

JÄMSÄN KAUPUNKI

Talousarvio vuodelle 2016 Taloussuunnitelma 2016-2018 Investointisuunnitelma vuosille 2016-2019

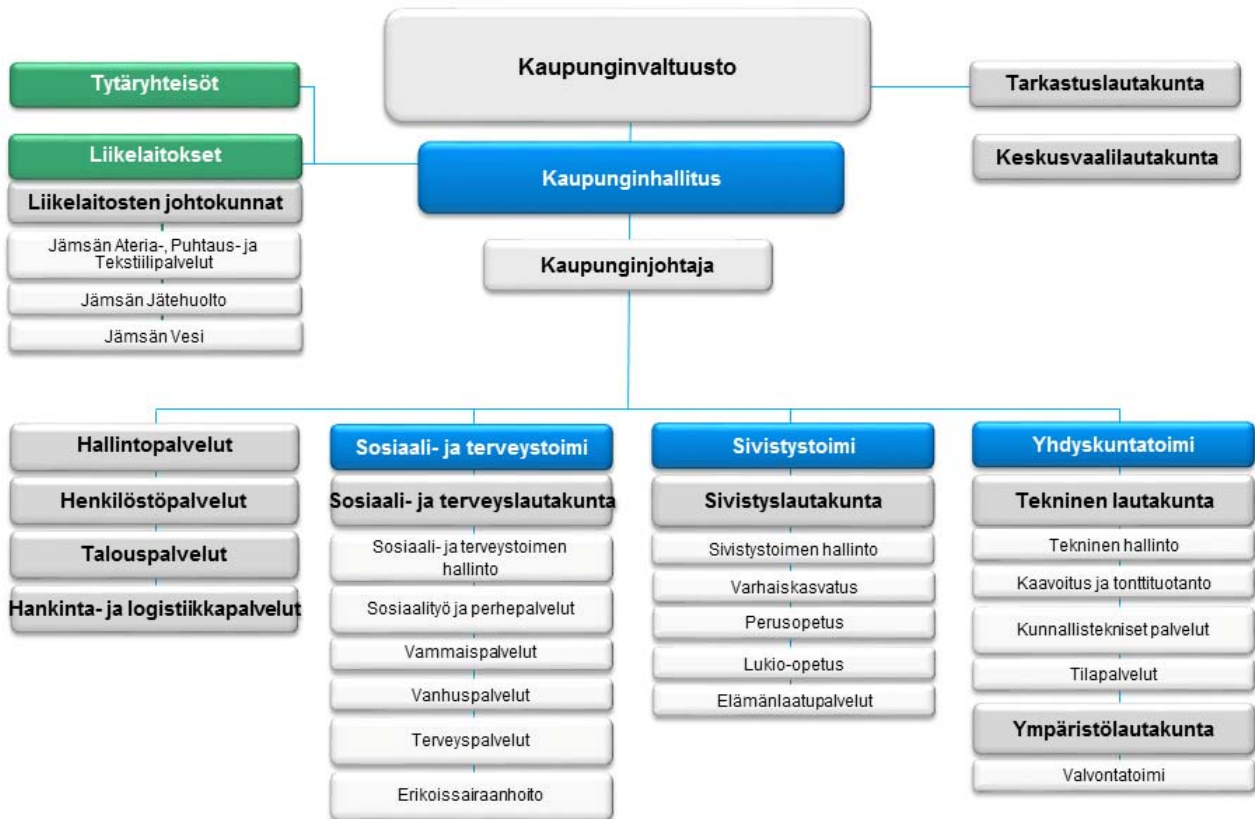
Kaupunginvaltuuston hyväksymä
07.12.2015 § 72

SISÄLLYSLUETTELO

I Jämsä 2016 – toiminta-ajatus	3
Organisaatiokaavio	3
Visio, strategiset linjaukset ja tavoitteet	3
Taloudenpidon periaatteet	5
Jämsän kaupungin taloudenpidon periaatteet	5
Väestö ja työpaikat	5
II Talousarvion yleisperustelut	6
Yleinen taloudellinen kehitys	6
Taloussuunnitelman peruslinjaukset ja lähtökohdat	7
III Tuloslaskelmaosa	10
Talouden vertailtavuus	10
Toimintatuotot	10
Toimintakulut	10
Henkilöstö	11
Toimintakate	16
Verotulot	16
Valtionosuudet	20
Rahoitustulot- ja menot	21
Vuosikate	21
Tuloslaskelma	22
Poistot käyttöomaisuudesta	24
Tilikauden tulos ja taloussuunnitelman tasapainottaminen	24
IV Rahoitusosa	25
Rahoituslaskelma	26
Antolainat	26
Pitkäaikaisten lainojen muutos	27
V Investointiosa	28
VI Käyttötalousosa	41
Tulosaluekohtaiset tavoitteet ja määrärahat	42
Yleishallinto	42
Sosiaali- ja terveystoimi	51
Sivistystoimi	58
Yhdyskuntatoimi	68
VII Liikelaitokset	75
Jämsän Ateria-, Puhtaus- ja tekstiilipalvelut	75
Jämsän Vesi	78
Jämsän Jätehuolto	81
Liikelaitosten vaikutus kunnan talouteen	84
VIII Konserniyhtiöiden taloudesta	85
Liitteet	
Kirjanpidon nimistö v. 2016	
Talousarvion ja –suunnitelman sitovuus	

I JÄMSÄ 2016 – TOIMINTA-AJATUS

Organisaatiokaavio

Visio, strategiset linjaukset ja tavoitteet

Jämsä on elinvoimainen, kilpailukykyinen ja innovatiivinen Jyväskylä - Tampere kehityskäytävän vetovoimainen kaupunki, jonka julkiset palvelut ovat laadukkaita ja kustannustehokkaita. Kaupunki verkottuu strategiansa mukaisesti maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Visio paremman tulevaisuuden Jämsästä 2020

Tulevaisuuden Jämsä on merkittävä teollisuuspaikkakunta. Jämsä tunnetaan laajalti vapaa-ajan palveluistaan. Voimakkaasti kasvanut ja laajentunut Himos on Etelä-Suomen ykkösmatkailukohde. Matkailijoiden ansiosta Jämsän markkina-alue on riittävän suuri myös muiden kaupallisten palveluiden kannattavaan tuottamiseen, minkä vuoksi Jämsässä on runsaasti palveluyrityksiä takaamassa monipuolisen palveluvalikoiman. Jämsässä on monipuolista erikoistunutta yritys-kantaa ja huippuosaamista sekä yrittäjyyteen kannustava ilmapiiri. Useat paikalliset yritykset ovat laajentaneet toimintaansa myös Jämsän alueen ulkopuolelle.

Jämsä on vetovoimainen inhimillisen kokoinen kaupunki, jossa on hyvä elää ja työskennellä. Jämsä houkuttelee proaktiivisesti uusia yrityksiä ja asukkaita asettumaan kaupunkiin. Jämsän paremman tulevaisuuden

rakentaminen edellyttää Jämsältä menestymistä kolmella strategisella alueella, jotka ovat Jämsä -draivin synnyttäminen, elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja toimintaedellytysten varmistaminen.

Positiivisen toimintakulttuurin ja yhteishengen synnyttämiseksi tarvitaan aiempaa enemmän keskustelua, yhdessä tekemistä sekä yhdessä sovittuihin asioihin sitoutumista. Jämsän kaupunki ottaa aktiivisen roolin uuden identiteetin rakentamisessa. Kaupunki rakentaa yhteistyöorganisaatioidensa kanssa määrätietoisesti myönteistä kehittämisvyöhykettä Jämsä – Jyväskylä – Äänekoski akselille kilpailukyvyyn kasvattamiseksi.

Viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta parannetaan mm. arvioimalla päätösten ja toimenpiteiden vaikutukset kuntalaisten kannalta. Elävän kaupunkikeskustan rakentamiseen panostetaan kaavoituksella ja hyödyntämällä Jämsän luontaiset vahvuudet kaavoituksessa. Monipuoliset vapaa-ajan harrastusmahdollisuudet pidetään yllä samalla, kun pyritään määrätietoisesti tasapainoiseen väkiluvun kasvuun.

Yritysmuoniteisyyttä vahvistetaan hyvällä palveluasenteella, yritysvaikutusten arvioinnilla ja tiivistämällä kaupungin yhteistyötä yrittäjien suuntaan. Osaavan työvoiman saatavuus turvataan koulutuksella ja varmistamalla muutkin keskeiset hyvän toimintaympäristön edellytykset, kuten liikenneyhteydet sekä vahvistaen Jämsän seudun verkostoja yli organisaatio- ja maakuntarajojen.

Liikenneyhteyksien parantaminen on merkityksellistä kuntalaisten ja elinkeinoelämän kannalta. Hyvät tieyhteydet ja laadukas julkinen liikenne mahdollistavat myös sujuvan ja turvallisen työmatkaliikenteen sekä Jämsään että Jämsän ulkopuolelle.

Aluerakenteen kehittämisessä painotetaan elävän kaupunkikeskustan kehittämistä ja yhdyskuntarakenteen tiivistämistä. Kaavoituksella vahvistetaan kaupungin vetovoimaa hyödyntämällä kaupungin luontaiset vahvuudet. Tavoitteena on riittävä ja vetovoimainen tonttivaranto yritysten, kuntalaisten ja tulomuuttajien tarpeisiin.

Palvelurakenteen järkiperaistaminen osana kaupungin taloudellisen tilanteen parantamista on ensiarvoisen tärkeää, jotta Jämsässä kyetään tulevaisuudessakin tarjoamaan laadukkaita ja tehokkaita julkisia palveluita..

Strategian uudistaminen

Jämsän kaupungissa on käynnistetty strategiaprosessin uudistaminen. Luonnosvaiheessa olevaan strategiaan kirjatut ja valtuustoseminaarissa työstetyt arvot ovat yhteistyökyky, palveluhenkisyys ja avoimuus. Kaupungin visiona on "Jämsä – kasvava ja kehittyvä mahdollisuuksien kaupunki". Keihäänkärkiä, joiden kehittäminen nähdään kaikkein tärkeimmäksi, on kolme; resurssiviisaasti tuotetut palvelut, elinvoima ja verkostot. Strategiaa toteutetaan sen läpileikkaavien ohjelmien avulla (esimerkiksi maapoliittinen ohjelma, elinkeino-ohjelma, työllisyysohjelma). Keihäänkärkien alla on omat tavoitteensa, joiden tulisi olla mahdollisimman mitattavia.

Uusi strategia on tarkoitus hyväksyä kaupunginvaltuustossa kevään 2016 aikana.

Taloudenpidon periaatteet

Jämsän kaupungin taloudenpidon periaatteet

Kaupungin keskeisenä tavoitteena on tasapainoinen ja terve talous, joka mahdollistaa kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian toteuttamisen. Vuosikate on saatava suunnitelmakaudella nostettua ensin nettoinvestointien tasolle, noin 10 – 12 Meur ja myöhemmässä vaiheessa 15 Meur tavoitteeseen. Strategian velvoitteiden toteuttaminen vaatii kaupungilta taloudellisia panostuksia, joita ei ilman vuosikatetason nostoa pystytä toteuttamaan, myös lainakantaa on edelleen vähennettävä. Kaupungin velkamäärän nousu on katkaistu. Vuosikatteen nosto ja lainotuksen vähentäminen antavat kaupungille mahdollisuuden panostaa luonnonkauniin kaupungin kehittämisedellytysten parantamiseen sekä luomaan kaupungista vieläkin viihtyisämpi asuin-, työ- ja vapaa-ajan ympäristö.

Avain talouden kuntoon laittamisessa ovat rakenteelliset uudistukset. Hallintokunnissa on toteutettu kaupunginhallituksen kesäkuussa hyväksymää talouden raamitusta, joka perustuu menojen nollakasvulle vuonna 2016. Aikaisemmin hyväksytyn tasapainotus- ja rakennemuutosohjelman läpivientiä jatketaan siten, että kaupungin käyttötalouden menojen nousu pystytään leikkaamaan tulopohjan edellyttämälle tasolle. Palvelurakenteessa panostetaan tehokkaampaan ja tiivistetympään toimintaan. Investoinnit mitoitetaan verotuloihin ja passiivisesta tuloa tuottamattomasta omaisuudesta luovutaan edelleen. Palvelujärjestelmään kohdistuvis- sa investoinneissa etusijalla ovat palvelun tuottamista tehostavat investoinnit. Kiinteistöjen käyttöastetta tehostetaan ja tarpeettomaksi käyvää kiinteistömassaa realisoidaan sekä kaupungin omassa toiminnassa, että konsernissa. Taloussuunnitelmaan ja talousarvioon sisältyy myös palvelutuotannossa käyttämättömäksi jääneiden rakennusten purkamisia.

Talousstrategia tarkoittaa konkreettisesti käyttötalousmenojen kasvun hallintaa, kilpailukykyistä veropolitiikkaa sekä aktiivista maksu- ja taksapolitiikka. Kaupungin omaisuusmassa mitoitetaan siten, että rakennukset, rakennelmat ja verkostot pystytään pitämään kunnossa ja konsernirakenne kehitetään kannattavaksi kuntaliisia palveluvaksi kokonaisuudeksi.

Väestö ja työpaikat

Jämsän kaupunkiin yhdistyneiden kuntien asukasmäärä on ollut laskeva 1990-luvun alkupuoliskolta lähtien. Muutos on kohdistunut erityisesti alle 45-vuotiaisiin. Muuttoliikkeen ohella kehitykseen on viime vuosina vaikuttanut myös luonnollisen väestönkasvun negatiivisuus. Yli puolet väestöstä asuu kaupungin keskustassa, Seppolassa. Merkittävimmät muut taajamat ovat Halli, Jämsänkoski, Kaipola, Koskenpää ja Länkipohja. Asuntorakentaminen on keskittynyt Seppolaan ja Jämsänkosken keskustan taajamiin.

Väestömäärä ja ennuste Ta 2016								
	0-4 v	5-14 v	15-19 v	20-64	65-74	75-84 v	yli 85 v	yhteensä
2009	1 034	2 507	1 466	12 928	2 639	1 792	599	22 965
2010	2 029	2 418	1 428	12 662	2 711	1 796	647	23 691
2011	1 032	2 345	1 453	12 315	3 099	1 600	673	22 517
2012	1 019	2 308	1 384	12 104	2 994	1 865	680	22 354
2013	1 021	2 257	1 333	11 822	3 067	1 895	760	22 155
2014	929	2 184	1 305	11 551	3 198	1 896	761	21 824
ennuste	0-4 v	5-14 v	15-19 v	20-64	65-74	75-84 v	yli 85 v	yhteensä
2015	1 000	2 143	1 243	11 277	3 295	1 892	803	21 653
2016	998	2 098	1 204	11 100	3 281	2 095	692	21 468
2018	975	2 068	1 133	10 701	3 423	2 110	714	21 124
2020	956	2 062	1 043	10 323	3 460	2 235	735	20 814
2025	912	2 003	1 017	9 478	3 157	2 777	866	20 210

Alueen vahvuus on ollut puunjalostusteollisuus, joka on 1980-luvulta lähtien joutunut sopeuttamaan toimintaansa muuttuvaan ympäristöön. Tuloksena on ollut, että mekaaninen puunjalostus on alueelta hävinnyt kokonaan ja paperiteollisuuskin vähentänyt väkeään merkittävästi.

Kansainvälisen puunjalostusteollisuuden kilpailuasetelman johdosta työpaikkojen määrän ennusteissa odotetaan edelleen vähenevän tai pysyvän ennallaan. Tavoitteena on taistella tätä kehitystä vastaan ja luoda kaupungille elinvoimaa pitämällä työpaikkaomavaraisuus yli 100 %:n ja pystyä luomaan uusia korvaavia

työpaikkoja mahdollisuuksien ja resurssien puitteissa. Puunjalostusteollisuuden sivussa on alueelle kehittynyt myös muuta yritystoimintaa. Syntynyt vahva teollinen pohja agraariyhteiskunnan sivuun on mahdollistanut myös kaupallisten palveluiden kehittymisen alueen kokoon nähden vahvoiksi. Nousevana sektorina on etenkin matkailu ja siihen liittyvä oheistoiminta.

Matkailu alueella on suuremmassa mittakaavassa syntynyt Himoksen laskettelukeskuksen ympärille 1980-luvulta lähtien. Laskettelukeskus on eteläisen ja Keski-Suomen tunnetuimpia. Himoksen kehittämisessä keskitytään ympärivuotisen käytön lisäämiseen. Jämsän kaupungin kolmanneksi elinkeinoelämän tukijalaksi on muodostunut Lentokoneteollisuus. Patria Oyj:n tehtaiden Patria Aviation Oy:n ja Patria Aerostructures Oy:n kanssa tehdään kiinteää yhteistyötä.

II TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen kansantalous on ollut vuodesta 2008 alkaen vaikeuksissa. Viime vuosina taantuma on syventynyt. Viennin väheneminen, investointien alamäki ja yksityisen kulutuksen kasvun hidastuminen ovat vaikuttaneet siihen, että kansantuotteen kasvu jää kuluvana vuonna vuositasolla kolmatta vuotta peräkkäin hyvin vaatimattomaksi. Vuonna 2015 kasvu ennustetaan olevan lähellä nollaa ja talousarviovuonna reilun prosenttiin. Tämä vaatimaton kasvu jatkuu myös vuonna 2017. Taloustilanteen heikkeneminen on johtunut pääasiassa Euroopan talousvaikeuksista, mikä heijastuu suoraan myös Suomen talouteen. Tilannetta on pahentanut Ukrainan kriisi ja sen johdosta tehdyt talousratkaisut ja vientikiellot. Euron kriisin hoitaminen on keskeisessä asemassa talouskehityksen kääntymisessä suotuisampaan suuntaan myös Suomessa. Edessä näyttäisi olevan pitkä hitaan kasvun aika, mikä ilmenee kuntataloudessa muun muassa verotulojen kasvun hidastumisena aiempaan verrattuna.

Pelot deflaatiosta euroalueella eivät ole vielä ohi. Kuluttajahintaindeksin arvioidaan vuonna 2015 kohoavan vuositasolla keskimäärin 0,1 prosenttia. Korkotason odotetaan pysyvän alhaisena ja nousevan vasta, kun taloudellinen toimeliaisuus alkaa nosta päätään.

Kuntatalouden keskeisiä tunnuslukuja Suomen Kuntaliitto					
Muutos%	2013	2014	2015**	2016**	2017**
Tuotannon määrä	-1,1 %	-0,4 %	0,2 %	1,3 %	1,4 %
Palkkasumma	0,8 %	0,3 %	0,5 %	1,5 %	1,7 %
Ansiotaso	2,1 %	1,4 %	1,1 %	1,2 %	1,2 %
Ansio Työpanos	-1,1 %	-0,4 %	-0,7 %	0,3 %	0,5 %
Inflaatio	1,5 %	1,0 %	-0,1 %	1,1 %	1,5 %
%-yksikköä	2013	2014	2015**	2016**	2017**
Työttömyysaste	8,2 %	8,7 %	9,6 %	9,4 %	9,1 %
Veroaste (Verot/BKT)	43,8 %	43,9 %	44,5 %	44,2 %	43,9 %
Julkiset menot/BKT	57,6 %	58,3 %	58,8 %	58,2 %	57,6 %
Rahoitusjäämä/BKT	-2,5 %	-3,3 %	-3,4 %	-2,8 %	-2,4 %
Julkinen velka/BKT	55,9 %	59,3 %	62,6 %	64,3 %	65,8 %
Vaihtotase/BKT	-1,8 %	-1,9 %	-1,2 %	-1,3 %	-1,3 %
Euribor 3kk	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,1 %	0,2 %
10 vuoden korko	1,9 %	1,4 %	0,7 %	1,0 %	1,5 %

* ennakkotieto ** ennuste

Valtiovaranministeriö on arvioinut palkansaajien ansiotasoindeksin kohoavan vuonna 2016 1,2 %. Raamiso-
pimuksen mukaiset palkkaratkaisut 2016 ja ennakoitavissa olevat muut työmarkkinaratkaisut merkitsevät
sitä, että ansiotason kohoaminen on suunnittelukaudella edellisvuosia hitaampaa. Tämä puolestaan vähentää
ostovoimaa.

Työttömyysasteen arvioidaan olevan suunnittelukaudella yli 9 %:n luokkaa, kun se on ollut noin prosenttiyk-
sikön pienempi viime vuosina. Vuonna 2016 työttömyyden arvioidaan olevan keskimäärin 9,4 %.

Kuntien ja kuntayhtymien tunnuslukuja					
Suomen Kuntaliitto					
Mrd €	2011	2012	2013	2014*	2015**
Toimintakate	-24,26	-25,8	-26,45	-26,67	-28,07
Vuosikate	2,55	1,79	2,69	2,88	2,18
Poistot	-2,23	-2,4	-2,62	-2,64	-2,64
Satunnaiset	0,12	0,25	0,37	1,92	0,27
Tilikauden tulos	0,44	-0,36	0,44	2,16	-0,16
* ennakkotieto ** ennuste					

Kunta-alan virka- ja työehtosopimuksista 2014 – 2016. Kunta-alan uusien sopimusten sopimuskausi alkoi 1. maaliskuuta 2014. Sopimukset ovat voimassa 31. tammikuuta 2017 saakka.

Sopimuskausi 2014 – 2016 muodostuu kahdesta jaksosta. Ensimmäisen jakso on 1.3.2014 – 31.12.2015 ja toinen jakso on 1.1.2016 – 31.1.2017. Ensimmäisellä jaksolla kustannusvaikutus koko kunta-alalla on keskimäärin 0,8 %. Ensimmäisen sopimusjakson toinen sopimuskorotus on arvioitu kunta-alalla kustannusvaikutukseltaan 0,33 prosentin suuruisiksi. Talousarviossa on palkkojen korotus otettu huomioon sopimuksen mukaisesti. Työmarkkinakeskusjärjestöt neuvottelivat toisen jakson palkkaratkaisun kustannusvaikutuksesta ja toteutusajankohdasta kesäkuussa 2015. Kuntatalouden palkanmaksuvara riippuu jatkossakin yleisen talouskasvun ja kuntien omien verotulojen kehityksestä.

Kunta-alan palkkasumman kehitys						
Suomen Kuntaliitto						
Muutoksen vaikutus käyttötalouden palkkasummaan, %						
erä	2012	2013	2014*	2015**	2016**	2017**
Ansiotasoindeksi	3,6	1,1	0,7	0,8	1,1	1,2
Muut tekijät ¹⁾	0,5	-1,1	-1,2	-1,9	-0,5	0,1
Yhteensä	4,1	0,6	-0,5	-1,1	0,6	1,3
¹⁾ Mm. paikalliset sopimukset, lomautukset ja irtisanomiset, työpanoksen muutoksen sekä rakennemuutoksen vaikutukset				* ennakkotieto		
				** ennuste		

Kuntatyöntantajien sosiaaliturvamaksujen perusteet vuosille 2013 - 2016 annettiin valtiontalouden kehyspäätöksessä. Kuntatyöntantajan keskimääräinen sosiaalivakuutusmaksujen taso suhteessa palkkasummaan näyttäisi säilyvän kehyskaudella keskimäärin noin 30 prosentissa.

Kuntatyöntantajan sosiaaliturvamaksuja eri vuosina					
(prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta)					
Suomen Kuntaliitto					
	2012	2013	2014	2015	2016**
SOSIAALITURVAMAKSUT					
Sairasvakuutus	2,12	2,04	2,14	2,08	2,12
Työttömyysvakuutusmaksu	3,2a)	3,20b)	2,95c)	3,15d)	3,90e)
KuEL-maksu (keskimäärin)	23,60	24,00	23,80	23,65	23,20
VaEL -maksu (keskimäärin)	19,82	19,40	21,30	21,10	19,60
MUUT (keskimäärin)	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Työntantajan maksut keskimäärin	29,84	29,99	29,85	29,93	30,18
Vakuutetun eläkemaksu keskimäärin f)	5,45	5,45	5,85	6,00	6,00
				* ennakkotieto	
				** ennuste	
a) 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 1.936.500 euroon asti					
b) 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 1.990.500 euroon asti					
c) 0,75 % palkkasumman ensimmäiseen 1.990.500 euroon asti					
d) 0,80 % palkkasumman ensimmäiseen 2.025.000 euroon asti					
e) Työntekijöiden eläkevakuutusmaksu eriytyi vuodesta 2005 alkaen alle 53-vuotiaiden ja 53-vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksuprosentiksi					

Kunta-alan kokonaistoimintamenojen kustannukset kohosivat vuosina 2011 – 2012 noin 5 % /vuosi. Vuosina 2013 – 2014 noin 1 - 2 % /vuosi, vuonna 2015 sen arvioidaan olevan noin 2,5 %:a ja suunnitelma kaudella noin 2 – 3 %:a.

Taloussuunnitelman peruslinjaukset ja lähtökohdat

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2012 palvelustrategian, jota ollaan parhaillaan päivittämässä. Strategian ydinlinjaus pysyy kuitenkin lähes samana, eli Jämsän kaupungin talouden hoidon keskeisenä tavoitteena on tasapainoinen ja terve talous, joka mahdollistaa kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian

toteuttamisen ja kustannustehokkaat palvelut. Strategian veloitteiden toteuttaminen vaatii kaupungilta taloudellisia panostuksia, joita ei ilman vuosikatetason nostoa pystytä toteuttamaan.

Talouden on pystyttävä mahdollistamaan investoinnit, joita syntyy elinkeinotoiminnan ja yhdyskuntarakenteen suunnitelmallisesta kehittämisestä ja tukemisesta. Vakaaseen taloudenpidon on myös varauduttava riittävällä rahoitusreservillä maailmantalouden häiriöiden paikallisten seurausten vähentämiseksi.

Tasapainoinen ja terve talous tarkoittaa konkreettisesti sitä, että:

1. vuosikate on pysyvästi vuodesta 2017 terveen talouden tasolla, noin 15 Meur. Tällöin vuosikate kattaa keskimäärin uus- ja korvausinvestoinnit sekä lainanlyhennykset.
2. tällöin kaupunki tekee riittävää ylijäämää ja taseeseen voidaan kerätä puskuria noususuhdanteessa.
3. kilpailukykyinen verotus; kunnallisveroprosentti pystytään pitämään nykyisellä tasolla, jolloin se pu-toaa aikaa myöden valtakunnan keskimääräiselle tasolle.
4. velkamäärää vähennetään pitkällä tähtäimellä, lainaa otetaan vain investointeihin.
5. organisaation kustannustietoisuutta ja -tehokkuutta lisätään.
6. kaupunki harjoittaa aktiivista maksu- ja taksapolitiikka.
7. omaisuusmassan oikea mitoitus, se mitoitetään siten, että rakennukset, rakennelmat ja verkostot pystytään pitämään kunnossa.

Vuosikate on nostettavissa rakenteellisilla uudistuksilla ja toimintaa tehostamalla. Konsernin talous laitetaan kuntoon organisaation kustannustietoisuuden lisäämisellä ja organisaation rakenteita muuttamalla. Kustannustietoisuutta on eri tulosalueilla ja yhtiöissä nostettava siten, että suurimmat kustannusvuodot ymmärretään. Kolmas avaintekijä talouden menestyksekkäässä hoidossa on tulopohjan varmistaminen, kaupunki noudattaa aktiivista maksu- ja taksapolitiikkaa. Kaupungin taloudenhoidon on osaltaan pystyttävä rahoittamaan elinkeinopoliittisia toimenpiteitä hankkeita työpaikkojen lisäämiseksi ja työllisyysasteen nostamiseksi.

Tehokkuuden nostamisessa oleellista on työprosessien ja -ketjujen sujuvuus sekä henkilöstön yhteistoiminta. Toimenpiteillä pyritään henkilöstön kokonaismäärän vähentämiseen eläkelöytymisten kautta, mahdollista tekijä on toiminnan uudelleen organisointi. Uudelleen organisoinnissa kiinnitetään huomiota toimipisteiden määrää, palveluvalikoimaan ja tuotantovolyymiin sekä toimintaprosesseihin. Henkilöstön eläkelöytymisen hyödyntämiseksi ja sen vähenemiselle asetetaan konkreettiset tavoitteet taloussuunnitelmassa ja ne raportoidaan henkilöstökertomuksessa.

Kaupunkikonsernin toiminnassa on henkilöstön yhteistoiminta johtavana periaatteena. Kaupunkiorganisaation sisälle luodaan palveluhenkisyiden ja positiivisuuden toimintakulttuuri, joka osaltaan parantaa kaupunkikonsernin yhteistoimintaa. Kaupungin taloushallinto koordinoi koko kaupunkikonsernin yhteisöjen talouden hoitoa ja rahoitusta. Kaupunkikonsernin yhteisöjen kirjanpito- ja palkanlaskennan hoito järjestetään tiiviimpään yhteyteen konsernin sisäiseksi toiminnaksi, siltä osin kuin se on kustannustehokasta ja toiminnallisesti järkevää.

Kaupungin konsernin velkamäärän alentamisessa tavoitteena on, että velan hoitokustannukset (korot ja lainan lyhennykset) eivät mahdollisesta korkojen noususta huolimatta nouse. Konsernin emoyhteisön on myös pystyttävä hoitamaan konserniyhtiöiden vastuut.

Velkamäärän hallinnassa on tärkeää, että investoinnit mitoitetään vuosikatteeseen. Rahoituksen kannalta on vaihtoehtoja investointien toteuttamiseksi ja rahoittamiseksi kartoitettava huomioiden rahoituksen kokonaisu-dullisuus. Toimintojen mitoitukset on suunniteltava ennakoidusta tulevaisuuden tarpeesta lähtien. Kiinteistöjen käyttöastetta tehostetaan ja palvelutuotannossa tarpeettomasta ja passiivisesta tuloa tuottamattomasta omaisuudesta luovutaan ja realisoidaan edelleen markkinatilanteen sen mahdollistaessa. Palvelujärjestelmään kohdistuvissa investoinneissa etusijalla ovat palvelun tuottamista tehostavat investoinnit. Strategisesti tärkeät tuotantovälineet, kuten palvelutuotannon kiinteistöt ja rakennukset omistaa pääosin kaupunki.

Talouden ohjaus ja seuranta

Konsernin talouden ohjausjärjestelmä perustuu kaupungin keskitettyyn rahoituksen ja kirjanpidon järjestelmään. Taloushallinto koordinoi toimialoille ja yhteisöille hajautettua talouden osaamista. Talouden kannalta organisaation rakenne korostaa tulosvastuuta ja organisaatio selkeytetään säänoillä siten, että toiminnan ja talouden toimivallan sekä vastuun rajat ovat yhteneväiset.

Toimialoilla ja tulosalueilla toteutetaan valtuuston hyväksymän strategian pohjalta hyväksymää taloussuunnitelmaa ja -arviota. Vastuutaso on tulosaluetaso valtuustoon nähden. Taloussuunnitelmaan toteutuman seuranta tehdään säännönmukaisilla kuukausiraporteilla, joihin sisällytetään myös toiminnan mittarit, henkilöstömäärän seuranta ja tuotemäärien myyntein toteutuminen. Vuositasolla toimintaa seurataan tilinpäätöksen, talousarvion raamituksen ja talousarvion laadinnan yhteydessä.

Kustannuslaskenta ja hinnoitteluperiaatteet ratkaistaan yhtäläisin periaattein ja sisäistä laskutusta käytetään harkiten eri yksiköiden välillä. Käytettävät kustannuslaskennan periaatteet dokumentoidaan yksikkökohtaisesti. Ulkopuolisten hintojen vertailussa käytetään erillisiä seurannan ja kustannuslaskennan apuvälineitä sekä -ohjelmia. Tuotteen hinnoittelu (ml. palvelut) tehdään läpinäkyviksi.

Tulojen osalta tehdään maksujen ja taksojen korotuksia. Tervehdyttämistoimenpiteiden rinnalla on jouduttu käyttämään myös veroprosenttien nostoja etupainotteisesti. Kunnallisveroprosentti on noin 0,5 % yli maakunnan keskiarvon (21 %), efektiivinen veroaste 2015 on 15,54 %:a, joka on maakunnan parhaimpia. Tuloveroprosentin tehokkuus on 0,74, joka on kolmanneksi korkein Keski – Suomessa. Velanotto on mahdollista vain kehittämis- ja palvelurakenteen uudistamiseen tähtäävien investointien rahoittamiseen. Asukaskohtaista velkamäärää alennetaan pidemmällä aikavälillä,

Toisaalta strategia velvoittaa kaupunkia investoimaan uuteen palvelurakenteeseen ja elinvoimaisuuden kehittämiseen; strategisesti tärkeitä alueita ovat Seppola, Jämsänkoski ja Himos. Kaupunginvaltuuston strateginen tavoite toteutuu taloussuunnitelmakaudella, mikäli työpaikat ja väestömuutokset ovat ennustetuissa rajoissa. Vuosituhannen alkupuolelta alkanut tulopohjan kapeneminen sekä samaan aikaan tapahtunut työpaikkojen ja väestön väheneminen on aiheuttanut kaupungin taloudelliset vaikeudet. Yhteenlasketut valtionosuudet ovat vähentyneet, kun kunnat ovat yhdistyneet uudeksi Jämsän kaupungiksi, lisävähennystä tuo myös kuntien tehtävien lisäykset. Palveluiden rakenteelliset uudistukset on tehtävä nopeasti, koska palveluiden käyttäjämäärät ovat jo vähentyneet.

Talouden yleistilanne

Rasitteita kaupungin talouteen on tuonut yleismaailmallinen, pitkäkestoinen laskusuhdanne, joka alkoi jo syksyllä 2008. Nyt näyttää siltä, että taloudellista kasvua ei suunnitelmakaudella Euroopassa saada juurikaan aikaiseksi, mutta kustannustaso nousee. Tämä luo pakon allokoida kaupungin palvelukonseptia ja vähentää henkilöstön kokonaismäärää. Muutoin on uhkana, että kaupunki ajautuu alijäämän kierteeseen. Tällöin nousu normaalitilanteeseen tulisi mahdottomaksi. Tällä hetkellä Kuntalain 110 §:n mukaisista kriisikunnan mittareista ei Jämsän kaupungilla täyty kuin veroprosentti.

Vuosina 2011 ja 2012 kaupungin talous oli vaikeuksissa, ja kaupungin kumulatiivinen ylijäämä muuttui alijäämäksi. Vuoden 2013 oikeansuuntaisten päätösten ansiosta kaupungin talous on saatu orastavaan nousun alkuun ja kaupungilla on kumulatiivista ylijäämää taseessaan noin 3,0 Meur.

Kumulatiivinen alijäämä pystytään suunnitelmakaudella välttämään, mikäli taloussuunnitelman perusedellytykset pitävät tulopohjan osalta. Haasteena suunnitelmakaudella on palvelurakenteen organisointi siten, että henkilöstön eläkelöityminen pystytään hyödyntämään. Ulkoisia haasteita on mm. verotulopohjan säilyttäminen riittävällä tasolla. Avainasemassa tässä työssä on uusien työpaikkojen luominen ja olemassa olevien työpaikkojen säilyttäminen. Kaupunki voi vaikuttaa osaltaan elinkeinopolitiikallaan työpaikkojen syntyyn, mutta suuri osa elinkeinopolitiikan reunaehdoista muodostuu kansainvälisistä tekijöistä, joihin kaupungilla ei ole vaikutusmahdollisuuksia. Kansallisella tasolla pyritään edunvalvonnalla vaikuttamaan alueen elinvoimaisuuteen. Kansallisella tasolla suuri vaikutus on kunnallisten palveluiden järjestämistämisen vastuiden lisäämisellä, valtakunnan veropolitiikalla, valtionhallinnon aluepalveluiden karsimisella ja valtionhallinnon suunnitelmilla kuntarakenteen palveluiden muutoksilla.

Suunnitelmakaudella on noudatettava edelleen tarkan euron talouspolitiikkaa, jotta kaupungin talous saadaan kestävään kuntoon. Tämä tarkoittaa kriittistä suhtautumista uusiin toimintoihin, vaihtoehtoista kustannuslaskentaa, toiminnan uudelleen organisointia ja tehostamista sekä palveluiden ostamisen osaamista, ja sopimusohjauksen osaamisen parantamista.

III TULOSLASKELMAOSA

Talouden vertailtavuus

Talousarvioasetelma on kaupungin suunnittelun ja taloudenpidon keskeinen väline, joka mukaan kaupungin taloudellinen raportointi ja tiedon saanti on järjestetty. Kaupungin talousarvioasetelma, jota käytetään myös vuonna 2016, on hyväksytty valtuustossa 10.6.2013. Asetelmaa ei ole vuosille 2015 tai 2016 muutettu ja se vastaa kaupungin organisaatiota ja johtamisjärjestelmää. Talousarvion asetelma tulosaluetasolla on pidetty vakaana, vaikka 1.9.2015 on tehty iso sosiaali- ja terveystoimen ulkoistus. Tarkoituksena on ollut pysyttää tulosaluetason luvut mahdollisimman vertailtavina aikaisempien vuosien tilanteeseen.

Menojen käsittelyssä on joitakin tulosaluetasoa alemman tason muutoksia toimialalta toiselle. Kelalle maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus on siirretty sosiaali- ja terveystoimesta Sosiaalityö ja perhepalvelut - tulosalueelta kaupunginhallituksen alaisuuteen. Muutoksen ideana on ollut perustaa Kaupunginhallitus - tulosalueen alle oma Työllistäminen -tulosityksikkö, jossa käsitellään kaikki työllistämiseen liittyvät asiat. Tämä muutos liittyy valtionhallinnossa valmisteilla olevaan ns. TYP lakiesitykseen. Edelleen kaupunginhallituksen alaisuudesta on poistettu strateginen maankäyttö -kustannuspaikka, jonka kustannukset on kohdennettu kaavoitukseen yhdyskuntatoimelle. Sosiaali- ja terveystoimessa on ulkoistuksen takia jouduttu muuttamaan kustannuspaikka- ja tulosityksikkörakenteita tulosalueiden sisällä.

Tilikäsittelyssä on joitakin muutoksia, kuten esim. esimerkiksi ICT- ja puhelinpalveluissa, joiden tilikäsittely on muuttunut eri tilien välillä. Kaupungin ja liikelaitosten tilirakenne on yhdenmukaistettu ja käytössä olevat sisäiset ja ulkoiset tilit on täysin eriytetty, mikä helpottaa ulkoisten ja sisäisten tilien kirjaamista ja seuranta. Eläkemenoperusteinen eläkevakuutusmaksu ja varhaiseläkemaksu on kirjattu suoraan aiheuttamisperiaatteella jokaiselle talousyksikölle aikaisemman käytännön mukaisesti.

Matala organisaatorakenne, selkeät säännöt ja toimivaltasuhteet, raportoinnin ajantasaisuus ja säännönmukainen sisäinen valvonta muodostavat sellaisen toiminnan ja talouden kokonaisjärjestelmän, joka tuottaa myös parempaa, kohdennettua ja ajantasaisempaa toiminta- ja talousinformaatiota suunnittelun ja päätöksenteon pohjaksi.

Toimintatuotot

Kaupungin strategiana on tarkistaa maksut ja taksat kustannustasoa vastaaviksi vuosittain. Maksuissa pyritään omakustannushintaan lainsäädännön sen salliessa. Maksutaso pyritään pitämään kuitenkin keskivertona valtakunnallisesti.

Kaupungin toimintatuotot laskevat kokonaisuutena noin 12,4 % verrattuna vuoden 2014 tilinpäätökseen ja noin 14,1 % verrattuna vuoden 2015 muutettuun talousarvioon. Maksutuotot säilyvät lähes ennallaan, mutta myyntituotoissa vähennystä on noin 21,4 % verrattuna vuoden 2014 tilinpäätökseen ja noin 22,1 % verrattuna vuoden 2015 muutettuun talousarvioon. Myyntuottojen vähennys johtuu lähinnä sosiaali- ja terveystoimen laajasta ulkoistuksesta.

Myyntituotot sisältävät myös Himoksen maankäyttösopimusten 880.000 euron käyttötaloustulot, joiden keräminen riippuu investointihankkeiden toetumisesta.

Toimintakulut

Toimintakuluista on noin 60 % palveluiden ostoa, noin 112,2 Meur. Toiseksi suurimmat menot, noin 45,0 Meur, ovat henkilöstökulut, jotka ovat noin 24 % talousarvion toimintakuluista. Toimintakulut vuonna 2016 ovat yhteensä noin 186,7 Meur. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on laskenut ulkoistuksen takia. Tilinpäätöksestä 2014 henkilöstökulut ovat laskeneet 32,1 %:a ja muutetusta talousarviosta 32,3 %:a. Palveluiden ostot ovat nousseet 15,0 %:a tilinpäätöksestä.

Muut menoerät ovat toimintakuluista yhteensä vain noin 16 %:a (noin 29,4 Meur). Avustukset vievät noin 10,2 Meur sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat, jossa menoerässä on noin 0,9 milj. euron vähennys kuluvan vuoden budjettiin (yhteensä noin 8,9 Meur). Avustuksiin kirjautuvat mm. toimeentulotuet. Muut toimintakulut ovat noin 10,3 Meur, missä on nousua 9,5 % tilinpäätökseen 2014 ja 7,4 % tämän vuoden muutettuun ta-

lousarvioon verrattuna. Muihin toimintakuluihin kirjataan mm. Kelalle maksettava työmarkkinatuen kuntaosuus.

Valtion ja kuntien vaikean taloustilanteen ei ennusteta paranevan oleellisesti vuonna 2016. Tuotannon määrä on pysynyt tai jopa vähentynyt parina edellisvuotena. Vuodelle 2016 ennustetaan kuitenkin tuotannon kasvavan noin 1,2 %. Inflaatio säilyy maltillisena noin 1 %:ssa vuonna 2016. Ansiotasoindeksin kuntasektorilla ennustetaan nousevan vuonna 2016 noin 1,2 % ja palkkasumman noin 1,5 %.

Pidempiaikaisen ennusteen mukaan kuntien vuosittainen menojen kasvu voi olla 3 – 4 %:a. Pelkästään ikärakenteen muutoksen vaikutukset menotalouteen arvioidaan olevan 0,3 – 1 % yksikön luokkaa vuosittain. Kaupungin henkilöstön palkkamenoihin vuodelle 2016 ei ole budjetoitu kunta-alan palkkaratkaisun mukaista korotusta, joka on keskimäärin 0,59 % sopimuskaudella 1.1.2016 - 31.1.2017. Käytännössä se tarkoittaa, että korotus on budjetoitu talousarvion sisään ja toiminnan menoeristä on löydyttävä kate palkankorotuksille.

Käyttötalouden menojen kehityksen osalta avainasemassa ovat suurten hallintokuntien kuten sivistystoimen ja sosiaali- ja terveydenhuollon toimintamenot (ml. erikoissairaanhoidon ostopalvelut). Kaikilla toimialoilla on mahdollisuus vielä palvelurakenteen optimointiin sekä uudenlaisten toiminta- ja yhteistyömallien käyttöönottoon.

Henkilöstö

Kunta-alan työmarkkinasopimukset

Kunta-alan uusien sopimusten sopimuskausi alkoi 1. maaliskuuta 2014. Sopimukset ovat voimassa 31. tammikuuta 2017 saakka. Sopimuskausi 2014 – 2016 muodostuu kahdesta jaksosta. Ensimmäisen jakso on 1.3.2014 – 31.12.2015 ja toinen jakso on 1.1.2016 – 31.1.2017. Kustannusvaikutus kunta-alalla vuodelle 2016 on 0,59 %.

Henkilöstömäärä ja tavoitteet

Toimiala	30.9.2012	30.9.2013	30.9.2014	30.9.2015	Muutos				
	hlö lkm	hlö lkm	hlö lkm	hlö lkm	2012-13	2013-14	2014-15	Yht.	%
Yleishallinto * sis.tilajahallinto 2012	69	59	56	52	-10	-3	-4	-17	-24,6 %
Sosiaali- ja terveystoimi	635	584	562	151	-51	-22	-411	-484	-76,2 %
Sivistys	433	417	416	414	-16	-1	-2	-19	-4,4 %
Yhdyskuntatoimi	100	95	89	87	-5	-6	-2	-13	-13,0 %
Jämsän Ateria	137	139	133	111	2	-6	-22	-26	-19,0 %
Jämsän Vesi	12	12	13	12	0	1	-1	0	0,0 %
Jämsän Jäte	3	2	2	2	-1	0	0	-1	-33,3 %
Vakinainen henk. yhteensä	1389	1308	1271	829	-81	-37	-442	-560	-40,3 %
Yleishallinto * sis.tilajahallinto 2012	8	3	1	3	-5	-2	2	-5	-62,5 %
Sosiaali- ja terveystoimi	189	169	140	42	-20	-29	-98	-147	-77,8 %
Sivistys	97	101	88	94	4	-13	6	-3	-3,1 %
Yhdyskuntatoimi	43	31	25	40	-12	-6	15	-3	-7,0 %
Jämsän Ateria	25	29	22	19	4	-7	-3	-6	-24,0 %
Jämsän Vesi			0	1	0	0	1	1	
Jämsän Jäte			2		0	2	-2	0	
Määräaik. henkilöstö yhteensä	362	333	278	199	-29	-55	-79	-163	-45,0 %
Henkilöstö yhteensä	1751	1641	1549	1028	-110	-92	-521	-723	-41,3 %

Erilaiset rakennemuutokset vaikuttavat henkilöstömäärään ja eläkkeelle siirtyminen on voimakasta. Palvelurakenteissa ja palveluverkossa tapahtuvat muutokset heijastuvat suoraan henkilöstön määrään ja tehtäväkuviin. Suuri henkilömäärän vähennys tapahtui 1.9.2015, kun 495 henkilöä siirtyi sosiaali- ja terveystoimen ulkoistuksen vuoksi Jämsän Terveys Oy:lle. Lisäksi vuonna 2017 esimerkiksi sosiaalityön ja perhepalveluiden tulosalueella Kelalle siirtyvien palvelujen osalta vähennys on 3 henkilötyövuotta

Tiukan taloustilanteen, isojen rakenteellisten muutosten ja muuttuvien palvelutarpeiden ristipaineessa asioita on tehtävä uudella tavalla. Ongelmia ei voi ratkaista vain palveluja karsimalla, vaan kuntalaisten tarvitsemat palvelut täytyy jatkossa tuottaa vaikuttavammin ja taloudellisemmin. Se tehdään parhaiten kehittämällä työikäntöitä ja työelämän laatua. Esimiesten osaamista kehitetään valtakunnallisessa pilottihankkeessa yhteistyössä KT:n, Kevan, Aalto – yliopiston ja Tampereen Johtamiskorkeakoulun kanssa. Ao. koulutuksen

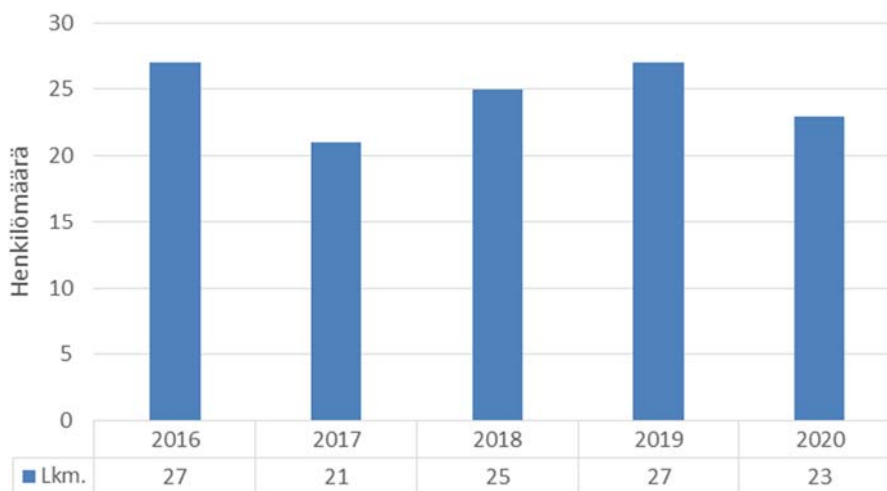
ohessa on suunniteltu koko organisaation läpäisevä kehittämishanke, jonka myötä tavoitellaan uusia asiakas- ja kuntalaislähtöisiä tapoja tehdä työtä.

Erilaiset rakennemuutokset edesauttavat henkilöstötuottavuuden ja tehokkuuden lisäämistä, koska eläkkeelle siirtyminen on voimakasta. Palvelurakenteissa ja palveluverkossa tapahtuvat muutokset heijastuvat suoraan henkilöstön määrään. Teknologian hyödyntäminen lisääntyy ja sen vaikuttavuus on nähtävissä työmenetelmien ja – prosessien tehostumisena. Toimintojen keskittämisen ja tilojen käytön tehostamisen myötä on mahdollista lisätä henkilöstötuottavuutta siten, että kehitetään erityisesti moniosaamista. Osaamisen kehittäminen on työhvvinvoinnin ohella strateginen henkilöstön kehittämisen kohde.

Henkilöstömenojen vähentämiseksi hyödynnetään eläköitymisiä ja vähennetään määräaikaisten käyttöä Sairauspoissaoloihin vaikuttaminen, sijaistenkäytön vähentäminen sekä avautuvien työpaikkojen täyttämättä jättäminen ovat edelleenkin henkilöstömenojen hallinnan keinoja. Voimakas eläköityminen tuo tullessaan mahdollisuuksia tehtävien ja palvelujen uudelleen järjestelyihin sekä organisaation muuttamiseen tehokkaammaksi, näitä työtehtäviä ei kuitenkaan kaikkia voida jättää täyttämättä ja muutos luo itsessään sellaisia työpaikkoja, joihin on rekrytointia kuitenkin käytettävä.

Kaupunki ja liikelaitokset	2011	2012	TP 2013	TP 2014	LTA 2015	TA 2016	2015- 2016	%
Maksetut palkat	53 772 816	54 414 947	52 781 200	50 969 424	51 067 929	33 689 194	-17 378 735	-34,03 %
Jaksotetut palkat	800 640	1 578 257	302 476	410 662			0	
Korjauserät	1 069 800	970 459	997 126	859 153	627 501	283 370	-344 131	-54,84 %
Palkat yhteensä	53 503 655	55 022 745	52 086 550	52 239 239	51 695 430	33 972 564	-17 722 866	-34,28 %
Henkilösivukulut	16 942 616	17 428 790	16 891 267	16 392 723	16 063 278	11 621 484	-4 441 794	-27,65 %
Henkilöstökulut yhteensä	70 446 271	72 451 535	68 977 817	66 092 331	67 758 708	45 594 048	-22 164 660	-32,71 %
							Muutos TP	
Muutos ed. vuoteen €	-2 498 749	2 005 264	-3 473 718	-2 885 486	1 666 377	-22 164 660	-20 498 283	
Muutos ed. vuoteen %	-3,55 %	2,85 %	-4,79 %	-4,18 %	2,52 %	-32,71 %	-31,01 %	

Eläköitymisennuste 2016 - 2020

Terveen kuntatalouden takaaminen lähivuosien aikana merkitsee väistämättä henkilöstömäärän vähentämistä luontaisen poistuman avulla. Kunnallisen henkilöstön ikääntyminen, eläkkeelle siirtyminen ja kuntien taloudelliset voimavarat sekä rakenneuudistukset edellyttävät uusia ja innovatiivisia ratkaisuja. Julkisissa palveluissa tuloksellisuuden osa-alueita ovat toiminnan vaikuttavuus, palvelun laatu, toiminnan sujavuus, tuottavuus ja taloudellisuus sekä henkilöstön aikaansaannoskyky. Palvelutuotantoa, palveluverkkoa, esimiestehtäviä sekä muita tukitoimintoja järjestellään uudelleen ja keskitetään siten, että henkilöstömenosäästöjä saadaan myös taloussuunnitelmakaudella. Osa henkilöstön vähenemästä on kompensoitava ostopalveluilla. Henkilöstön vähentäminen edellyttää rakenteellisia ratkaisuja ja toimipisteverkoston vähentämistä.

Seuraavassa taulukossa on kuvattu eläköityvän henkilöstön määrä prosentteina toimialoittain vuosina 2016 - 2020. Vertailuajankohtana on käytetty vakinaisen henkilöstön määrää 1.9.2015, jolloin sosiaali- ja terveystoimen ulkoistus oli jo tapahtunut ja henkilöstö siirtynyt Jämsän Terveys Oy:öön.

ELÄKELÖITYMINEN	2016	2017	2018	2019	2020	Yht.
Yleishallinto	4	2	1	1	3	11
Sosiaali ja terveys	4	5	3	4	7	23
Sivistys	11	7	8	10	7	43
Yhdyskuntatoimi	5	4	6	3	2	20
Ateria	3	3	6	8	3	23
Vesi ja Jäte			1	1	1	3
Yhteensä	27	21	25	27	23	123

Eläköitymisennuste on laadittu Kevan rekisterissä 31.5.2011 olleiden palvelusuhdetietojen perusteella. Ennustetta on tarkistettu siten, että luvuista on poistettu ennen henkilökohtaisen eläkeiän täyttymistä eläkkeelle jääneet, kaupungin palveluksesta eronneet ja irtisanotut. Ennusteessa ei ole otettu huomioon vuonna 2017 voimaantulevaa eläkeuudistusta. VaEL-eläkkeelle jäävät opettajat ovat ennusteessa mukana vain vuoteen 2017 asti; vuosien 2018 - 2020 ennuste ei sisällä VaEL-eläkkeelle jääviä opettajia, joten tältä osin sivistystoimen ennuste on puutteellinen. Koska ennuste perustuu varsin vanhaan Kevan rekisteriin, siitä puuttuvat myös 1.6.2011 jälkeen rekrytoidut henkilöt. Edellä mainituin perustein ennusteessa on siis kohtuullinen virhemarginaali.

Voimakas eläkkeelle siirtymisen tahti mahdollistaa henkilöstön määrän sopeuttamisen palvelutarpeiden muutoksiin, palvelujen rakenteissa tapahtuviin muutoksiin sekä vaihtoehtoisii palvelujen tuotantotapoihin. Henkilöstön vähentäminen edellyttää rakenteellisia ratkaisuja ja toimipisteverkoston vähentämistä. Henkilöstövoimavarojen hallinnan haasteita ovat uusiutuva kunta- ja palvelurakenne sekä valtiollaan palvelutuotannon ratkaisut, joita ei tässä suunnitelmassa ole otettu huomioon, koska uudistusten valmistelu on kesken.

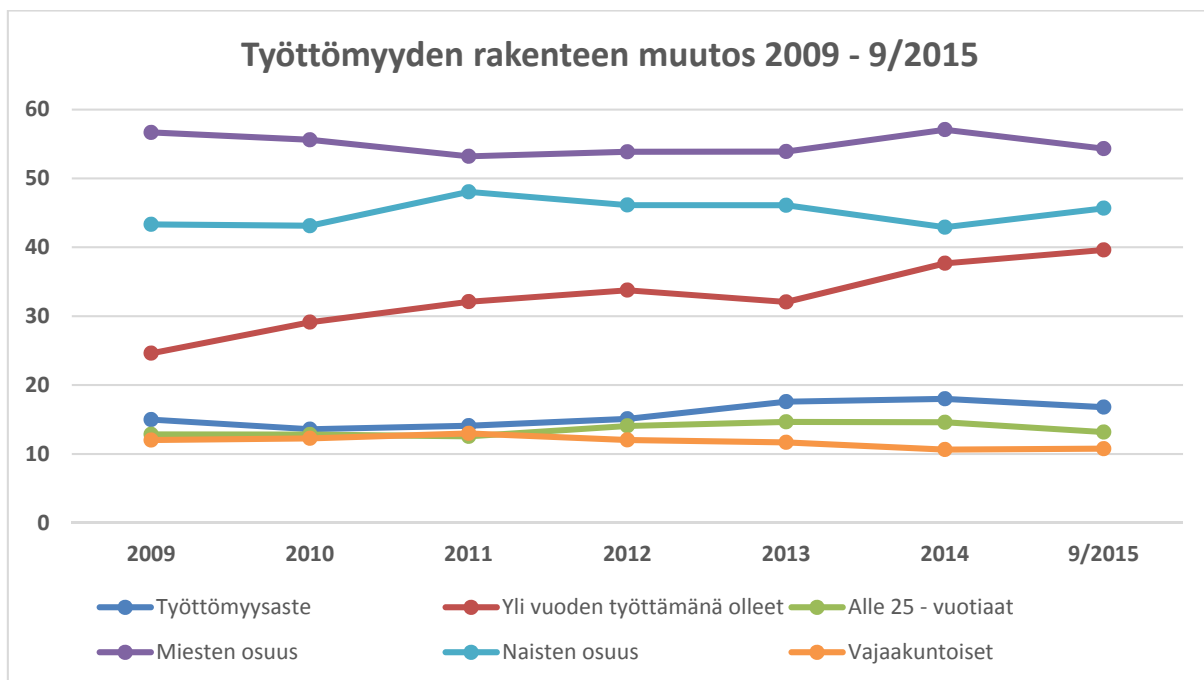
Henkilöstösuunnitelman yhteenveto

Henkilöstösuunnitelman yhteenveto		TP 2014	TA + LTA 2015	TA 2016	TASU 2017	TASU 2018
		htv	htv	htv	htv	htv
Vakinaiset	Yleishallinto	54,31	50,83	48,88	47,55	47,55
	Sosiaali- ja terveystoimi	495,81	573,32	138,40	135,05	134,40
	Sivistystoimi	370,65	439,44	426,54	425,15	425,15
	Yhdyskuntatoimi	86,83	89,43	89,2	89,2	89,2
	Ateria-liikelaitos	119,54	122,6	115,06	115,06	115,06
	Vesi-liikelaitos	13,00	12	12	12	12
	Jätehuolto-liikelaitos	2,00	2	2	2	2
	Vakinaiset yhteensä	1142,14	1289,62	832,08	826,01	825,36
Määräaikaiset	Yleishallinto	1,72	2,14	1	1	1
	Sosiaali- ja terveystoimi	135,70	28,53	12,64	12,64	12,64
	Sivistystoimi	89,16	34,09	31,3	26,26	26,26
	Yhdyskuntatoimi	8,30	6,85	6,88	6,11	6,11
	Ateria-liikelaitos	29,59	10,28	0	0	0
	Vesi-liikelaitos	0	0	0	0	0
	Jätehuolto-liikelaitos	0	0	0	0	0
	Määräaikaiset yhteensä	264,47	81,89	51,82	46	46
Henkilöstö	Yhteensä	1406,61	1371,51	883,9	872,02	871,37
Muutos	Vakinaiset		147,48	-457,54	-6,07	-0,65
	Määräaikaiset		-182,58	-30,07	-6	0
	Yhteensä		-35,10	-487,61	-11,88	-0,65

Työllisyys

Vuosi	työvoima	työttömät	työt.aste	muutos %	Yli 1v työt.	osuus -%	alle 25- v	osuus -%	vajaa kuntoiset	osuus- %	miehet %	naiset %		
2009	10571	1588	15	13,6	391	24,6	204	12,8	191	12,0	900	56,7	688	43,3
2010	10409	1435	13,6	-10,8	418	29,1	184	12,8	176	12,3	798	55,6	619	43,1
2011	10168	1417	14,1	1,2	455	32,1	178	12,6	184	13,0	754	53,2	681	48,1
2012	10032	1513	15,1	5,4	511	33,8	213	14,1	182	12,0	815	53,9	698	46,1
2013	9944	1746	17,6	15,4	560	32,1	256	14,7	204	11,7	941	53,9	805	46,1
2014	9944	1794	18,0	2,7	676	37,7	262	14,6	191	10,6	1024	57,1	770	42,9
9/2015	9826	1653	16,8	-6,7	655	39,6	218	13,2	178	10,8	898	54,3	755	45,7

Keski-Suomi on vaikean työttömyyden aluetta. Pääsy tähän on teollisen toiminnan rakennemuutos, joka ei Keski – Suomessa ole vielä ohi. Maakuntavertailussa Keski – Suomea vaikeampi tilanne on vain muutamassa maakunnassa. Myös Jämsä on voimakkaan työttömyyden aluetta, vaikka työllisyyden hoitoon on satsattu jo vuosia, kuten koko maakunnassa. Vuodenvaihteesta lokakuun loppuun 2015 työvoima on vähentynyt 120 hengellä (-6,7 %), joten työttömien määrä oli vähentynyt 141 henkilöä. Nuorten alle 25-vuotiaiden osuus oli vähentynyt työnhakijoissa 44 henkilöllä, joka on -16,8 %:a. Myös vajaakuntoisten määrä on vähentynyt. Naisten suhteellinen osuus työttömistä on noussut.

Työllistämisen ohjelma

Työllisyyden Kuntakokeilu päättyi 31.12.2015, projektista siirtyvien asiakkuuksien hoitamiseen tarvitaan henkilöstöresursseja TYP-toiminnan käynnistytessä 1.1.2016. Vuoden 2015 aikana on selvitetty työllisyystoimikunnan, paikallisten työvoimaviranomaisten, Työvalmennusäätiö Avituksen ja sosiaalitoimen yhteistyönä resurssit ja organisaatio tulevaisuuden työttömyyden hoidossa työllistämishojelman kokonaisuudeksi. Työllisyydenhoidon vastuita ja johtamista on selkiytetty. Työllisyysohjelma on suoraan yhteydessä Jämsän kaupunkistrategiaan, jonka ohjausvälineitä ovat tärkeille toimintoille laadittavat ohjelmat. Ohjelma käsitellään talousarvion yhteydessä kaupunginvaltuustossa. Ohjelman mukaisesti kaupunginhallituksen tulosalueelle on perustettu työllistämisen tulosyksikkö, jonne on resursoitu työllistämisen henkilöstöresurssit ja muiden toimintojen määrärahat.

Vuosien 2016 - 2018 henkilöstöresursseiksi on kaavailtu kolmea työhönvalmentajaa (nykyisin Työllisyyden kuntakokeilussa oleva määrä), kaksi sosiaaliohjaajaa (50 % työpanos), jotka sisältyvät sosiaalitoimen budjettiin sekä toimistohenkilö (sisältyy Avituksen budjettiin 50 % työpanos). Lisäksi palkataan kaksi työsuunnittelijaa määräaikaista (työllisyystuella, +1), ostopalveluna hankitaan yritysytteyksien konsultointia, kuntoutus-

psykologin ja kuntoutusohjaajan osa-aikaista palvelua. Käytännössä nykyiseen verrattuna lisäresursointi on työllisyystuella palkattu työsuunnittelija. Lisäksi yksikköön sisältyvät kaupungin työllisyyden edistämisen määrärahat ja kaupungin korvaus Kelalle yli 300 ja 1.000 päivää työmarkkinatukea saaneista.

Tällä hetkellä akuutti ongelma on vuoden 2015 alussa 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden tuleminen aktiivintilistalle. Palvelun tarve on kasvanut merkittävästi. Tällä hetkellä esimerkiksi kuntouttavan työtoiminnan parissa työskentelee kaksi sosiaaliohjaajaa aikuissosiaalityössä. Molempien työajasta on varattu kuntouttavan työtoiminnan asioiden hoitamiseen puolet. Mahdollisuudet lisätä kuntouttavaa työtoiminnan ryhmätoimintaa ovat parantuneet vuoden 2015 aikana merkittävästi, mutta sosiaaliohjaajien työaika ei enää riitä asiakasmäärän kasvattamiseen ja ohjaamiseen.

Ohjelman tavoitteena on strategian luominen ja sille poliittisen hyväksynnän saaminen vahvistaa työllisyshoidon mandaattia. Sen avulla pystytään edistämään työllisyshoidon tunnettuutta kunnan eri organisaatio- ja yksiköiden sitoutumista työllisyshoitotyöhön. Kuntouttavan työtoiminnan kustannustehokasta volyymin kasvattamista lisätään ryhmätoiminnalla yhdessä järjestöjen kanssa. Kolmannen sektorin toimijat ovat Jämsän työllisyshoidolle selkeä voimavara, joten yhteistyötä niiden kanssa syvennetään. Ryhmätoiminnan kautta volyymin kasvattamaan. Tarkoitus on ottaa käyttöön myös kuntalaisia yrityksille sekä rakentaa kunnallinen seurantajärjestelmä. Seurantajärjestelmän luominen tukee tavoitetta saattaa työllisyshoito laajemmin osaksi kunnan kaikkia toimintoja yhdessä laadittavan strategian kanssa. Seurantajärjestelmä mallintaa työttömyyden ja työllisyshoidon nykytilan ja toimenpiteet Jämsässä laajemmalle joukolle nähtäväksi, mikä edesauttaa yhteisen mission tunnistamisessa.

Rinnan työllistämisyksikön kanssa toimii edelleen Työvalmennussäätiö Avitus, Jämsek, kaupungin oma sosiaalitoimi sekä muut yksiköt tukemassa työllisyshoitoa. Lisäksi tavoitteena on jatkaa kiinteää yhteistyötä valtion viranomaisten kanssa ja pitää toimipiste Jämsässä.

Työllisyyden hoito

Taantuman vuoksi työllistämiseen on erityisesti panostettu viime vuosina, jotta KELA:lle maksettavat korvaukset pysyisivät kohtuullisina. KELA:n maksusuuksiin meni viime vuonna 1,4 Meur. Kuluvana vuonna osuuksiin on varattu 2 Meur, koska kuntien velvoite työllistää laajeni edelleen yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneisiin, joista kunnat maksavat 50 % KELA:n kuntaosuutta ja yli 1.000 päivää työmarkkinatukea saaneista 70 %:a. Määräraha näyttää ylittyvän noin 300.000 euroa. Vuodelle 2016 KELA:n osuuksiin on varattu 2,2 Meur työllistämisybudjetissa kaupunginhallituksen alaisuudessa, aikaisemmin tuki on käsitelty kirjanpidossa sosiaalitoimessa.

Vuosi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	TA 2015*
Maksuosuus keskim.kk	79 562	75 747	76 385	91 179	109 346	116 738	255 442
Henkilöitä keskim.kk	288	278	274	274	313	331	456
Maksuosuus/vuosi	954 750	908 959	916 624	1 094 150	1 312 158	1 400 856	2 298 980
Budjetti	852 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 150 000	1 250 000	2 000 000
Yli-/ali	102 750	191 041	183 376	5 850	-162 158	-150 856	-298 980
Maksuosuuden kasvu ed vuoteen		-45 791	7 665	177 526	218 008	88 698	898 124
Nousu - %		-4,80 %	0,84 %	19,37 %	19,92 %	6,76 %	64,11 %

*TA:n ennuste

Keskimäärin yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneelle maksetaan noin 350 euroa/kk ja yli 1.000 päivää saaneelle noin 500 euroa/kk. Henkilöitä on ollut yli 300 päiväisissä keskimäärin 242 henkilöä ja yli 1.000 214 henkilöä. Haasteena ovat erityisesti yli 300 päivää työmarkkinatukea saaneet, joihin eri toimenpiteitä kohdennetaan. Erityisenä kohderyhmänä on kuntouttava työtoiminta, jossa ryhmätoiminnan avulla tavoitteena on saada mahdollisimman moni henkilö toimenpiteiden piiriin.

Työllisyyden kolmevuotinen kuntakokeilu, jossa ns. TEM-projektina työllisyshoidon malleja on kokeiltu yhdessä Jyväskylän ja Muuramen kanssa, loppuu 31.12.2015. Tarkoitus on, että työtä jatketaan aiemmin selostetun työllistämisyksikön voimin. Resurssi on suurin piirtein entinen. Lisäksi Jämsän kaupungin työllistämistoimenpiteisiin sekä sosiaali- ja kehitysvammalain mukaiseen työtoimintaan ja pajoimintaan osallistuu Työvalmennussäätiö Avitus. Lisäksi yhteistyötä tehdään työvoimaviranomaisten, kaupungin eri yksiköiden ja Jämsekin kanssa. Tavoitteen on nostaa työllisyysastetta ja vähentää työttömien määrää siten, että mainitut KELA:n kuntaosuudet riittävät. Kaupungin omaa työllistämistä tukevan toiminnan määrärahoja ei ole leikattu, vaan niitä on osittain kohdennettu uudelleen. Ulkoistetulle sosiaali- ja terveydenhoidon osalle on annettu työllistämismäärärahat, joka on työllistää vuosittain 6 % Jämsän kaupungin pitkäaikaistyöttömistä, tämä tarkoittaa lähes 40 henkilön vuositasoa. Tavoitetasosta neuvotellaan yhteistyöyhtiön kanssa. Yhtiön aloittaminen tarkoitti myös sitä, että kuntouttavan työtoiminnan työpaikat vähenivät ulkoistetuissa vanhuspalveluissa.

Kaupungin sosiaali- ja terveystoimen vanhuspalveluissa oli noin 20 kuntouttavan työtoiminnan työpaikka/vuosi.

Kaupunki ja liikelaitokset	2010	2011	2012	2013	2014	LTA 2015	TA 2016
Työllistetyt henkilöt keskim/kk **)	51,4	60,4	56,3	34,0	27,42	28,5	35,0
Työpäivät / vuosi**)	12 655	14 401	13 387	8 359	4 128	4589	
Henkilötyövuosia*)	57,2	51,7	49,5	46,5	16,4	18,2	35,0
Maksettu palkka brutto**)	869 582	1 021 590	975 472	660 068	259 212	319 893	676 625
Saatu palkkatuki**)	532 594	581 771	650 767	405 408	116 645	159 946	418 310
Netto	336 988	429 819	324 705	275 081	142 567	159 947	258 315

*) sisältää osa-aikaisia työsuhteita

***) ei sisällä oppisopimusopiskelijoita

Suoraan työllistämiseen käytettävää määrärahaa budjettiin sisältyy kaikkiaan reilut 900.000 euroa, kun lasketaan yhteisöjen avustaminen ja nuorten kesätyöllistäminen mukaan. Kokonaismäärärahavarauus KELA:n maksuosuuden kanssa työllistämisen hoitamiseen on kaikkiaan noin 3,3 Meur ja nettona noin 2,9 Meur. Tähän summaan ei kuulu yhteisyyhtiön työllistäminen, vaan se on yhtiön maksettavaa kilpailutuksessa mukana ollutta euromäärää. Tavoite työllistää on siis kaikkiaan noin 55 - 75 henkilötyövuotta. Vuonna 2015 voidaan tulla lain mukaan työllistämiseen saatava tukiosuus lasketaan 30 – 40 – 50 %:n mukaan. Työllisyysmäärärahat sisältyvät pääosin hallintokuntien palkkamäärärahoihin. Määrärahat sisältävät kesätyöllistämisen noin 120 koululaisen työllistämiseen kaupungille ja 100 koululaisen työllistämiseen yrityksiin kesätyösetelillä 2 viikoksi sekä velvoitetyöllistetyt sekä kuntalisän yhdistyksille ja työllistämisavustukset. Työllistämistä koordinoi työllistämistoimikunta, jossa on edustajat kaupungin eri hallintokunnista, Avituksesta sekä työ- ja elinkeinokeskuksesta. Tarkemman työllistämissuunnitelman hyväksyy kaupunginhallitus.

Toimintakate

Tiliniemi	2013	2014	LTA 2015	Raami 2016	TA 2016	Ero €	Ero %
TOIMINTATUOTOT	71 460 248	71 627 617	71 695 068	71 695 068	62 861 180	-8 833 888	-13,1 %
Valmistus omaan käyttöön	399 274	385 900	367 620	367 620	399 010	31 390	8,5 %
TOIMINTAKULUT	-189 892 522	-190 181 236	-195 494 444	-195 494 444	-186 733 650	8 760 794	-4,7 %
TOIMINTAKATE	-118 033 000	-118 167 719	-123 431 756	-123 431 756	-123 473 459	-41 703	0,6 %

Toimintakate on toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus, ja se osoittaa, paljonko jää verovaroin ja valtionosuuksien katettavaksi toimintamenoista. Jämsän kaupungissa on ongelmana ollut toimintakatteen irtaantuminen tulopohjasta. Toimintakatteen tavoitteeksi asetettiin talousarvioarvioissa 123,4 Meur, joka tarkoitti nettomenojen 0 %:n kasvua.

Toimintakatteen tasoon vaikuttavat pitkällä tähtäimellä myös investoinnit ylläpitokustannusten kautta. Etusijalla kaupungin strategiassa pidetään käyttötalousmenoja alentavia rakenteellisia säästöjä tuovia investointeja. Tärkeätä vakaalle taloudenpidolle on henkilöstön eläkelöytymisen hyödyntämisen lisäksi myös tarpeettoman, passiivisen omaisuuden myyminen, myös toimintaan sopimattomista kiinteistöistä ja toimitiloista pyritään luopumaan mahdollisimman nopeasti.

Toimintakate on vertailukelpoinen edellisten vuosien lukuihin. Toimintamenojen säästöjen aikaansaamiseksi on pystyttävä arvioimaan kaikkia palvelutoimintoja ja työn tekemistä uudesta kokonaistaloudellisesta näkökulmasta. Entistä enemmän kiinnitetään huomiota toiminnan tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen. Taloussuunnitelmassa korostetaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden sitovuutta. Toiminta ja talous pyritään sitomaan yhteen, jolloin toimivalta ja taloudellinen vastuu ovat myös yhtenevät. Uuden talouden tasapainotusohjelman toimenpiteet ovat alkaneet jo vuoden 2013 aikana ja niitä jatketaan suunnitelmakaudella tavoitteena vakaa ja terve kuntatalous.

Verotulot

Kunnallistalouden rahoitusohjelman muutokset ovat syöneet erityisesti pienten teollistuneiden kaupunkien talouden perustaa vuosituhannen alkuvuosina. Verotulot ovat nousseet koko maassakin lähinnä vain veroprosentin noston seurauksena. Jämsän kaupungin verotuloprosentti on vuodesta 2010 ollut 21 %, efektiivinen

veroprosentti, eli todellinen veroprosentti on Jämsässä melko korkea, vuonna 2014 Keski – Suomen korkein ja vuonna 2015 kolmanneksi korkein (15,46) ja ero veroprosenttiin (5,54) toiseksi pienin Muuramen jälkeen.

Jämsän kaupungin veroprosentit	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tulovero	19,00	19,50	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Kiinteistövero yleinen	0,80	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakituiset asuinrakennukset	0,30	0,40	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Muut asuinrakennukset	0,82	1,00	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05
Kiinteistövero, voimalaitokset	1,10	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
Rakentamattomat tontit	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Valtakunnallinen painotettu keskimääräinen verotuloprosentti on noussut vuoden 2001 17,67 %:sta vuoden 2015 19,84 %:iin (aritmeettinen keskiarvo 18,19 %:sta 20,53 %:iin). Yleisin veroprosentti on 20,5 %, jota perii 55 kuntaa, 21 % verokanta on 46 kunnassa, tämän yli menee 85 kuntaa (2015 on 317 kuntaa). Maan korkein veroprosentti on 22,50 %:a. Keski-Suomen keskimääräinen veroprosentti on vuonna 2015 20,47 %. Keski – Suomen kunnista ei ennakkotiedon mukaan ole yksikään nostamassa kunnallisveroprosenttia, mutta kiinteistöveroprosentteja kylläkin. Lähtökohtana taloussuunnitelmassa on kunnallisveroprosentin pitäminen 21 %:ssa koko suunnitelmakauden. Muiden kuntien nostessa veroprosenttiaan Jämsän kaupungin veroprosentti lähenee maan keskiarvoa.

Vaikka kunnat ovat nostaneet veroprosenttiaan, kunnallisverolla koottava tulo ei ole noussut, toisin sanoen efektiivinen tuloveroprosentti on pysynyt samana, 14 – 16 %:n välillä. Jämsässä efektiivinen veroprosentti oli vuonna 2012 15,37 %, vuonna 2015 se on mainittu 15,46 %.

VEROTULOJEN KEHITYS	2012	2013	2014	TA 2015	2016	2017	2018
Kunnallisvero	69 198 490	73 382 677	72 570 888	72 900 000	71 930 210	72 182 626	73 335 165
Yhteisövero	2 970 718	4 932 479	6 816 512	6 800 000	7 562 944	7 744 886	8 089 103
Kiinteistövero	5 127 147	4 800 849	5 732 124	5 700 000	6 025 814	6 025 814	6 025 814
Yhteensä	77 296 356	83 116 005	85 119 524	85 400 000	85 518 968	85 953 326	87 450 082
Muutos	103 128	5 819 649	2 003 519	280 476	118 968	434 358	1 496 757
VEROTULOJEN NOUSU-%	2012	2013	2014	TA 2015	2016	2017	2017
Kunnallisvero	2,60 %	6,0 %	-1,1 %	0,5 %	-1,3 %	0,4 %	1,6 %
Yhteisövero	-40,80 %	66,0 %	38,2 %	-0,2 %	11,2 %	2,4 %	4,4 %
Kiinteistövero	7,90 %	-6,4 %	19,4 %	-0,6 %	5,7 %	0,0 %	0,0 %
Yhteensä	0,10 %	7,5 %	2,4 %	0,3 %	0,1 %	0,5 %	1,7 %

Verontilityslain muutoksesta johtuen vuoden 2013 verotulokertymä oli aiempia suurempi. Vasta tuolloin ylitettiin veroprosentin nostamisvuoden (2010) kunnallisverokertymä. Vuodesta 2013 lähtien jäännösverot ja kiinteistöverot tilitetään kunnille aiempaa nopeammin siten, että kaikkien verontilityslain mukaan tilitettävien verojen kertymisjaksot vastaavat verotilailaissa tarkoitettujen verojen kertymisjaksoa.

Ennusteiden mukaan vuoden 2015 kokonaisverokertymä näyttäisi olevan talousarvion ennustetta parempi. Suurimpia syitä kertymän ylitykseen on yhteisöveron jako-osuuden nosto ja tilitykset, jotka tulevat ylittymään ennustetusta. Lisäksi kiinteistöveron veroperusteiden ennakoitua korotukset nostavat kokonaiskertymää.

Veroperusteiden muutokset ovat yhteydessä valtioneuvoston budjettiesitykseen ja niiden toteutumiseen sekä vaikuttavuuteen liittyy paljon laskennallisia epävarmuustekijöitä. Suunnitelmavuosien verokehitys edellyttää normaalia yleistalouden kehitystä ja paikallisen elinkeinotoiminnan vireyttä, vaikka suunnitelmavuosien verotuloennusteet ovat maltillisia. Verokertymän lisäämisessä on oleellista uusien työpaikkojen luominen ja asuinympäristön viihtyisyys.

Kunnallisvero

Kunnallisen tuloveron ennuste taloussuunnitelmassa lähtee kuntaliiton keskimääräisestä valtakunnallisesta arviosta sekä verovuoden 2014 kunnallisveron maksuunpanotilityksen ennakkotiedoista. Ne perustuvat lähinnä Verohallinnon päivitettyihin ennakkotietoihin verovuoden 2014 veroista sekä tarkentuneisiin tietoihin veroperustemuutoksien vaikutusarvioista. Kuntaryhmän verovuoden 2015 jako-osuuden oikaisua on ennakoitu kehikossa ennakkotietojen perusteella.

Arvioita verotulojen kehityksestä laadittaessa on huomioitu uusimmat tiedot palkkasumman aiempia ennusteita huonommasta kehityksestä, työttömyyden kasvusta sekä valtiovarainministeriön arvioita vuosien 2015 - 2018 tulokehityksestä ja yhteisöverokertymästä. Veroperustemuutokset vuodelle 2016 on huomioitu hallitus-

ten esitysten mukaisina. Tulopohjassa tapahtuneiden muutosten lisäksi myös palkansaajan pakollisissa maksuissa on tapahtumassa muutoksia, jotka vaikuttavat maksuunpantavan veron määrään vähentävästi. Työttömyysvakuutusmaksu on nousemassa 0,65 %:sta 1,15 %:in vuonna 2016 ja työeläkemaksut ovat nousemassa vuonna 2017 aiemmin oletettua enemmän.

Suurin yksittäinen vaikutus kuntien verotuloihin on työtulovähennyksen korottamisella, joka vähentää kuntien verotuloja noin 218 miljoonalla eurolla. Muita esitettyjä muutoksia, jotka vähentävät kuntien verotuloja vuonna 2016, ovat budjettiesityksen perusteella muun muassa ansiotuloverotuksen inflaatiotarkistus ja yksityishenkilöiden korkeakouluille tekemien lahjoitusten vähennyskelpoisuus. Inflaatiotarkistus toteutetaan korottamalla perusvähennystä, työtulovähennystä ja tuloveroasteikon rajoja niin, että kunnallisverontuotto vähenee 49 miljoonalla eurolla. Kuntien verotuloja taas lisää asuntolainan korkovähennysoikeuden rajoittaminen, joka perustuu osittain edellisen hallituksen ja osittain nykyisen hallituksen päätöksiin. Budjettiesityksen mukaan muutokset vähentävät kunnallisverotuloja nettomääräisesti noin 262 miljoonalla eurolla, kun otetaan kaikki vuonna 2016 voimaan tulevat muutokset. Arviot veroperustemuutosten vaikutuksista kuntien verotuloihin tarkentuvat budjettikäsittelyn edetessä.

Koko vuoden kertymän on arvioitu kuntasektorilla kasvavan vuoden 2014 maksuunpanotilitysten mukaan noin 3,7 %, Jämsän osalta ennakkotieto kunnallisverotuksen kasvun osalta on 0,6 %. Viime vuosina kunnallisverotulot eivät paikkakunnalla ole kasvaneet valtakunnan keskitasoa. Syynä on ollut paikkakunnan negatiivinen työpaikkakehitys, jonka seurauksena myös työttömyys on ollut maakunnankin keskitaso korkeampaa. Viimeisten verotuloennusteiden valossa näyttää siltä, että vuoden 2015 kunnallisverokertymä alittuu jonkin verran. Myös vuodelle 2016 odotetaan kunnallisverotuoton alentumista.

Kunnallisverotulojen ennustettu kasvu edellyttää taloudellisen toimeliaisuuden kasvua. Tulevien vuosien veroperustemuutokset on huomioitu arvioissa valtioneuvoston päätösten jälkeisen tilanteen mukaisina. Maksuunpanotilityksen mukainen kunnallisveron kasvu on vuosikymmenellä ollut koko ajan Jämsässä keskimääräistä valtakunnallista kasvua hitaampaa ja maksuunpanotilitysten maksut miljoonia, vaihteluvälillä noin 7,2 - 5,6 Meur.

Veroperustemuutosten vaikutukset kunnallisverotuksessa (miljoonaa euroa)	2016
Valtionverotuksen asteikkotarkistus	- 49
- josta tuloveroasteikon tarkistus	-16
- josta perusvähennykset korotus	-20
- josta työtulovähennykset korotus	-13
Työtulovähennyksen korotus	-218
Asuntolainan korkovähennyksen rajoittaminen 10 % -yksikköä/vuosi	14
Yksityishenkilöiden korkeakouluille antamat lahjoitukset verovapaiksi	-1
Merityötulovähennyksen muutos	5
Avainhenkilölain jatkaminen (ei VM:n esityksessä)	-13
KAIKKI YHTEENSÄ (esitetty kompensoitavaksi valtionosuuksien lisänä)	-262

Oheisessa taulussa on selostettu kunnallisen ansiotuloverotuksen veroperustemuutokset. Taulukossa olevien kunnallisveron veroperustemuutosten arvioidaan Jämsän osalta olevan noin - 45 euroa/asukas eli hie-man vajaa miljoona euroa.

Yhteisövero

Yhteisöveron tilitykset olivat pudonneet molemmissa kaupungeissa jo vuosituhannen alkupuolella ja jääneet alhaiselle tasolle. Parhaimmillaan vuosituhannen alkupuolella yhteenlasketut yhteisöverotulot olivat yli 20 Meur nykyisessä Jämsän kaupungissa. Tehdyt valtiovallan kompensatiot valtion ja kuntien välisessä rahoituksessa eivät ole kattaneet nettotappiota yhteisöveron kertymässä. Pohjanoteeraus koettiin vuonna 2012, jolloin yhteisöveroa tilitettiin Jämsälle vain noin 2,9 Meur. Viime vuosina leimallista yhteisöverolle on ollut, että valtiolta on muuttanut kuntien yhteisöveron jako-osuutta vuosittain.

Yhteisöveroon on tulossa ainoastaan yksi, mutta sitä merkittävämpi muutos kuntien osalta. Aiempien päätösten seurauksena kuntien jako-osuuden määräaikainen korotus päättyy vuoden 2015 lopussa ja kuntien yhteisövero-osuus jää sen johdosta noin 260 miljoonaa alhaisemmaksi. Kuntaryhmän jako-osuus vuodelle 2016 on 30,92 %. Tämä tarkoittaa Jämsän kaupungille noin 1.480.000 euron vähennystä yhteisöverotuloon.

Pääosa kaupungin yhteisöverotuloista on riippuvainen kansainvälisen metsäteollisuuden kehityksestä, eikä tällä hetkellä tuossa kehityksessä ole mainittavia positiivisia vivahteita, joskin pahimpiakaan skenaarioita ei ole näköpiirissä. Yritysten vanhojen tappioiden vähennysoikeus vaikuttanee vielä pitkään verokertymään. Yhteisöveron jako-osuuteen vaikuttavat myös kunnan alueella toimivien yritysten yhteisöveromäärät ja met-

sätälouden metsähakkuut. Metsäerä on Jämsässä ollut noin 20 - 30 %. Yritystoimintaerän yhteisöveron tuotto vaihtelee vuosittain riippuen erityisesti metsäteollisuuden yritysten vuosittaisesta tuloksesta. Viime vuosikymmenen lopun kaltaisia nousuja ei yhteisöverotuloissa ole odotettavissa. Suunnitelmavuosina yhteisöverotulon kertymä riippuu elinkeinoelämän viikastumisesta, yhteisöille kertyneistä vähennysoikeudellisista tappioista sekä valtiovarainministeriön päätöksistä veron perusteiden ja eri kompensatioiden osalta. Vuonna 2015 kompensatioiden yhteisöveron kautta kuntien työllistämisvastuun lisäystä, vuodelle 2016 tästä kompensatiota ei siis ole.

Kiinteistövero

Kiinteistöveron osalta on vuoteen 2015 asti tukeuduttu Verohallinnon kiinteistöverotilastoihin. Verovuodelta 2015 on kuntakohtaiset kiinteistöjen verotusarvot. Kiinteistöveron prosentteja korotettiin vuosille 2009 ja 2010. Kiinteistöveroprosentit on suunnitelman mukaan pidetty samana koko suunnitelmavuoden. Valtion taholta luodaan kuitenkin koko ajan paineita kiinteistöveroprosenttien nostamiseen. Valtio soveltaa tiettyjä rajoja kiinteistöverossa ja leikkaa valtionosuuksia sillä määrällä joka laskennallisesti kertyisi, mikäli määritellyt prosentteja käytettäisiin. Rakentamattomalle tontille on Jämsässä määrätty 3 %:n vero, näitä tontteja on noin 250 kappaletta. Tonteista saatava lisätuotto on noin 30.000 euroa. Veronilmoituksen mukaisille yleishyödyllisille yhteisöille on myönnetty täysi verovapaus kiinteistöverosta edelleen vuodelle 2016. Kiinteistöveron määrä on suunnitelmassa pidetty koko suunnitelmavuoden samana, vaikka mahdollisesti Himokselle suuntautuvan uusrakentamisen johdosta verotulo saattaa nousta suunnitelmavuoden lopulla. Myöskään jäljempänä selostettua hallituksen esitystä ei ole kiinteistöveroennusteessa huomioitu.

Hallituksen esityksessä (HE 26/2015) on vuodelle 2016 esitetty kolmea muutosta veroprosenttien vaihteluvälien ylärajojen osalta sekä vuodelle 2017 yleisen ja vakituisten asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälien muuttamista. Vuodelle 2016 on esitetty seuraavia muutoksia kiinteistöveroprosenttien ylärajoihin:

1. Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentin enimmäismäärää esitetään korotettavaksi siten, että se voi olla enintään 1,00 prosenttiyksikköä kunnan määräämää vakituisten asuinrakennusten enimmäismäärää korkeampi nykyisen 0,6 prosenttiyksikön sijasta.
2. Voimalaitosrakennuksen ja rakennelman kiinteistöveroprosentin enimmäismäärää esitetään korotettavaksi 2,85 prosentista 3,10 prosenttiin.
3. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin enimmäismäärää esitetään korotettavaksi 3,0 prosentista 4,0 prosenttiin.

Vuoden 2017 kiinteistöverotuksessa yleisen kiinteistöveroprosentin ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin vaihteluvälillä ala- ja ylärajoja esitetään korotettavaksi. Yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli nousisi 0,80 - 1,55 prosentista 0,86 - 1,80 prosenttiin ja vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,37- 0,80 prosentista 0,39 - 0,90 prosenttiin. Kuntien tulee siis viimeistään vuoden 2017 kiinteistöverotuksessa nostaa veroprosenttinsa vähintään uusille alarajoille. Nämä muutokset on huomioitu kuntakohtaisesti siten, että alle uusien alarajojen olevat kiinteistöveroprosentit on nostettu vuodelle 2017 esitetyille uudelle alarajalle.

Kiinteistöverolakia koskeva hallituksen esitys (HE 26/2015) on eduskunnan käsittelyssä.. Lain lopullinen vahvistaminen tapahtuu vasta marraskuun puolella.

Veroperustemuutosten vaikutukset kiinteistöverotuksessa (miljoonaa euroa)	2016
Voimaan 2016	
Muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentin korotuksen välitön vaikutus	0
- VM arvio (sis. oletus kuntien päätöksistä)	19
Voimalaitosten veroprosentin ylärajan korotuksen välitön vaikutus	0
- VM arvio (sis. oletus kuntien päätöksistä)	4,6
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin ylärajan korotuksen välitön vaikutus	0
- VM arvio (sis. oletus kuntien päätöksistä)	4,5
YHTEENSÄ; perustuu kuntien päätöksiin	28,1

Valtionosuudet

Peruspalveluiden valtionosuus

Valtionosuusjärjestelmä uusiutui vuodelle 2015. Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta. Verotuloihin perustuvasta valtionosuuksien tasauksesta on laskettu alustavat kuntakohtaiset tiedot tilityksiin perustuvana arviona uuden järjestelmän mukaan.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Uuden järjestelmän mukaan peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa. Tämä toteutetaan taasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella.

Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi eri kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Talousarvioon tehdyssä peruspalveluiden valtionosuuslaskelmassa on osaksi näiden kriteereiden mukainen valtionosuus jätetty huomioimatta, koska sitä ei ole pystytty laskemaan. Sairastavuuskerroin ja työttömyyskerroin on huomioitu edellisen vuoden valtionosuuden mukaisena.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus. Yleinen asukaskohtainen valtionosuus poistuu kuten myös erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan ja saamelaisten kotiseutualueen kuntien lisäosat. Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perusteena ovat vuosittain vahvistettavat perushinnat ikäryhmille, kriteereille ja lisäosille. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäryhmittäin: asukasluku x perusosan hinta ja kriteereittäin: asukasluku x perusosan hinta x kriteerin kerroin.

Sairastavuus lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella. Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan. Vuosittainen muutos voi olla enintään +/- 50 euroa asukasta kohti. Jämsän osalta valtionosuusmuutosta tasataan 99 euroa/asukas vuonna 2015 ja 49 euroa/asukas vuonna 2016, tasaus on yhteensä 2,2 Meur. Tämä noin miljoonan vuosittainen lisäys on otettu huomioon taloussuunnitelmassa. Valtionosuuslaskelma perustuu Kuntaliiton arvioon syyskuulta. Lopullinen päätös vuoden 2016 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta tehdään joulukuussa 2015.

Peruspalvelujen alustava valtionosuusprosentti vuodelle 2016 on noin 25,52 % ja kunnan omarahoitusosuus on noin 3.653 euroa/asukas (2015 3.520 euroa/asukas).

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus

Kunnan kokonaisvaltionosuuden arvioimiseksi tulee ottaa huomioon myös opetus- ja kulttuuriministeriön osuus. Monella kunnalla tämä on miinusmerkkinen erä pienentäen muuta valtionosuutta. Kuntakohtaisia tietoja vuoden 2016 tasossa ei ole saatavissa, joten pohjana on käytetty opetus- ja kulttuuriministeriön vuoden 2015 valtionosuudenmäärää ja arvioitu muutos vuodelle 2016.

Alustavan arvion mukaan valtionosuusprosentti on noin 28,91 % (2015 29,50 %) ja kunnan asukaskohtainen omarahoitusosuus noin 298 euroa asukasta kohti (310 euroa/asukas).

Rahoitustulot ja -menot

Rahoitusvarojen sijoittaminen on aikaisemmin varmistanut kaupungin rahoituspohjaa. Tuottotavoite sijoitetulle pääomalle on ollut Euribor 3 kk/taso, joka viime vuosina on ylitetty selkeästi. Vuoden vaihteessa 2015 kaupungilla ei varsinaisia pitkäaikaisia rahamääräisiä sijoituksia ole enää jäljellä.

Lainamäärää on pystytty laskemaan viime vuosina siten, että vuodenvaihteessa lainaa on noin 30 Meur. Korot ovat olleet historiallisen alhaalla ja taloussuunnitelmassa niiden oletetaan pysyvän alhaisina, mutta lainakannan alentamisella pyritään pienentämään tulevaa korkoriskiä. Korkojen nousu aiheuttaa kasvavia korkomenoja ja siten paineita käyttötalouden menojen hillitsemiseen. Toisaalta korkokannan nousu on merkki taloudellisen toimeliaisuuden ja nousukauden alkamisesta, joten pienellä viiveellä korkokannan noususta on odotettavissa positiivisiakin vaikutuksia. Korkokannan nousuun voidaan vaikuttaa lainakannan korkoriskin minimoimisella lainasalkun allokaatiossa, jolloin korkoriskiä voidaan tasata useammalle vuodelle. Uusien lainojen keskikoroksi on arvioitu suunnitelmavuosina 2,0 %. Korkoa voi kasvattaa myös rahoituslaitosten ja valtion luottoluokituksen mahdollinen huononeminen, rahamarkkinaverot ja monet muut EU:n sekä valtiovalan poliittiset ratkaisut. Korkoriskeiltä voidaan myös suojautua, mutta tärkein on näkemys sidotaanko laina pitkään vai lyhyeen markkinakorkoon.

Korkotuotot pysyvät pääoman käytön vuoksi alhaisina. Euriborin keskikoroksi on ennakoitu alle 1,0 % vuonna 2016, sen jälkeen on ennakoitu Euribor korkojen kääntyvän lievään nousuun vuoden 2017 aikana. Rahamarkkinasijoitusten on ennakoitu suunnitelmakauden aikana pienenevän investointien omarahoituksen johdosta. Pääoman palautuksia ja mahdollisia tuottoja on odotettavissa Midinvest KSV Fund ky:n sijoituksen purkamisesta viimeistään vuoden 2016 alussa. Palautukset kirjataan kuitenkin vuoden 2015 tilinpitoon, koska pääomasijoitusrahasto nykyisten päätösten mukaan loppuu 31.12.2015.

Antolainojen korkotuotot laskevat suunnitelmakaudella, korkokannan laskun johdosta ja pääoman pienentymisen vuoksi. Antolainoja on maksettu ennaikaisesti takaisin kaupungin ja konserniyhtiöiden lainajärjestelyissä. Korkotuotto on suunnitelmakaudella laskeva. Luvuissa ei ole mukana liikelaitoksille annettujen lainojen korkoja. Kertaluontoiset ja epävarmat rahoituserät, kuten esim. viivästys- ja verontilityskorot on budjetoitu neutraalisti. Lainoitusta käytetään rahoituskeinona investointeihin suunnitelmakaudella.

Vuosikate

Talousarvion mukaan vuosikate on 6,7 Meur. Tämä ei ole asetettujen pitkäaikaisten tavoitteiden mukaista, mutta asetettu taloussuunnitelman raamin mukaista kylläkin. Raamin tavoite oli sosiaali- ja terveystoimen kilpailutuksen tuomien muutosten ja laskusuhdanteen vuoksi asetettu 0 %:n kasvu toimintakatteessa, joka lähes saavutettiin. Vuosikate ei kuitenkaan kata poistoja täysimääräisesti ja pidemmällä aikavälillä liian alhainen vuosikate johtaa investointikyvyttömyyteen. Ongelmana käyttötaloudessa on tulojen kertyminen. Osa tästä johtuu sisäisestä laskutuksesta ja sisäisen kirjanpidon järjestelystä. Lisäksi valtionosuuden tuloennusteet ovat heikommät kuin raamissa oletettiin ja verotulot polkevat paikallaan, ehkä jopa vähenevät. Vuosikate pitää edelleen saada nousemaan, jotta kaupunki pystyy rahoittamaan toimintansa ja investoimaan tulevaisuuteen. Tavoitteena on vuosikatteen nostaminen suunnitelmakaudella.

Vuosikate on suunnitelmakauden viimeisenä vuonna 11 Meur. Vuosikatteen edelleen nostaminen on mahdollista palvelutuotannon rakenteellisten muutosten ja tasapainottavien tekijöiden avulla. Vuosikatteen olisi suunnitelmakauden aikana nouseva vielä kolmasosalla nykyisestä, jotta päästäisiin hyvälle talouden hoidon tasolle. Vuosikatetta pystytään nostamaan, mikäli investointeja saadaan vähemmäksi ja ajoitetaan pidemmälle ajalle. Avain investointien vähentämiseen on mm. palvelutuotannosta vapautuvan kiinteistömäärän muuttaminen uuteen toimintaan oikein mitoittaen ja epäkurantin omaisuuden myynti. Toinen vuosikatetta nostava tekijä on henkilökunnan mitoittaminen oikein, avainasemassa suunnittelussa on henkilökunnan eläkelöytymisen hyödyntäminen maksimaalisesti. Lisäsäästöjä on kaikesta huolimatta toiminnasta haettava. Suurimmaksi ongelmaksi on viime vuosina noussut tulopohjan pettäminen ja valtion lisäämät velvoitteet mm. työllisyyden hoidossa. Näiden paikkaaminen on todella vaikeaa.

Vuosikatteen määrän on vakaassa taloudellisessa tilanteessa oltava vähintään lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen suuruinen, joka puolestaan pitkällä aikavälillä lähenee vuosittain investointien keskiarvoa (keskimäärin noin 11,1 Meur).

Tuloslaskelma

Kaupunki, ei liikelaitoksia, ulkoiset ja sisäiset	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintatuotot	55 436 224	56 699 179	47 779 521	47 991 021	48 458 521
Myyntituotot	32 887 012	33 382 892	24 573 232	0	0
Maksutuotot	8 081 720	8 436 506	8 265 650	0	0
Tuet ja avustukset	2 619 303	2 768 684	2 647 740	0	0
Muut tuotot	11 848 189	12 111 097	12 292 899	0	0
Valmistus om. käyttöön	362 902	309 620	334 010	0	0
Toimintakulut	176 667 037	183 101 482	174 421 232	173 585 316	173 390 316
Henkilöstökulut	60 107 292	61 072 279	40 008 189	0	0
Palvelujen ostot	91 789 374	95 069 014	108 505 587	0	0
Aineet, tarvikkeet	6 341 103	7 091 231	5 784 315	0	0
Avustukset	9 482 905	10 738 585	10 192 425	0	0
Muut kulut	8 946 363	9 130 373	9 930 716	0	0
TOIMINTAKATE	-120 867 911	-126 092 683	-126 307 701	-125 594 295	-124 931 795
Verotulot	85 119 524	85 400 000	85 519 000	85 953 000	87 450 000
Valtionosuudet	44 569 545	44 415 000	44 900 000	45 720 000	46 100 000
Rahoitustuotot- ja kulut	330 446	172 700	-53 200	-150 000	-300 000
Korkotuotot	315 008	232 200	265 800		
Muut rahoitustuotot	831 005	760 500	246 000		
Korkokulut lainoista	788 514	820 000	565 000		
Muut rahoituskulut	27 053				
VUOSIKATE	9 151 603	3 895 017	4 058 099	5 928 705	8 318 205
Poistot ja arv.alennukset	7 842 187	6 882 130	6 906 250	7 829 852	8 719 533
Satunnaiset tuotot+/kulut-					
TILIKAUDEN TULOS	1 309 416	-2 987 113	-2 848 151	-1 901 147	-401 328
Poistoeron muutos	246 611	246 611	246 611	246 611	246 611
Varausten muutos					
Rahastojen muutos	-221 058				
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	1 334 970	-2 740 502	-2 601 540	-1 654 536	-154 717

Tuloslaskelma liikelaitokset yhdistelty

Tuloslaskelma ta 2016 , ulkoiset ja sisäiset erät	kaupunki, ilman liikelaitoksia	Aterria	Vesi	Jätehuolto	Eliminoinnit	Kaupungin tuloslaskelma, ml liikelaitokset, eliminointien jälkeen
Toimintatuotot	47 779 521	9 346 660	4 363 400	1 371 600	-4 558 735	58 302 446
Myyntituotot	24 573 232	9 174 486	4 311 000	1 365 000	-4 558 735	34 864 983
Maksutuotot	8 265 650	0	0	0	0	8 265 650
Tuet ja avustukset	2 647 740	22 140	0	4 600	0	2 674 480
Muut tuotot	12 292 899	150 034	52 400	2 000	0	12 497 333
Valmistus omaan käyttöön	334 010	0	65 000	0	0	399 010
Toimintakulut	174 421 232	8 924 288	2 289 919	1 098 211	-4 558 735	182 174 915
Henkilöstökulut	40 008 189	4 198 689	719 519	100 911	0	45 027 308
Palvelujen ostot	108 505 587	1 993 387	859 800	871 200	-4 558 735	107 671 239
Aineet, tarvikkeet	5 784 315	2 486 604	653 700	17 000	0	8 941 619
Avustukset	10 192 425	0	0	0	0	10 192 425
Muut kulut	9 930 716	245 608	56 900	109 100	0	10 342 324
TOIMINTAKATE	-126 307 701	422 372	2 138 481	273 389	0	-123 473 459
Verotulot	85 519 000	0	0	0	0	85 519 000
Valtionosuudet	44 900 000	0	0	0	0	44 900 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-53 200	-24 200	-144 000	3 250	0	-218 150
Korkotuotot	86 600	0	0	300	0	86 900
Korkotuotot liikelaitoksilta	179 200	0	0	0	-179 200	0
Muut rahoitustuotot	246 000	0	11 000	3 400	0	260 400
Korkokulut lainoista	565 000	0	0	0	0	565 000
Korkokulut lkaupungille	0	24 200	155 000	0	-179 200	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	450	0	450
VUOSIKATE	4 058 099	398 172	1 994 481	276 639	0	6 727 391
Poistot ja arv.alennukset	6 906 250	137 151	1 326 000	116 000	0	8 485 401
Satunnaiset tuotot+/kulut-						
TILIKAUDEN TULOS	-2 848 151	261 021	668 481	160 639	0	-1 758 010
Poistoeron muutos	246 611					246 611
Varausten muutos						0
Rahastojen muutos						0
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 601 540	261 021	668 481	160 639	0	-1 511 399

Tuloslaskelmavertailu

Tuloslaskelmavertailu kaupunki ja liikelaitokset, ulkoiset							
	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	ero 16-14	ero 16-15	ero %16/14	ero% 16/15
Toimintatuotot	38 966 070	57 464 339	43 779 742	4 813 672	-13 684 597	112,4 %	76,2 %
Myyntituotot	24 218 441	33 902 147	20 342 279	-3 876 162	-13 559 868	84,0 %	60,0 %
Maksutuotot	8 081 720	8 436 506	8 265 650	183 930	-170 856	102,3 %	98,0 %
Tuet ja avustukset	2 685 246	2 792 834	2 674 480	-10 766	-118 354	99,6 %	95,8 %
Muut tuotot	3 980 663	12 332 852	12 497 333	8 516 670	164 481	314,0 %	101,3 %
Valmistus om. käyttöön	430 088	367 620	399 010	-31 078	31 390	92,8 %	108,5 %
Toimintakulut	157 789 304	181 263 715	167 652 211	9 862 907	-13 611 504	106,3 %	92,5 %
Henkilöstökulut	66 077 400	66 503 706	45 027 308	-21 050 092	-21 476 398	68,1 %	67,7 %
Palvelujen ostot	71 554 274	84 637 822	93 148 535	21 594 261	8 510 713	130,2 %	110,1 %
Aineet, tarvikkeet	8 908 846	9 822 711	8 941 618	32 772	-881 093	100,4 %	91,0 %
Avustukset	9 482 905	10 738 585	10 192 425	709 520	-546 160	107,5 %	94,9 %
Muut kulut	1 765 879	9 560 891	10 342 325	8 576 446	781 434	585,7 %	108,2 %
TOIMINTAKATE	-118 393 145	-123 431 756	-123 473 459	-5 080 314	-41 703	104,3 %	100,0 %
Verotulot	85 119 524	85 400 000	85 519 000	399 476	119 000	100,5 %	100,1 %
Valtionosuudet	44 569 545	44 415 000	44 900 000	330 455	485 000	100,7 %	101,1 %
Rahoitustuotot- ja kulut	170 577	8 600	-218 150	-388 727	-226 750	-127,9 %	-2536,6 %
Korkotuotot	137 740	232 400	86 900	-50 840	-145 500	63,1 %	37,4 %
Muut rahoitustuotot	849 215	774 500	260 400	-588 815	-514 100	30,7 %	33,6 %
Korkokulut lainoista	788 886	997 800	565 000	-223 886	-432 800	71,6 %	56,6 %
Muut rahoituskulut	27 492	500	450	-27 042	-50	1,6 %	90,0 %
VUOSIKATE	11 466 501	6 391 844	6 727 391	-4 739 110	335 547	58,7 %	105,2 %
Poistot ja arv.alennukset	9 373 736	8 458 300	8 485 401	-888 335	27 101	90,5 %	100,3 %
Satunnaiset tuotot+/kulut-							
TILIKAUDEN TULOS	2 092 765	-2 066 456	-1 758 010	-3 850 775	308 446	-84,0 %	85,1 %
Poistoeron muutos	246 611	246 611	246 611	0	0	100,0 %	100,0 %
Varausten muutos	-221 058		0	221 058	0		
Rahastojen muutos							
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	2 118 318	-1 819 845	-1 511 399	-3 629 717	308 446	-71,3 %	83,1 %

Tuloslaskelmavertailu kaupunki ja liikelaitokset, sisäiset ja ulkoiset					
	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	ts 2017	ts 2018
Toimintatuotot	70 720 893	71 753 067	62 861 180	63 137 680	63 605 180
Toimintakulut	189 114 036	195 184 824	186 334 639	185 897 733	185 702 733
TOIMINTAKATE	-118 393 143	-123 431 757	-123 473 459	-122 760 053	-122 097 553
Verotulot	85 119 524	85 400 000	85 519 000	85 953 000	87 450 000
Valtionosuudet	44 569 545	44 415 000	44 900 000	45 720 000	46 100 000
Rahoitustuotot- ja kulut	170 577	8 600	-218 150	-314 950	-464 950
VUOSIKATE	11 466 503	6 391 843	6 727 391	8 597 997	10 987 497
Poistot ja arv.alennukset	9 373 736	8 458 300	8 485 401	9 134 148	10 056 589
Satunnaiset tuotot+/kulut-					
TILIKAUDEN TULOS	2 092 767	-2 066 457	-1 758 010	-536 151	930 908
Poistoeron muutos	246 611	246 611	246 611	246 611	246 611
Varausten muutos	-221 058				
Rahastojen muutos					
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	2 118 320	-1 819 846	-1 511 399	-289 540	1 177 519

(sisältää kaupungin ja liikelaitokset)	tp 2013	tp 2014	ta+lta 2015	ta 2016
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista	24,50 %	24,80 %	31,76 %	26,18 %
Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista	78,70 %	122,30 %	62,97 %	96,63 %
Vuosikate euroa/asukas	456	525	293	309
Tilikauden tulos	1 556 852	2 118 318	-1 819 845	-1 493 399
Taseen kertynyt yli- alijäämä (1000 euroa)	860	2979	1159	-3
Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas	39	136	53	-15

Poistot käyttöomaisuudesta

Poistojen taso on selvästi alhaisempi kuin mitä on investointiohjelmassa hankkeiden nettokustannukset. Tämän ohjelman investointitaso on vuodessa keskimäärin 10,2 Meur (maanosto vähennetty) ja poistot vuositasolla ovat suunnitelmakaudella keskimäärin 9,2 Meur liikelaitokset mukaan lukien. Investoinnit ovat suunnitelmavuosina yli 10 % suuremmat kuin suunnitelman mukaiset poistot, mikä tarkoittaa pitkällä tähtäyksellä poistopohjan laajenemista. Investointitason pitäisi kuitenkin olla vuosipoistojen suuruinen tai ainakin lähellä sitä.

Poistojen suuruus riippuu vuosittaisista uusinvestoinneista ja aikaisemmista suunnitelman mukaisista poistoista. Kaupunki noudattaa poistoajoissa ja -menetelmissä kunnille annettua yleisohjetta. Investointisuunnitelman mukaan vuosittaiset nettoinvestoinnit kolmena ensimmäisenä suunnitelmavuotena ovat noin 31,7 Meur. Poistopohja voi hieman pienentyä, mikäli palvelutuotantoon tarpeettomia rakennuksia ja vajaakäyttöisiä kiinteistöjä saadaan myytyä jo suunnitelmakauden alkuvuosina.

Poistopohjan laajeneminen tarkoittaa samalla myös vuosikatteen noston tavoitteen nousua. Investointeihin menevät rahavirrat syövät rahoitusvarallisuuden ja aiheuttavat pitkällä tähtäyksellä maksuvalmiuskriisin.

Tilikauden tulos ja taloussuunnitelman tasapainottaminen

Suunnitelmavuosien menoja ja tuloja on ennakoitu muuttuvan toiminnan mukaisesti eri toimialoilla. Tällöin on huomioitu myös uusinvestointien aiheuttamat kustannussäästöt ja -lisäykset tulosalueittain. Taloussuunnitelmavuosilla on myös ennakoitu henkilöstön eläkelöitymistä ja muita toiminnan muutoksia siinä laajuudessa, kuin se on mahdollista nykyisin tiedoin, varovaisuuden periaatetta noudattaen. Suunnitelmassa on otettu huomioon tulosaluetasolla menojen muutokset, jotka poikkeavat yleisestä meno- tai tulokehityksestä.

ALI-/YLIJÄÄMÄ JA ENNUSTE TALSUN MUKAAN					
Vuosi	Selite	TP/TA	Kumulat	Ali-/Ylijäämä	
			euroa	euroa/asukas	
2008	Jämsä	5 078 542	5 078 542		321
2008	Jämsänkoski	-4 015 452	-4 015 452		-546
2008	Uusi Jämsä	1 063 090	1 063 090		46
2009	Jämsä	536 113	1 599 203		70
2010	Jämsä	4 801 586	6 400 789		282
2011	Jämsä	-1 436 394	4 964 396		220
2012	Jämsä	-5 660 740	-696 345		-31
2013	Jämsä	1 556 853	860 508		38
2014	Jämsä	2 118 318	2 978 826		43
2015	Jämsä LTA	-1 819 847	1 158 979		70
2016	Jämsä TA	-1 511 399	-35 2420		-15
2017	Jämsä Talsu	-289 540	-641 960		-29
2018	Jämsä Talsu	1 177 519	535 559		25

Kuntaliitosavustuksia saatiin viimeksi vuonna 2011. Kuntaliitosavustukset ovat tuohon asti nostaneet kaupungin talouden tulosta. Pikaisilla korjaustoimilla saatiin vuoden 2013 talousarviota korjattua lähemmäksi nollatulosta. Tehdyn talouden raamin mukaisesti on päästy koko kaupungin tasolla positiiviseen tulokseen, vaikka tulopohjan pienentyessä kaikkia toiminnan supistuksia ja säästötoimenpiteitä ei olekaan saatu poliittisesti sovittua. Talouden vuositulo on ennakoituilla poistoilla kaikkina muina kuin talousarviovuonna positiivinen. Vuoden 2016 alijäämän kattamiseen riittää kaupungin taseessa oleva kumulatiivinen ylijäämä, vaikka vuosi 2015 toteutuisi lisätalousarvion mukaisesti. Ennusteen 9/2015 mukaisesti näyttäisi kuitenkin siltä, että vuonna 2015 ei suunnitelman suuruista alijäämää syntyisi, vaan se jäisi pienemmäksi.

Kuntalain 110 §:n nojalla: *Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.*

Yleisesti käytetyn kuntatalousmittariston mukaan talouden tasot ovat seuraavat:

- **Vahvan talouden taso** = vuosikate on suurempi kuin pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, uusinvestoinnit ja korvausinvestoinnit.

- **Tasapainossa olevassa kuntataloudessa** = vuosikate on yhtä suuri kuin pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja korvausinvestoinnit.
- **Tasapainon alarajalla** = talous on, kun vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelmapoistot (=korvausinvestoinnit).
- **Heikkenevä talous on kun vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos on negatiivinen, ilman satunnaisia eriä.**
- **Kriisitaloudessa vuosikatekin on negatiivinen**

Laaditussa talousarviossa Jämsän kaupungin talous kuuluu heikkenevän talouden kategoriaan. Suunnitelmakaudella tilanne paranee ja kaupungin talous nousee lähemmäksi tasapainon alarajalla olevaa kuntataloutta. Heikkojen verotulo- ja työpaikkaennusteiden vuoksi kaupungin taloudessa on haasteita, joita ei pystytä hoitamaan yhdessä vuodessa tai yhdellä suunnitelmalla kuntoon. Tasapainotustoimenpiteiden on oltava jatkuvaa toimintaa ja kaupungin organisointia on muutettava tavoitteiden mukaisesti tehokkaampaan suuntaan. Tämä vaati ennakkoluulottomia esityksiä ja avauksia virkamiehiltä ja poliittisella tasolla rohkeaa päätöksentekoa. Riskit luisumisesta alijäämäisten tilinpäätöksiin ja kohtuuttomaan lainamäärään ovat edelleen olemassa.

IV RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA					
kaupunki, ei liikelaitoksia	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toiminnan rahavirta	8 887 175	3 249 016	4 028 099	5 928 705	8 318 205
Vuosikate	9 151 604	3 895 016	4 058 099	5 928 705	8 318 205
Satunnaiset erät (netto)					
Tulorahoituksen korjauserät	-264 429	-646 000	-30 000		
Investointien rahavirta	-6 715 466	-9 397 700	-10 675 500	-9 467 000	-8 107 000
Investointimenot	-7 784 033	-10 418 700	-11 310 500	-9 897 000	-8 442 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	280 165	65 000	195 000	230 000	135 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus-					
tulot	523 973	310 000	410 000	200 000	200 000
Pysyv vast. myyntivoitot	264 429	646 000	30 000		
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 171 709	-6 148 684	-6 647 401	-3 538 295	211 205
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-957 823	-740 000	832 000	830 000	864 000
Antolainasaamisten lisäykset	-1 381 552	-1 500 000			
Antolainasaamisten vähennykset	423 729	760 000	832 000	830 000	864 000
Lainakannan muutokset	-10 161 944	2 500 000	3 940 000	840 000	-2 260 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		7 000 000	8 000 000	5 000 000	2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 487 433	-4 500 000	-4 060 000	-4 160 000	-4 260 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 674 511				
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 907 089				
Rahoituksen rahavirta	-8 212 678	1 760 000	4 772 000	1 670 000	-1 396 000
Rahavarojen muutos	-6 040 969	-4 388 684	-1 875 401	-1 868 295	-1 184 795

Rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio vaikuttaa kaupungin maksuvalmiuteen. Rahoituslaskelman ensimmäinen osa kuvaa varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirtaa. Vuosikatteen määrä on suoraan verrannollinen kaupungin rahoitusaseman kehitykseen, tästä osasta nähdään miten vuosikatteen ja tulorahoituserien määrä riittävät investointien kattamiseen. Jälkimmäisessä laskelman osassa arvioidaan rahoitus-toiminnan kassavirta. Tärkeitä ovat antolainauksen ja lainakannan muutokset sekä oman pääoman erien muutokset. Rahoituslaskelma osoittaa, että kaupungin investointiohjelma on kaupungin tulorahoitukseen ja vuosikatteen tasoon nähden liian suuri. Tulorahoitusta ei ole ja investointien menot joudutaan kattamaan velanotolla.

RAHOITUSLASKELMA

liikelaitokset yhdistelty	Kaupunki	Ateria	Vesi	Jätehuolto	eliminoinnit	yhteensä
Toiminnan rahavirta	4 028 099	398 172	1 994 481	276 639	0	6 697 391
Vuosikate	4 058 099	398 172	1 994 481	276 639		6 727 391
Satunnaiset erät (netto)						0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 000					-30 000
Investointien rahavirta	-10 675 500	0	-1 318 000	-30 000	0	-12 023 500
Investointimenot	-11 310 500		-1 318 000	-30 000		-12 658 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	195 000					195 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	410 000					410 000
Pysyv vast. myyntivoitot	30 000					30 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 647 401	398 172	676 481	246 639	0	-5 326 109
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	832 000	0	0	0	-310 000	522 000
Antolainasaamisten lisäykset						0
Antolainasaamisten vähennykset	832 000				-310 000	522 000
Lainakannan muutokset	3 940 000	0	-310 000	0	310 000	3 940 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000					8 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 060 000		-310 000		310 000	-4 060 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos						0
Oman pääoman muutokset						0
Muut maksuvalmiuden muutokset		0				0
Rahoituksen rahavirta	4 772 000	0	-310 000	0	0	4 462 000
Rahavarojen muutos	-1 875 401	398 172	366 481	246 639	0	-864 109

Antolainat

Oheisessa taulukossa on kaupungin antolainat sekä niiden lyhennykset ja korot lyhennysohjelman mukaisesti.

Vuosi	Pääoma 1.1	Uudet	lyhennys	Pääoma 31.12	+/-	Korot	lainaa €as	korot €as
2010				6 374 048		154 778	281	
2011	6 374 048	1 970 000	919 325	7 424 723	1 050 675	172 891	330	8
2012	7 424 723		831 782	6 509 905	-831 782	146 018	291	7
2013	6 509 905	246 000	854 950	5 900 955	-608 950	105 506	266	5
2014	5 900 955	1 378 000	495 548	6 783 407	882 452	93 666	311	4
2015	6 783 407		423 854	6 359 553	-423 854	84 255	291	4
2016	6 359 553		431 419	5 928 135	-431 419	77 677	272	4
2017	5 928 135		431 419	5 496 716	-431 419	73 732	252	3
2018	5 496 716		463 752	5 032 964	-463 752	70 274	231	3

Konserniyhtiöillä tai muille yhteisöille ei ole tässä talousarviossa arvioitu antolainatarvetta. Antolainoja tytäryhteisöille joudutaan käyttämään jatkossa pääasiassa tilapäisrahoitukseen, johon käytetään osin myös konsernitiliä. Mikäli tilanne edellyttää perustellusti antolainausta, päätetään siitä valtuustossa erikseen. Vaihtoehtona antolainaukselle on kaupungin takaus tytäryhteisöille, siltä osin kuin se voidaan uuden kuntalin mukaisesti antaa, ja lainan ottaminen suoraan rahalaitokselta. Elinkeinojen kehittämishankkeissa suunnittelu- ja takauksia voidaan joutua käyttämään. Suurimpana riskinä kaupungin rahoituksessa on joutua pääomittamaan konserniin kuuluvia tytäryhteisöjä. Pääomarahoitusta ja suoranaista avustusta on viime vuosina jouduttu tekemään konsernijärjestelyissä yhteensä noin 8 Meur edestä. Osa pakonomaiseen rahoitustilanteeseen joutumisesta on johtunut yhtiöiden aikaisemmasta puutteellisesta omistajaohjauksesta, osa laskusuhdanteesta, osa väestön muuttoliikkeestä ja osa hankkeiden jarruttamisesta. Edelleen osalla konserniyhtiöistä on vaikeuksia selvittää velvoitteistaan.

Pitkäaikaisten lainojen muutos

Kaupungin lainamäärä vuoden 2008 lopussa oli noin 37,1 Meur (1.635 €/asukas). Vuoden 2012 lopussa lainamäärä oli jo lähes 45 Meur eli yli 2.000 euroa/asukas.

Vuosi	Pääoma 1.1	Uudet	lyhennys	Pääoma 31.12	+/-	Korot	lainaa €/as	korot €/as
2 008				37 111 904				
2 009	37 111 904	10 000 000	7 485 797	39 639 380	2 514 203	1 176 625	1 726	51
2010	39 639 380	6 705 248	7 101 214	39 243 414	-395 966	882 523	1 729	39
2011	39 243 414	10 000 000	7 102 887	42 140 527	2 897 113	992 251	1 871	44
2012	42 140 527	10 000 000	7 226 479	44 914 048	2 773 521	1 081 504	2 008	48
2013	44 914 048	4 000 000	6 918 405	41 995 643	-2 918 405	842 572	1 896	38
2014	41 995 643		10 688 849	31 306 794	-10 688 849	753 220	1 435	34
2015*	31 306 794	4 000 000	4 484 136	30 822 658	-484 136	511 132	1 412	23
2016	30 822 658	8 000 000	4 059 234	34 763 424	3 940 766	473 976	1 593	22
2017	34 763 424	5 000 000	4 561 616	35 201 808	438 384	605 627	1 613	28
2018	35 201 808	2 000 000	4 661 616	32 540 192	-2 661 616	545 152	1 491	25

Taulukko sisältää myös konsernilainauksen yhtiöiltä (konsernitililtä) tilinpäätöksen yhteydessä. Vuoden 2015 osalta taulukossa on syyskuun lopun tilanne. Kuntaliitoksen jälkeen lainamäärän nousun suurin syy on kiinteistöyhtiöiden tukitoimenpiteet ja antolainaukset, joita on kaupunki joutunut maksamaan. Lainamäärää on kuitenkin tervehdyttämistoimenpiteiden tuloksena pystytty alentamaan jo vuonna 2013 ja edelleen 2014. Lainamäärää pyritään jatkossakin alentamaan. Avainasemassa tässä suhteessa ovat investoinnit, jotka mitoitetaan ja aikataulutetaan siten, ettei investoinneista koidu ylitsepääsemätöntä rahoitusriskiä kaupungille. Lainaa pystytään vähentämään edelleen kuluvana vuonna. Talousarviovuonna suunnitellut investoinnit ovat sen verran suuret, että lisälainoitusta on varauduttava ottamaan. Mikäli kaikki investoinnit eivät toteudu, lainamäärä jää alhaisemmaksi. Lainanottotarvetta säästää mm. tehty lukioratkaisu, jolla säästetään noin 7 Meur investointi. Tavoitteena on kaupungin velkamäärän pienentäminen suunnitelmakaudella, joka puolestaan tarkoittaa organisaation pienentämistä ja aikaisemmin mainittuja muita toimia omaisuuden myynnin ohella.

Lainanlyhennyksistä osa on aikaisemmin saatu hoidettua vähentämällä konserniyhtiöiden antolainakantaa, mutta tämä reitti on kuitenkin jo käytetty lähes loppuun. Vuosikatteen ja investointien sekä lainanlyhennysten epäsuhte rassa kaupungin taloutta vuonna 2016, ellei taloudellinen yleinen taloudellinen tilanne parane. Suunnitteluvuosina kaikki investoinnit, lainanlyhennykset ja mahdolliset toiminnan alijäämät on katettava lisääntyvällä velanotolla. Uusia lainoja joudutaan ottamaan ehkä pidemmällä laina-ajalla likviditeetin parantamiseksi. Lainoja maksetaan takaisin pääsääntöisesti lyhennysohjelman mukaisesti. Lainan tarvetta pyritään vähentämään taserahoituksella, eli mm. realisoimalla kaupungin maaomaisuutta ja tuotantokäytössä tarpeettomaksi tullutta omaisuutta.

Korkomenojen ennustetaan olevan maltilliset, yleismaailmallinen taantuma pitää ennusteiden mukaisesti korot alhaisena vielä useamman vuoden. Korkojen nousuun on toki varauduttu pitämällä osa lainasalkusta pitkissä koroissa ja käyttämällä suojauskeinoja.

V INVESTOINTIOSA

INVESTOINNIT 2016 - 2019

Investointimenona budjetoidaan pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot sekä sijoitukset osakkeiden ja osuuksien hankintamenoihin. Investointiosassa käsitellään myös näiden erien muut muutokset. Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot tässä esitetyllä hanke- ja hankeryhmäjoilla. Investointiosa on tällä jaottelutasolla kokonaiskustannusten osalta valtuustoon nähden sitova mahdollisine erillisperusteluineen. Liikelaitosten osalta valtuustoon nähden sitovia ovat kokonaisinvestointien määrä ja erät erikseen päätetyt nimetyt kohteet.

Investointisuunnitelma on tehty neljälle vuodelle. Määrärahat ovat investointiosassa hankkeittain tai hanke-ryhmittäin. Investoinnit aktivoituvat vuosikuluksi vaikutusaikanaan erillisen kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Taloussuunnitelman ensimmäiset kolme vuotta on investoinnit ajoitettu sitovasti, viimeinen vuosi on rahoitustarpeen laskemisen apuväline ja ohjeellinen summaltaan. Suunnitelmaan arvioitu valtionosuus tai muu ulkopuolinen rahoitus on niiden hankkeiden toteuttamisen edellytys, joiden tuloiksi ulkopuolista rahoitusta on merkitty.

INVESTOINNIT YHTEENSÄ KAUPUNKI	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Muut pitkävaikutteiset menot	992 000	302 000	220 000	220 000	1 734 000
Maa- ja vesialueet	100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000	3 400 000
Hallinto- ja laitosrakennukset	5 275 000	2 695 000	1 879 000	1 200 000	11 049 000
Liikenneväylät	4 110 000	4 900 000	4 080 000	5 600 000	18 690 000
Puistot, leikki- ja liikuntapaikat	265 000	365 000	570 000	1 120 000	2 320 000
Koneet ja kalusto	568 500	535 000	593 000	340 000	2 036 500
Investointimenot yhteensä	11 310 500	9 897 000	8 442 000	9 580 000	39 229 500
Maa- ja vesialueet	360 000	200 000	200 000	200 000	960 000
Osakkeet ja osuudet	50 000	0	0	50 000	100 000
Hallinto- ja laitosrakennukset	195 000	200 000	0	0	395 000
Puistot, leikki- ja liikuntapaikat	0	30 000	135 000	175 000	340 000
Investointitulot yhteensä	605 000	430 000	335 000	425 000	1 795 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ, netto, kaupunki	10 705 500	9 467 000	8 107 000	9 155 000	37 434 500

KOKO KAUPUNKI liikelaitokset mukana	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Kaupunki	11 310 500	9 897 000	8 442 000	9 580 000	39 229 500
Vesi	1 318 000	1 930 000	2 450 000	1 380 000	7 078 000
Ateria	0	0	0	50 000	50 000
Jätehuolto	30 000	25 000	25 000	0	80 000
Menot yhteensä	12 658 500	11 852 000	10 917 000	11 010 000	46 437 500
Kaupunki, tulot	605 000	430 000	335 000	425 000	1 795 000
Vesi, tulot	0	0	0	140 000	140 000
Ateria, tulot	0	0	0	0	0
Tulot yhteensä	605 000	430 000	335 000	565 000	1 935 000
NETTO, liikelaitokset mukana	12 053 500	11 422 000	10 582 000	10 445 000	44 502 500

Kaikki investoinnit tarvitsevat ennen toteutusta erillisen toimeenpanopäätöksen hallintosäännön mukaisesti. Päätös tehdään Jämsän kaupungin hallintosäännön mukaisesti talousarvion sitovuusohjeiden ja talousarvion toimeenpanopäätöksen puitteissa. Osaan investointeja vaaditaan myös yksityistä rahoitusta. Tyypillisimmillään yksityinen rahoitus koskee erilaisia maankäyttösopimuksia. Nämä yksityisten rahoitusosuudet on kirjattava nykysäännösten mukaisesti käyttötalousosaan, joten tiedossa olevat suunnitellut maankäyttösopimusten tulot ovat informaatiotietona seuraavalla sivulla.

Bruttoinvestointina ohjelma on keskimäärin noin 9,4 Meur. Suunnitelmassa on mukana arvioidut käyttöomaisuuden ja maa-alueiden myynnit kirjanpitoarvostaan, sillä tarkkuudella kuin se on mahdollista. Investointiohjelmaa rasittaa osin Himoksen kehittämishankkeet, joiden tarkkaa ajoitusta ei tiedetä. Himoksen kylpylähotelli hankkeen aloitus on ajoitettu vuodelle 2017. Alueen kehityksen myötä on myös kaupungilla mahdollisuus saada maanmyynti- ja kaavoitustuloja, jotka osaltaan saattavat helpottaa tulevien vuosien investointien rahoitusta.

INVESTOINTISUUNNITELMAN VAIKUTUS POISTOIHIN

Investointitaso pitäisi pitkällä tähtäyksellä olla vuosipoistojen suuruinen. Tämän ohjelman investointitaso on noin miljoonan yli poistotason kun liikelaitokset lasketaan mukaan. Ohjelma sisältää kuitenkin maanostoa 3,4 Meur, joten ohjelman poistoja nostava vaikutus on minimaalinen. Lisäksi samaan aikaan poistuu kaupungilta mm. kuntaliitosten mukana tullutta muuta omaisuutta. Ohjelmassa on jouduttu tekemään allokointia ja karsintaa, joten pitkällä tähtäyksellä vuosikatteen nosto on välttämätöntä vähintään kokonaispoistojen ja lainanhennysten vaatimalle noin 12 - 15 Meur vähimmäistasolle, jotta kaupungin elinvoima ja kehittämisinvestoinnit pystytään tekemään ja talous olisi kestävällä pohjalla. Rakennemuutosten vuoksi käyttämättä jäävä omaisuusmassa on päästävä poistamaan käyttöomaisuudesta, jotta turhilta käyttökuluilta vältytään eikä poistopohja nouse liian suureksi. Poistosuunnitelma on tarkistettu vuonna 2012 voimaan tulleiden Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti.

Investointiohjelmaan sisältyy oletus maankäyttösopimuksista, joiden mukaisesti maanomistajat maksavat täysimääräisesti kaupungin kunnallistekniikan investoinnit. Suunnitelmaan sisältyvät maankäyttösopimusten kokonaismäärä on vuosittain esitetty alla olevassa taulussa. Solmittavien maankäyttösopimusten tulot tulevat kirjattavaksi käyttötalouteen. Pysyviin vastaaviin jää poistona bruttosummainen rasite tuleville vuosille.

MAANKÄYTTÖSOPIMUS INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Patajoen eteläpuolen asemakaava-alue	170 000		780 000	400 000	1 380 600
Kaupunki	200 000		220 000		389 400
<i>Patajoen eteläpuolen asemakaava-alue yhteensä</i>	<i>370 000</i>		<i>1 000 000</i>	<i>400 000</i>	<i>1 770 000</i>
Länsikeskuksen asemakaavan katutekniikka				400 000	400 000
Vanhan Golf -kentän asemakaavan katutekniikka	110 000				110 000
Päijänrannan asemakaavan katutekniikka	200 000	200 000	100 000		500 000
Kaupungin osuus kust arvion perusteella	450 000				450 000
<i>Päijänrannan asemakaavan katutekniikka yhteensä</i>	<i>650 000</i>	<i>200 000</i>	<i>100 000</i>		<i>950 000</i>
Uskolan asemakaavan katutekniikka		297 500			297 500
Kaupungin osuus 15 %		52 500			52 500
<i>Uskolan asemakaavan katutekniikka yhteensä</i>		<i>350 000</i>			<i>350 000</i>
Ylähimoksen asemakaava alue	400 000	400 000	500 000	550 000	1 850 000
Kaupungin osuus	100 000				100 000
<i>Ylähimoksen asemakaava alue</i>	<i>500 000</i>	<i>400 000</i>	<i>500 000</i>	<i>550 000</i>	<i>1 950 000</i>
Lintuvuoren asemakaavan katutekniikka		150 000	100 000	150 000	250 000
Maankaäyttösopimusten tulot käyttötalouteen	880 000	1 047 500	1 480 000	1 500 000	4 657 500
Kaupungin osuus sopimuksiin	750 000	52 500	220 000	0	822 500
Maankäyttösopimusten arvo yhteensä	1 630 000	1 100 000	1 700 000	1 500 000	5 480 000

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
ICT ohjelmistot	372 000	152 000	160 000	160 000	844 000
- Tietohallinto	52 000	30 000	30 000	30 000	142 000
- Sote	150 000	72 000	80 000	80 000	382 000
- Talous-, yleis- ja henkilöstöhallinto	30 000	120 000	30 000	30 000	210 000
- Yhdyskuntatoimi	30 000				30 000
- Sivistys	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Sammallahdentien linjauksen muutos	650 000				650 000
Himoksen reitistöt	60 000	60 000	60 000	60 000	240 000
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä	992 000	302 000	220 000	220 000	1 734 000
Muut pitkävaikutteiset, tulot yhteensä	0	0	0	0	0
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET, NETTO	992 000	302 000	220 000	220 000	1 734 000

ICT

Kaupungin yhtenä tiedolla johtamisen elementtinä on kokonaisarkkitehtuurin soveltaminen ICT hankinnoissa. Kokonaisarkkitehtuurin tavoitteena on ICT kokonaisuudenhallinta siten, että eri ohjelmistot keskustelevat keskenään. Ohjelmistohankintoja tehtäessä selvitetään myös eri työtapojen ja -prosessien soveltuvuus yksittäiseen hankintaan. Ei lakisääteisten hankintojen on edistettävä tehokkuutta, eivätkö ne saa nostaa yksikön kokonaiskustannuksia. Vuonna 2016 keskitytään kokonaisarkkitehtuurityöhön ja nykyisten ohjelmistojen hyödynnettävyyteen sekä niiden käytön tehostamiseen ennen uusien ohjelmistokokonaisuuksien tai niiden lisäosien hankkimista.

Valtuustoon nähden määräraha kokonaisuus ICT-ohjelmistot on sitova. Toimeenpanopäätökset ICT-hankintojen osalta tehdään pääsääntöisesti alustavan suunnitelman mukaan, jonka mukaisesti ohjelmistojen kustannukset on jaettu edellä eri toimi- ja tulosalueille. Normaalin periaatteen mukaisesti lakisääteiset ja välttämättömimmät hankkeet tehdään ko. määrärahavarauksesta ensin.

Tietohallinto

Yleis- ja hallintoohjelmistojen vuotuishankinnat sekä palvelinten käyttöjärjestelmiin liittyvät ohjelmat.

Sosiaali- ja terveystoimi

Varaukset lakisääteisiin sosiaali- ja terveydenhuollon ohjelmistomuutoksiin, jotka yhteistoimintasopimuksen mukaan ovat kaupungin kustannuksia. Lakisääteinen muutos on esim. hammashuollon potilastietojärjestelmän (WinHit) yhdistyminen ja potilastietojen välitys KanTa-palveluun (KanTa-arkisto). Effica tuoteperheen uusimiseen liittyvät kehitystyöt, kuten mm. uusi laskutus, lääkitys ja tahdonilmaisut jotka ovat pakollisia Effica-muutoksia ohjelman uudistuessa ja viranomaisvaatimusten muuttuessa. Sosiaali Effican raportointityökalun uusiminen vanhan tullessa tiensä päähän.

Yleishallinto

Hankintojen suunnittelussa ja kilpailuttamisessa sekä seurannassa käytettävän sähköisen hankintajärjestelmän käyttöönottoon hankintatoimessa on varauduttu vuonna 2016.

Henkilöstöpääoman johtamiseen kartoitetaan kokonaisuutta, jossa on; osaamisen- ja koulutuksenhallinta, tavoite- ja kehityskeskusteluosiot sekä mahdollisesti HRM työpöytä. Hankinta on ajoitettu vuodelle 2017. Tarkoitus on tukea ja tehostetaan systemaattista osaamisen hallintaa sekä työsuhteen elinkaaren hallintaa.

Yhdyskuntatoimi

Yhdyskuntatoimelle hankitaan kiinteistönylläpidon ja vuokrien määrittämiseen soveltuva ohjelma sisältää sähköisen huoltokirjan, palvelupyynnöt ja käyttöpäiväkirjan joilla hallitaan kiinteistöhoitoa. Ohjelma on työkalu kiinteistöjohtamisessa työnjohdolle, kiinteistöpäällikölle ja tekniselle johtajalle. Lisäksi ohjelmistolla saadaan sisäisten ja ulkoisten vuokrien määrittäminen ajantasaiseksi. Määrärahavaraus ohjelmistolle on vuonna 2016.

Sivistystoimi

Lukion sähköisen ylioppilastutkinnon hankitaan vuonna 2016.

Sammallahdentien linjauksen muutos

Sammallahdentien linjauksen siirto liittyy Päijänrannan asemakaavoitukseen Himoksella. Sammallahdentien linjauksen muutos tehdään Päijänrannan satamakylän rakentamiseksi. Laadittavana olevan asemakaavan ja kunnallistekniikan suunnitelman mukaisesti tietä siirretään noin 800 metrin matkalta. Päijänranta on koko Himos - Päijänne Master Planin itäisen osan, ns. Patajoen alueen toiminnallinen keskus, joka sitoo Himoksen matkailukeskuksen suurvesistö Päijänteeseen. Päijänrannan rakentumisella on suuri merkitys koko Himoksen kehittymiselle lisäten varsinkin kesäajan toimintaan ja palveluihin. Päijänrannan alueelle sijoittuu satamatori palveluineen, paikoitusalue, venepaikkoja, uimaranta, golfkenttä, reitistöjä, ympärivuotista asuimista ja loma-asuntoja. Satamapalveluiden ympäristöön sijoittuu tiivis asuinrakentaminen ja viereen omarantaiset asuintontit. Tämän alueen yläpuolelta kulkee siirrettävä Sammallahdentie. Sammallahdentien linjauksen muutos pyritään aloittamaan heti, kun asemakaava on saanut lain voiman.

Himoksen reitistöt

Himosalueen ulkoilureitistöjen kehittämiseen varaudutaan vuosittain. Voimakkaasti kasvanut ja laajentunut Himos on Etelä-Suomen ykkösmatkailukohde, jonne tullaan ympärivuotisesti viihtymään läheltä ja kaukaa. Himoksen matkailun kehittäminen em. strategian mukaisesti edellyttää panostusta reitistöjen kehittämiseen ja kunnossapitoon mm. ensilumen ladun rakentamista. Himoksen asiakaspalautteista iso osa on viime vuosina liittynyt hiihtolatuihin ja muihin reitistöihin kohdistuen reittien kunnossapitoon ja toisaalta reittien puutteeseen/vähäisyteen.

Himosalueen reitistöjen kokonaissuunnitelma valmistui vuonna 2014, joka sisältää mm. ensilumen ladun suunnittelun, Himosalueen reitistöjen entistä paremman linkittymisen Jämsän kaupungin ylläpitämään runko-reitistöön sekä uusien ulkoilureittien ja olemassa olevien reittien muutos- ja korjauskohteiden suunnittelun. Vuosille 2016 - 2019 esitetään varattavaksi määrärahaa suunnitelman mukaisten toimenpiteiden tekemiseen. Suunnittelua, toteutusta ja rakentamista on tehty yhteistyössä Himosvuoren latuusuuskunnan ja alueen yrittäjien kanssa.

Himosvuoren latuosuuskunnan ja alueen yrittäjien välisissä neuvotteluissa ensilumen ladun paikaksi on valikoitumassa keskeinen reitti Länsi-Himoksesta vanhan golf-kentän suuntaan. Tässä vaihtoehdossa on myös mukana ensilumen ladun laajennus Kuikkajärven ympäri. Himosvuoren latuosuuskunnalla on suunnitelmat ensilumen ladun lumetusjärjestelmän rakentamiseen jo syksyllä 2015 ja hanke tultaneenkin toteuttamaan latuosuuskunnan toimesta. Kaupunki osallistuu kustannuksiin.

Esitetyllä määrärahalla osallistutaan reitistöjen saneerauksiin ja uuden rakentamiseen. Lisäksi varaudutaan mahdollisiin reittivalaistusten täydentämiseen, rakentamiseen sekä ensilumen ladun laajennukseen. Reitistöjen tekemiseen edellytetään saatavan myös yksityistä rahoitusta alueen toimijoilta.

Investointituloja ei ole reitistöjen rakentamishankkeelle esitetty. Avustuksia voitaneen saada esim. liikunta- paikkarakentamisen valtionavustusta, mikä vaatii kuitenkin ensin reittien maapohjan hallinnan/omistamisen. Reitistöjen rakentamishanketta voitaneen hakea myös EU-hankkeeksi; tämäkin hankkeistaminen edellyttää maapohjan omistuksen tai pitkäaikaiset vähintään kymmenen vuoden käyttöoikeussopimukset reiteille. EU-hankkeena toteutetuissa rakentamishankkeissa on myös edellytetty yksityisen rahoituksen osuutta.

MAA- JA VESIALUEET

MAA- JA VESIALUEET	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Kiinteistöjen osto	100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000	3 400 000
Maa ja vesialueet, menot yhteensä	100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000	3 400 000
Lehtelä	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Patajoki	110 000	50 000	50 000	50 000	260 000
Tonttien myynti ja kiinteistöjen realisointi	200 000	100 000	100 000	100 000	500 000
Maa ja vesialueet tulot yhteensä	360 000	200 000	200 000	200 000	960 000
MAA-JA VESIALUEET, netto	-260 000	900 000	900 000	900 000	2 440 000

Pienten maa-alueiden ostoon varataan vuosittain määräraha. Maanhankintaa suoritetaan lähinnä kaava-alueilta, sen läheisyydestä sekä Himoksen alueelta kehittämishankkeiden ja valtuuston päätösten mukaisesti. Suuremmat hankinnat päätetään aina erikseen kaupunginvaltuustossa.

Maa- ja vesialueiden sekä kiinteistöjen myynti on arvioitu Himoksen alueella siten, että Himoksen rakentaminen jatkuu investointisuunnitelman mukaisesti. Himoksen osalta on ajateltu kylpylätontin oston tapahtuvan vaiheittain vuodesta 2017 alkaen. Vuosille 2017 - 2019 on esitetty yhteensä 3 Meur Himos puitesopimuksen mukaista maanostoa varten.

Investointiosaan kirjautuvat vain maanmyyntien tasearvot. Kunnallistekniikan investoinneissa on tehty mm. Lehtelän alueen kunnallistekniikka ja nyt tontit ovat myynnissä. Investointiohjelman viimeisinä vuosina myyntituloja on arvioitu kertyvän mm. Vuorissalon tonttien myynnistä.

OSAKKEET JA OSUUDET

OSAKKEET JA OSUUDET	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Osakkeet ja osuudet, menot	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet, tulot	50 000	0	0	50 000	100 000
Muut osakkeet	50 000	0	0	50 000	100 000
OSAKKEET JA OSUUDET, netto	-50 000	0	0	-50 000	-100 000

Taulukossa on arvioitu tasearvojen vähennyksiä eri osakkeiden myynneistä. Tulot aktualisoituvat markkinatilanteen mukaisesti.

RAKENNUKSET

HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Lukion muutostyöt Jokivarreen	2 050 000				2 050 000
Mäntykallion/Kankarisveden tilajärjestelyt	2 000 000	500 000			2 500 000
Jokivarren puukoulu	50 000	350 000			400 000
Kirjasto		50 000	1 500 000	1 200 000	2 750 000
Liikuntahallin muutostyöt	30 000	200 000			230 000
Paunun urheilukentän huoltorakennus	400 000	200 000			600 000
Uimahallin peruskorjaus		600 000			600 000
Hammashoitolan salaojitus/Eläinlääkäriin parkkipaikka	150 000				150 000
Länpohjan ja Linnakartanon palvelutalojen muutostyöt	95 000				95 000
Linnakodin ilmanvaihto ja sprinklaus	125 000	70 000			195 000
Sairaala	50 000				50 000
Kaupungintalon ilmanvaihdon korjaus jajäähdytys		25 000	275 000		300 000
Paloasema, Esankatu 6, vesikatot ja IV-peruskorjaus	225 000				225 000
Lammenranta ja Jämsänkosken palvelutalo varavoima			52 000		52 000
Hallin palvelutalo varavoima			52 000		52 000
Lukkoilakodin vanhaosa ilmanvaihto	50 000	700 000			750 000
Huhdanvuoren latukonetalli	50 000				50 000
Hallinto- ja laitosrakennukset menot yhteensä	5 275 000	2 695 000	1 879 000	1 200 000	11 049 000
<i>Hallinto- ja laitosrakennukset tulot</i>					
Paunun urheilukentän huoltorakennus	100 000	50 000			150 000
Uimahallin peruskorjaus, avustus 25 %		150 000			150 000
Länpohjan ja Linnakartanon palvelutalojen muutostyöt	95 000				95 000
Hallinto- ja laitosrakennukset tulot yhteensä	195 000	200 000	0	0	395 000
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT, netto	5 080 000	2 495 000	1 879 000	1 200 000	10 654 000

Lukion muutostyöt Jokivarren koululle

Jokivarren koulun A-osan laajennus käsittää 4 erikoisluokkatilaa oheistiloineen yhteensä noin 390 m². C-osan (kivikoulu) 1. kerrokseen tehdään keittiö, 2 kpl ruokasaleja ja yksi opetustila oheistiloineen sekä 2. kerroksen talotekniikkakorjauksia. Kivikoulun ullakon IV-kone joudutaan uusimaan sekä vanha tiilikatto uusitaan konesaumapellityksellä. A-osan ja Kelhänkatu 3:n ympäristöön rakennetaan noin 20 uutta pysäköintipaikkaa. Laajennuksen valmistuminen on ajoitettu joulukuun alkuun 2016.

Jämsänkosken yläkoulun tilajärjestely/Mäntykallion koulu

Kankarisveden koulu on väistötiloissa Auvilassa JAO:n tiloissa sisäilman ongelmien vuoksi. Jämsänkosken taajaman yläasteen oppilaat on oppilasmäärien laskun vuoksi mahdollista sijoittaa Mäntykallion koululle. Järjestely vaatii 5 luokkahuonetta erityisluokille. Työryhmä on selvittänyt Kankarisveden tilojen osittaista käyttöä yläasteen tiloissa ja tullut siihen lopputulokseen, että tilojen korjaaminen on Kankarisveden koululta vähintään yhtä kallista kuin uusien viiden luokkahuoneen rakentaminen Mäntykallion koulun yhteyteen. Toiminnalliset seikat puoltavat lisätilojen rakentamista Mäntykallion koulun yhteyteen.

Jokivarren puukoulu

Jokivarren puukoulu historiallisena rakennuksena on tarkoitus saada kaupungin toimintojen käyttöön. Koulun jatkuvaan opetuskäyttöön rakennuksesta ei nykyisillä säädöksillä ole ilman kallista kokonaisremonttia. Puukoululle on tarkoitus tehdä käyttösuunnitelma ja remontoida esim. perinnerakentamisen kurssityönä rakennus kaupungin sopivien toimintojen käyttöön.

Kirjasto

Aluehallintovirasto kielsi pääkirjaston käytön ja kaiken työnteon jatkamisen tiloissa 1.1.2016 alkaen. Pääkirjasto siirtyi syksyllä 2015 väistöön Jämsänkosken virastotalolle. Nykyaikaisen kirjaston suunnittelu käynnistettiin kaupungin ydinkeskustaan. Uuden kirjaston hankesuunnittelu, jossa rakentamisen kustannusarvio tarkenee, tehdään alueen kaavoituksen valmistuttua. Lopulliset kustannukset täsmentyvät hankesuunnitelman mukaan. Kirjaston alustava laajuus on noin 1.000 m².

Liikuntahallin muutostyöt

Lukiorakennus puretaan ja entisen kirjaston tiloissa sijaitseva lämmönjakohuone siirretään liikuntahallin ohessa oleviin tiloihin. Purkutyön rajapinnan korjaukset ja tilojen perusparannus sekä ilmanvaihdon ajanmuikaistaminen tehdään muutostyön ohessa.

Paunun urheilukentän huoltorakennus

Paunun huoltorakennuksessa on ulkoilualueiden hoitajien sosiaali- ja toimistotilat, urheilu- ja puistoalueiden hoitoon tarvittavan kaluston varastotilat sekä urheilualueen käyttäjien puku-, peseytymis- ja wc-tilat. Em. tiloissa säilytetään myös kentällä käytettäviä urheiluvälineitä. Huoltorakennuksen suurin käyttäjäryhmä on koululaiset, seuraavina yleisurheilun ja jalkapallon harrastajat. Huoltorakennuksen tilat ovat talvella myös jääurheilulajien harrastajien käytössä täydentäen viereisen jäähallin pukuhuone- ja pesutiloja. Lisäksi tilat ovat kuntalaisten avoimessa käytössä (tennis, yleisurheilu, jalkapallo, tekojäärata) sekä alueella järjestettävissä tapahtumissa (urheilukisat, turnaukset, messut, näyttelyt). Ympärivuotisesti kovalla käytöllä olevat tilat ovat huonokuntoiset ja esim. toimimattomat wc- ja suihkutilat aiheuttavat ongelmia.

Paunun huoltorakennukselle on tehty kuntokartoitus keväällä 2015. Kuntokartoituksen mukaan kiinteistön rakenteet ovat suurelta osin eriasteisesti mikrobivaurioituneet. Peruskorjauksen kustannuksiksi on kuntotutkimusraportissa arvioitu 700 €/m². Uuden huoltorakennuksen hankesuunnitelman yhteydessä selvitetään eri toteutusvaihtoehdot. Kokonaan uuden huoltorakennuksen rakentaminen on perusteltua, suurten korjauskustannusten ja kosteusongelman riskienhallinnan vuoksi. Hankkeelle haetaan liikuntapaikkarakentamiseen tarkoitettua valtionavustusta.

Uimahallin peruskorjaus

Uimahalliin tehdään osittainen peruskorjaus, pintojen ja laatoitusten kunnostus – LVIA-korjauksia sekä vedenkäsittelylaitteiston ajanmukaistaminen. Rakenteisiin tehdään mittavia korjauksia. Investoinnin edellytyksenä on valtion avustuksen saaminen investointiin.

Hammashoitolan piha

Rakennuksen pohjoissiipi puretaan. Purettavan rakennuksen kohdalle tehdään lisää pysäköintitilaa, mitä on tällä hetkellä liian vähän. Rakennuksen salaojitusta ja sadevesiviemäriä peruskorjataan. Pohjoissiiven purkamisesta johtuvat liitoskohdan korjaustyöt tehdään heti purkamisen jälkeen.

Länkipohjan palvelutalon ja Linnakartanon muutostyöt

Länkipohjan palvelutaloon tehdään kaksi WC-tilojen laajennusta sekä takkahuone muutetaan asuinkäyttöön. Muutokset tulevat Aluehallintovirasto AVI:n määräyksestä.

Linnakartanon vanhainkodissa kolme huonetta laajennetaan siten, että niihin tulee Aluehallintoviranomaisen (AVI:n) vaatima laajuus. Tässä muutoksessa yksi liinavaatekomero muutetaan WC-tilaksi, yksi huone laajennetaan varaston osuudella ja kahden huoneen välille rakennetaan väliseinä.

Kyseiset remontit toteuttaa kaupunki, mutta laskuttaa palvelun tuottajalta, koska kyseiset muutokset tehdään sen vuoksi, että vastaavaa paikkamäärää ei yksityinen palveluntuottaja pysty muutoin tuottamaan ja yhteisyrityksen perustamisen tarkoitus oli säästää kaupungin kustannuksia.

Linnakodin (Laaksotie 12) sprinklaus ja ilmanvaihdon rakentaminen

Viranomaismääräyksistä johtuvalla sprinklauksella parannetaan rakennuksen paloturvallisuutta. Ilmanvaihdon rakentamisella parannetaan rakennuksen sisäilmanlaatua, koska nykyinen pelkkä poistoilmanvaihto ei ole riittävä hyvän ilmanlaadun takaamiseksi.

Jämsän kaupungin pääterveysasema ja Jokilaakson sairaala

Sairaalan rakennuksessa joudutaan tekemään peruskorjaus ja muutostöitä toiminnan muuttuessa teknisen kehityksen myötä sekä johtuen terveydenhuollon kokonaisluokituksista yhteisyydelle. Muutos ja perusparrannusohjelman valmistelun lähtökohta ja perusedellytys kiinteistön muutoksien ja remonttien suunnittelulle on Jämsän terveyden liiketoimintasuunnitelman valmistuminen ja lisäksi valtiohallinnon linjaukset sote alueista ja yhteistyöstä eri alueiden kesken.

Kaupungintalon ilmanvaihdon korjaus ja jäähdytys

Ilmanvaihtokonehuone koneineen on rakennettu 1985 ja on elinkaarensa päässä. Ilmanvaihtokone uusitaan ja samassa yhteydessä IV-koneeseen asennetaan jäähdytysyksikkö, millä saadaan sisäilman lämpötilaa alennettua noin 2 C °.

Paloasema, Esankatu 6, Vesikaton ja IV-peruskorjaus

Paloaseman tiilikatossa on ollut vesivuotoja useasti. Lisäksi rakennuksessa on puutteellinen salaoja- ja sadevesiviemäri, jotka korjataan. Vuonna 2015 vaihdettujen IV-koneiden läpimienot uusitaan kattokorjauksen yhteydessä.

Lammenranta ja Jämsänkosken palvelutalon sekä Hallin palvelutalon varavoima

Palvelutalot varustetaan varavoimalla sähkökatkosten varalle.

Lukkoilakoti ilmanvaihdon parantaminen

Lukkoilakodin (vanha osa) ja alatuvan vanhan osan ilmanvaihtojärjestelmä on rakennettu vuonna 1987. Laitteisto on tehoton ja vanhanaikainen korvausilmajärjestelmineen. IV-konehuonetta laajennetaan ja varustetaan jäähdytysyksiköllä. Samassa yhteydessä em. rakennusosan 50-luvulla rakennettu tiilikate uusitaan.

Huhdanvuoren latukonetalli

Huhdanvuoren hiihtokeskuksen nykyinen latukonetalli on liian pieni nykyiselle kalustolle. Kuljettajan latukoneeseen kulkeminen tallissa sisältää työturvallisuusriskin.

Uuteen rakennettavaan talliin voidaan sijoittaa latukoneen lisäksi myös latujen hoitoon käytettävät moottorikelkat (2 kpl) ja muu latujen kunnossapitoon tarvittava kalusto (mm. latuhöylät ja opasteet). Vanha moottorikelkkatallina toimiva parakkirakennus voidaan purkaa/poistaa käytöstä.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

LIIKENNEVÄYLÄT	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Liikenneväylät yleiset	1 550 000	1 750 000	1 750 000	1 750 000	6 800 000
Kadunrakennus	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
Kadunsaneeraus	1 050 000	1 300 000	1 300 000	1 300 000	4 950 000
Katujen päällystäminen	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
Katuvalaistus	250 000	200 000	200 000	200 000	850 000
Liikenneväylät erilliset	2 560 000	3 150 000	2 330 000	3 850 000	11 890 000
Pääväylien ympäristön parannus	100 000	50 000	50 000	50 000	250 000
Siltojen peruskorjaus	700 000	150 000	50 000	50 000	950 000
Keskuskadun saneeraus	30 000	500 000	500 000		1 030 000
Kuikkajärven purkuoja	100 000				100 000
Himoksen parkkipaikat LPA 1 ja 2		1 050 000			1 050 000
Hidaskatuosuus		300 000			300 000
Himoskylän kunnallistekniikka			30 000	1 500 000	1 530 000
Länsihimoksentien ja Himoshuipuntien risteysjärjestelyt				750 000	750 000
Patajoen eteläpuolen asemaakaava-alue	370 000		1 000 000	400 000	1 770 000
Länsikeskuksen asemakaavan katutekniikka				400 000	400 000
Vanhan Golf -kentän asemakaavan katutekniikka	110 000				110 000
Päijänrannan asemakaavan kunnallistekniikka	650 000	200 000	100 000		950 000
Uskolan asemakaavan katutekniikka		350 000			350 000
Ylä-Himoksen asemakaava-alue	500 000	400 000	500 000	550 000	1 950 000
Lintuvuoren asemakaavan katutekniikka		150 000	100 000	150 000	400 000
Himoksen alue	1 630 000	1 100 000	1 730 000	3 750 000	8 210 000
Liikenneväylät menot, yhteensä	4 110 000	4 900 000	4 080 000	5 600 000	18 690 000
LIIKENNEVÄYLÄT, netto	4 110 000	4 900 000	4 080 000	5 600 000	18 690 000

Kadunrakennus, kadunsaneeraus ja katujen päällystäminen

Kadunrakennuskohteet määritellään 3 kertaa vuodessa hyväksyttävässä työohjelmassa. Saneerauskohteet määritellään 3 kertaa vuodessa hyväksyttävässä työohjelmassa, työohjelmakohteet perustuvat pääosin vuonna 2012 laadittuun katujen saneerausohjelmaan. Päällystyskohteet määritellään teknisessä lautakunnassa vuosittain hyväksyttävässä päällystysohjelmassa.

Katuvalaistus

Katuvalojen saneerausta jatketaan katuvalojen kuntokartoituksen mukaisesti. Vanhoja elohopeavalaisimia on katu- ja puistoalueilla käytössä vielä noin 2000 kpl. Valaisimien vaihdolla saadaan aikaan energiansäästöä jopa 40 %. Määrärahalta jatketaan myös Vitikkalan alueen huonokuntoisten puupylväiden uusimista metallipylväiksi.

Pääväylien ympäristön parannus

Pääväylien ympäristön parantamista jatketaan Konilannotkoon rakennettavan palvelutalon ja Koskenväylän väliin jäävän syvän ojan putkittamisella ja Hiidenmäessä olevan hiekkapintaisen kevyen liikenteen väylän saneeraamisella.

Siltojen peruskorjaus

Vuonna 2016 peruskorjataan Vitikkalan silta ja samalla silta valaistaan.

Keskuskadun saneeraus

Keskuskadun saneerauksen suunnittelu käynnistyy vuoden 2015 aikana ja sitä jatketaan vuonna 2016, saneerauksen toteutus on ajoitettu vuosille 2017 - 2018. Keskuskadun saneeraus liittyy keskustan ja entisten koulukeskuskorttelin kehittämiseen.

Kuikkajärven purkuoja

Investointi liittyy Himoksen kylpylän aiesopimukseen. Asennetaan kylpylän asemakaavaan rajautuva syvä, hankalasti kunnossapidettävä oja putkeen, jonka pituus on noin 130 m. Putken asentamisella parannetaan alueella liikkuvien turvallisuutta ja helpotetaan kohteen kunnossapitoa.

Himoksen pysäköintialueet LPA 1 ja 2

Investointi liittyy Himoksen kylpylän aiesopimukseen. LPA 1 sijaitsee Länsi-Himoksentien varrella ja LPA 2 rajoittuu kylpyläalueeseen. Autopaikkoja pysäköintialueilla on alustavan suunnitelman mukaan yhteensä 190 paikkaa.

Hidaskatuosuus

Investointi liittyy Himoksen kylpylän aiesopimukseen. Hidaskatuosuus rakennetaan Säyryläntielle Kylpyläalueen ja Himosareenan väliselle osuudelle. Alueella liikkuvan kevyen liikenteen määrä tulee kylpylän rakentamisen myötä lisääntymään merkittävästi, hidaskatuosuudella parannetaan kevyen liikenteen liikenneturvallisuutta.

Himoskylän kunnallistekniikka

Jämsän kaupunki vastaa Himoskylän asemakaava-alueen katu- ja kunnallistekniikan ja P-alueen rakentamisesta. Pääkadun ja pysäköintialueen rakentamiseen varaudutaan vuosina 2019 - 2020. Investointi mahdollistaa Himoksen kehittämisen vetovoimaiseksi ympärivuotiseksi matkailukeskukseksi

Länsihimoksentien ja Himoshuipuntien risteysjärjestelyt

Himoskylän ja Länsikeskuksen asemakaavoihin liittyvän, Länsi-Himoksentielle sijoittuvan kiertoliittymän rakentamiseen varataan määräraha vuonna 2019.

Patajoen eteläpuolisen alueen asemakaavan katutekniikka

Patajoen etelärannan asemakaavan katutekniikan ja vesihuollon rakentamisesta sovitaan alueen maanomistajien kanssa tehtävissä maankäytösopimuksissa. Alueen katutekniikan ja vesihuollon rakentamiskustannuksista vastaavat 100 %:sti maanomistajat. Vuodelle 2016 varataan määräraha kaava-alueen I. osan katutekniikan rakentamiselle. Himos-Infra Oy vastaa vesihuollon rakennuttamisesta. Kustannukset tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

Länsikeskuksen asemakaavan katutekniikka

Länsikeskuksen asemakaavan katutekniikan ja vesihuollon rakentamisesta on sovittu alueen maanomistajien kanssa tehdyissä maankäytösopimuksissa. Kaupunki toimii katutekniikan osalta rakennuttajana ja Himos-Infra Oy rakennuttaa vesihuollon, alueen katujen ja vesihuollon rakentamiskustannuksista vastaavat 100 %:sti maanomistajat. Kustannukset tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

Vanhan golfkentän asemakaavan katutekniikka

Menot laskutetaan maanomistajilta kehittämiskorvauksena. Vanhan golfkentän asemakaavan katutekniikan ja vesihuollon rakentamisesta sovitaan alueen maanomistajien kanssa tehtävässä maankäytösopimuksessa. Alueen katutekniikan ja vesihuollon rakentamiskustannuksista vastaavat 100 %:sesti maanomistajat. Vuodelle 2016 varataan määräraha katuyhteyksien rakentamiseksi. Himos-Infra Oy vastaa vesihuollon rakennuttamisesta

Päijänrannan asemakaavan kunnallistekniikka

Jämsän kaupunki rakentaa Päijänrannan alueelle P-alueen satama-alueita varten, katuyhteyden satama-alueelle ja tuo vesihuollon runkolinjat ja pumppaamon satama-alueen läheisyyteen. Muusta Päijänrannan asemakaavan katutekniikan ja vesihuollon rakentamisesta sovitaan alueen maanomistajan kanssa tehtävässä maankäytösopimuksessa. Alueen sisäisen katutekniikan ja vesihuollon rakentamiskustannuksista vastaavat 100 %:sti maanomistajat. Vuodelle 2016 varataan määräraha katutekniikan I-vaiheen rakentamiselle

ja seuraavina vuosina kaava-alueen rakentamista jatketaan. Himos-Infra Oy vastaa vesihuollon rakennuttamisesta. Kustannukset tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

Uskolan asemakaavan katutekniikka

Uskolan asemakaavan katutekniikan ja vesihuollon rakentamisesta sovitaan alueen maanomistajien kanssa tehtävässä maankäyttösopimuksessa. Alueen katutekniikan ja vesihuollon rakentamiskustannuksista vastaavat 100 %:sti maanomistajat. Vuodelle 2017 varataan määräraha katutekniikan rakentamiselle. Himos-Infra Oy vastaa vesihuollon rakennuttamisesta.

Ylä-Himoksen asemakaavan katutekniikka

Ylä-Himoksen asemakaavan katutekniikan ja vesihuollon rakentamisesta sovitaan alueen maanomistajien kanssa tehtävissä maankäyttösopimuksissa. Alueen katutekniikan ja vesihuollon rakentamiskustannuksista vastaavat 100 %:sti maanomistajat. Vuodelle 2016 varataan määräraha I. osan katutekniikan rakentamiseen ja alueen rakentamista jatketaan tulevinä vuosina. Himos-Infra Oy vastaa alueen vesihuollon rakennuttamisesta. Kustannukset tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

Lintuvuoren asemakaavan katutekniikka

Lintuvuoren asemakaavan katutekniikan ja vesihuollon rakentamisesta sovitaan alueen maanomistajien kanssa tehtävissä maankäyttösopimuksissa. Alueen katutekniikan ja vesihuollon rakentamiskustannuksista vastaavat 100 %:sti maanomistajat. Vuodelle 2017 varataan määräraha 2. osan katutekniikan rakentamiseen. Himos-Infra Oy vastaa alueen vesihuollon rakennuttamisesta. Kustannukset tulevat tarkentumaan suunnittelun edetessä.

PUISTOT, LEIKKI- JA LIIKUNTAPAIKAT

PUISTOT, LEIKKI- JA LIIKUNTAPAIKAT	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Puistot ja leikkipaikat, yleiset	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Leikkikenttien ja puistojen perusparannus	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Liikunta-, ulkoilupaikat, erilliset	215 000	315 000	520 000	1 070 000	2 120 000
Pallokentän leikkipaikan peruskorjaus				70 000	70 000
Liikuntareitistöt	40 000	40 000	30 000	40 000	150 000
Satamat ja venerannat	100 000	50 000	100 000	50 000	300 000
Jämsänjoen rantareitti, satama-alue	40 000	100 000	150 000	80 000	370 000
Jämsäpuisto (maauimalan alue)				50 000	50 000
Lentäjänveljesten aukio		25 000			25 000
Urheilukenttien nurmien kastelujärjestelmät	35 000				35 000
Urheilukenttien suorituspaikkojen perusparannus		90 000	145 000		235 000
Tekonurmi				470 000	470 000
Särkijärven lähiliikuntapaikka		10 000	50 000	120 000	180 000
Juokslahden koulun lähiliikuntapaikka			10 000	90 000	100 000
Koskenpään lähiliikuntapaikka			35 000		35 000
Kaipolan lähiliikuntapaikka				100 000	100 000
Puistot, leikki- ja liikuntapaikat, menot yhteensä	265 000	365 000	570 000	1 120 000	2 320 000
Urheilukenttien suorituspaikkojen perusparannus		30 000	45 000	30 000	105 000
Tekonurmi				80 000	80 000
Särkijärven lähiliikuntapaikka			70 000		70 000
Juokslahden koulun lähiliikuntapaikka				30 000	30 000
Koskenpään lähiliikuntapaikka			20 000		20 000
Kaipolan lähiliikuntapaikka				35 000	35 000
Puistot, leikki- ja liikuntapaikat, tulot yhteensä	0	30 000	135 000	175 000	340 000
PUISTOT, LEIKKI- JA LIIKUNTAPAIKAT, netto	265 000	335 000	435 000	945 000	1 980 000

Leikkikenttien ja puistojen perusparannus

Teknisen lautakunnan päätöksellä kohdennetaan korjausrakentamista toimintavuoden aikana työohjelman mukaisesti. Kohteina ovat puistot, leikkikentät, sekä yleiset alueet.

Pallokentän leikkipaikan perusparannus

Pallokentän leikkikenttä (uimahallin leikkikenttä) on Jämsänkosken käytetyin leikkipaikka ja se on keskeisellä paikalla niin ohikulkijoiden/matkailijoiden kuin uimahallia käyttävien tai rantaraitilla lenkkeilevienkin silmissä mm. leikkipaikan aita ja osa välineistä olisi uusittava. Tarkoituksena on myös tehdä investoinnin avulla leikki-paikasta nykyistä paljon turvallisempi ja viihtyisämpi, helppohoitaisempi ja todennäköisesti vielä suosittuampi.

Liikuntareitistöt

Liikuntareitistöjen kunnostamisella parannetaan nykyisen runkoreitistön käytettävyyttä ja turvallisuutta ja varmistetaan niiden katkeamaton olemassaolo. Reitistö käsittää Jämsä-Jämsänkoski-alueella olevat patik-

ka-, hiihto- ja pyöräilyreitit. Alue rajautuu Himosrannan läheiseen 9-tien alikulkutunneliin. Reitistöjen kunnostuksen lisäksi myös opasteita ja viitoituksia on uusittava.

Valaistujen liikuntareittien valaistuksen saneeraukseen on myös varauduttava suunnitelmavuosina. Liikuntareiteillä on käytössä elohopealamppuja, joiden valmistus on lopetettu. Valaistut saneerattavat liikuntareitit ovat: Myllymäki, Runttimäki, Kaipola, Pohjois-Himos, Halli ja Länkipohja.

Satamat ja venerannat

Vuonna 2016 Hulkkion talvisäilytysalueen laajennus, paikat, aitaus, suunnitelmat. Vuonna 2017 Seppolan vierasvenelaiturin peruskunnostus. Vuonna 2018 Vaherin venelaiturin uusinta / venesatamalaiturien aisauksinnat.

Jämsänjoen rantaraitti ja satama-alue

Jämsänjoki on sekä kuntalaisille että matkailijoille yksi tärkeimmistä ulkoilukohteista, jonka kehittämisessä on lähes rajattomat mahdollisuudet. Tällä hetkellä joki on suurelta osin hyödyntämättä ajatellen kaupungin visuaalista ilmettä, virkistyskäyttömahdollisuuksia, yritysten houkuttelemista alueelle tai matkailijoiden houkuttelemista ja viihtyvyyttä.

Vuonna 2016 toteutetaan satama-alueen suunnittelua (yhteydessä Keskuskadun suunnitteluun) vuonna 2005 valmistuneen Small Town Networks –luonnoksen pohjalta ja parannetaan kevyen liikenteen yhteyksiä niin, että tulevana vuosina saataisiin mahdollisimman yhtenäinen reitti Jämsänjoen varrelle välillä Kellokallio – Vinnin tila. Kevyen liikenteen yhteydet toimivat talvella osittain myös latuyhteyksinä.

Vuosina 2017 - 2018 toteutetaan itse satama-alueen rakentaminen korkeatasoiseksi ja viihtyisäksi alueeksi niin kuntalaisten, yritysten kuin matkailijoidenkin käyttöön. Rakentamisella mahdollistettaisiin ensinnäkin nykyistä huomattavasti paremmat satamapalvelut mutta myös pienen kahvilan/ravintolan rakentaminen alueelle, mikä osaltaan vähentäisi ilkeiden mahdollisuuksia. Samalla tehtäisiin tasokkaampaa viherrakentamista molempiin suuntiin satamasta ja siltojen välillä myös joen toiselle puolelle. Keskusta-alueen jokirantamaisemasta tulisi yksi jämsäläinen vetonaula, jossa paikallisetkin viihtyisivät.

Ranta-alueen kevyen liikenteen reitti kulkisi toteutusvuosien jälkeen koko em. matkan, välillä kapeampana irtopinnoitteisena (mm. tervaleppämetsä) ja välillä leveämpänä pinnoitettuna reittinä.

Jämsäpuisto (maauimalan alue)

Hyvät viheralueet kannustavat liikkumaan ja nostavat mielialaa. Jämsän keskustan puistohankkeen toteuttaminen nostaa ympärillä olevien kiinteistöjen arvoa ja välillisesti pitkällä aikavälillä vähentää terveydenhuoltokuluja ihmisten liikkumisen ja hyvinvoinnin lisääntyessä. Viihtyisä kaupunkikuva vaikuttaa osaltaan matkailijoiden ja kuntalaisten viihtymiseen sekä houkuttaa yrityksiä rantautumaan kaupunkiin.

Jämsäpuisto-työnimellä kulkeva puistoaluehanke ulottuu Hiidenmäestä/Maaumalasta Lamminsuota pitkin Sairaalan tielle saakka. Vuonna 2015 alueelle on tehty osallistamista varten yleissuunnitelma, jota nyt viedään eteenpäin. Suunnitelmakauden lopulla tehdään tarkempi suunnitelma maaumalalan alueesta ja aloitetaan myös Lamminsuon alueen puiston suunnittelua tarkemmin keskustan alueen kaavoituksen valmistuttua. Maaumalalan alueesta tehdään tasokas ja monipuolinen virkistysalue kaikille kuntalaisille.

Alue saadaan rakenteiden avulla siistimmiksi ja helppohoitaisemmiksi sekä huomattavasti käyttökelpoisemmiksi. Kentän alueelle tehdään monipuolinen liikunnallinen alue ulkokuntoilulaitteineen.

Lentäjänveljesten aukio

Hallin taajamassa sijaitseva Lentäjänveljesten aukio/tori on paikallisten paljon käyttämä alue erilaisiin tapahtumiin, toripäiviin ym. Se on ehdottomasti myös maisemallisesti kaunis paikka ja siksi Hallin "käyntikortti". Aukio alkaa olla pienen remontin tarpeessa mm. istutusten osalta ja ranta-alue kaipaa jo kipeästi uutta käsittelyä ja siistimistä, jotta pusikoituminen ja liiallinen rehevöityminen saataisiin estettyä. Määrärahalta ranta avataan ja laitetaan uudet maakerrokset kankaineen, jotta alue olisi siistimpi ja helpompi hoitaa. Samalla tehdään myös tarvittavat toimenpiteet alueen laiturille, jotta se ei kärsisi joka keväisestä jäiden runtelemisesta.

Urheilukenttien nurmien kastelujärjestelmät

Jämsänkosken Pallokentän nurmikot kastellaan letkujen päässä olevilla sadettimilla, jotka ovat uusimisen tarpeessa ja pumput jo heikkokuntoisia. Sadetustyö tulisi tehdä aamuyöstä normaalin työajan ulkopuolella.

Automatisoimalla ja uudistamalla saadaan sadetus ajoitettua tarpeen mukaisesti ja säästetään työkustannuksissa (ylitöiden väheneminen). Henkilöstöresurssin vähentyminen liikuntapaikkojen hoidossa aiheuttaa myös painetta työkoneiden uusimiseen.

Urheilukenttien suorituspaikkojen perusparannus

Paunun ja Oinaalan urheilukenttien juoksuradat ja suorituspaikat tulisi kunnostaa ruiskuttamalla/uusimalla pinnoite ja maalaamalla viivoitukset. Suomen Urheiluliiton edustajat ovat huomauttaneet suorituspaikkojen kunnosta kesän yleisurheilukarnevaalien aikana. Lisäksi Oinaalan urheilukentällä tulee uusia kentän ja juoksuradan välinen sadevesikoulu. Hankkeeseen voidaan hakea liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta.

Tekonurmi

Tekonurmi on esitetty rakennettavaksi Jämsänjokilaakson jäähallin vieressä olevan nurmikentän tilalle. Nykyinen kenttä on huonokuntoinen ja palvelee nykyisellään huonosti Paunun koulun liikuntatarpeita. Ennen investoinnin tarkempaa hankesuunnittelua, on kartoitettava pohjatut hiekka- ja nurmikentät sekä tehtävä päätökset kunkin kentän käyttötarkoituksesta ja voidaanko hyödyntää jo olemassa olevia kenttiä tekonurmen alustana.

Tekonurmen käyttö on mahdollista pidemmän käyttöajan. Tekonurmen tuntimääräiselle käytölle ei ole ylärajaa kuten nurmikentillä. Kentän rakentamiseen haetaan liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta. Lisäksi Suomen Palloliitto avustaa mahdollisesti 5 % rakentamisen kokonaiskuluista.

Tekonurmen rakentamisesta on käyty keskustelua paikkakunnan jalkapalloseuran edustajien kanssa. Rakentamishankkeelle ei ole löytynyt vastuullista toteuttajaa kolmannelta sektorilta. Jalkapalloseuran edustajat ovat ilmoittaneet halukkuutensa olla mukana rakentamishankkeessa esim. mahdollisissa talkoilla tehtävissä töissä.

Särkijärven lähiliikuntapaikka

Särkijärven lähiliikuntapaikka sijoittuu Särkijärven kuntotalon ympäristöön. Lähiliikuntapaikan rakentaminen on ajankohtaista asutuksen koko ajan lisääntyessä Särkijärven rannan läheisyydessä Särkijärvi I ja Särkijärvi II asuinalueilla. Kuntotalon uimaranta on erittäin suosittu ja jo kunnostuksen tarpeessa. Myös laituri uusitaan ja veteen asennetaan hapetin/suihkujärjestelmä estämään järveden rehevöitymistä ja leväkasvillisuuden lisääntymistä. Beach-volleykentät kunnostetaan ja nykyinen epämääräinen heinikkoalue tasataan ja siihen asennetaan peliareena ja muita kuntoilu- sekä pelailuvälineitä. Hankkeeseen haetaan liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusta.

Juokslahden koulun lähiliikuntapaikka

Juokslahden alue on sijainniltaan keskeinen Jämsän pohjoispuolella Jyväskylään päin mentäessä. Kyläkaavan ansiosta voi olettaa asujaimiston alueella myös lisääntyvän tulevaisuudessa. Juokslahden koulun piha-alueet ovat uusimisen tarpeessa ja kyläläisille tarvittaisiin ehdottomasti hyvä harrastus-, ulkoliikunta- ja tapahtumien pitopaikka, ja hanketta onkin käynnistetty jo aiemmin kun vuosina 2010 -2011 alueelle on tehty alustavaa suunnitelmaa. Suunnitelmasta päiväkodin puoleinen piha-alue on jo toteutettu.

Näiden jo kerättyjen tietojen (mm. kysely kyläläisille on tehty) pohjalta koulun piha-aluetta lähdetään kehittämään lähiliikuntapaikaksi, jossa niin koululaiset kuin kyläläisetkin saavat monipuolisemmat ja nykyaikaisemmat liikkumisen mahdollisuudet.

Koskenpään lähiliikuntapaikka

Koskenpään koulun alueella on tällä hetkellä leikkivälineitä ja leikkipaikkoja tai ylipäänsä erilaisia toimintamahdollisuuksia on oppilasmäärään nähden vähän. Sen vuoksi alueelle on tehty jo suunnitelmaa puistotöiden, Koskenpään koulun henkilökunnan ja oppilaiden sekä vanhempainyhdistyksen yhteistyönä. Koska Koskenpäältä puuttuu myös kaikkien yhteinen leikki- ja liikunta-alue (mm. urheilukentän leikkipaikka on poistettu), olisi järkevää tehdä alueen toteutuksesta lähiliikuntapaikkahanke, johon haetaan valtion avustusta. Avustuksen kautta pihalle saataisiin mm. ulkokuntoiluvälineitä ja pituushyppypaikka. Lähintä koulun piha-alueetta kehitettäisiin viihtyisämmäksi ja toiminnallisemmaksi istutusten ja uusien leikkivälineiden avulla. Kyläläisiltä löytyy myös runsain määrin talkoohenkeä, minkä ansiosta toteutus voidaan tehdä varsin kohtuullisella budjetilla. Vuodelle 2018 haetaan valtionavustus, jonka avulla tehdään toteutustyöt kokonaisuudessaan.

Kaipolan lähiliikuntapaikka

Kaipolan koululle on kyläläisten aloitteesta laadittu piha-alueen ja urheilukentän alueiden suunnitelmaa yhteistyössä puistotoimen, Kaipolan koulun henkilökunnan ja oppilaiden sekä vanhempainiimin kanssa. Pihalla on vähänlaisesti aktiviteetteja ja leikkivälineet alkavat olla elinkaarensa päässä. Kokonaisvaltainen piharemontti urheilu- ja ulkoliikuntapaikkoineen puolustaisi paikkaansa myös sikäli, että koulun oppilasmäärä on viime vuosina lisääntynyt. Lisäksi vähäisten leikkivälineiden lisääntynyt käyttö lisää turvallisuusriskiä jo nyt huonossa kunnossa olevissa leikkivälineissä. Vuoteen 2018 mennessä suunnitelma tehdään osallistavaa suunnittelutapaa käyttäen loppuun asti hiotuksi toteutussuunnitelmaksi omana työnä puistotoimessa. Sen perusteella haetaan hankkeelle valtion avustusta lähiliikuntapaikkarakentamista varten vuodelle 2019

KONEET JA KALUSTO

KALUSTO	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Kuljetusvälineet ja autot	35 000	75 000	28 000	0	138 000
Pakettiautot, puistot	35 000		28 000		63 000
Huoltoauto, konekeskus		45 000			45 000
Huoltoauto, kiinteistönhoito		30 000			30 000
Liikkuvat työkoneet	120 000	210 000	515 000	290 000	1 135 000
Latukone (liikuntapaikat)	120 000				120 000
Kelaleikkuri (liikuntapaikat)				40 000	40 000
Vaakatasoruohonleikkuri (puistot)		30 000			30 000
Tiehöylä			350 000		350 000
Ympäristönhoitokone, Wille 855, II Wille 455		180 000	165 000		345 000
Kuorma-auto vaihto				250 000	250 000
Muut koneet ja kalusto	413 500	250 000	50 000	50 000	763 500
ICT tietohallinto koneet/palvelimet	52 000	50 000	50 000	50 000	202 000
Valtuustonsalin sähköinen äänestys-äänentoistolaitteisto	17 000				17 000
Apuvälinepesukone (kiinteistönhoito sairaala)	25 000				25 000
GNSS sateellittimittauslaite	19 500				19 500
Erytisyryhmien palvelukotien kalusteet, Lukkoilantie	100 000				100 000
Kankarisveden/Mäntykallion koulun kalustus sis. AV, ICT		150 000			150 000
Lukion kalustus, sis. AV-välineistön ja ICT	200 000	50 000			250 000
Koneet ja kalusto, menot	568 500	535 000	593 000	340 000	2 036 500
KALUSTO, netto	568 500	535 000	593 000	340 000	2 036 500

Pakettiauto (puistot)

Henkilökuljetukset, tarvike- ja työvälinesiirrot tehostuvat, kun puistoalueilla voidaan liikkua työkohteiden välillä nopeasti ja joustavasti, myös kausityöntekijöiden kuljetusjärjestelyt olleet puutteelliset. Vuonna 2016 vuosimallia 2001 olevan 4-veto pakettiauton vaihto ja vuonna 2018 vuosimallia 2001 olevan pakettiauton vaihto.

Huoltoauto (konekeskus)

Vaihdetaan vuosimallia 2001 oleva huonokuntoinen Opel Combo pakettiautoon.

Huoltoauto (kiinteistönhoito)

Kiinteistöhoidon käytössä on 8 huoltoautoa. Uusin käytössä oleva auto on noin 10 vuotta vanha ja vanhimmat 20 vuotta vanhoja. Korjauskulut vanhimmilla autoilla kasvavat vuosi vuodelta ja autot ovat pitkiä aikoja pois käytöstä.

Latukone (liikuntapaikat)

Hiihtolatujen kunnossapitokalustoa on uusittu vuonna 2012 hankitulla latukoneella. Hoidettavan latureitistön määrä ja laajuus vaativat kaksi hoitokonetta. Kaupungin vanhempi latukone on vuosimallia 2001 ja koneen huolto- ja korjauskustannukset nousevat vuosittain. Vanha latukone myydään tai vaihdetaan.

Kelaleikkuri (liikuntapaikat)

Jämsänkosken jalkapallonurmikenttien kunnossapitoon vuonna 2003 hankitun Toro Reelmaster 2000D -kelaleikkurin uusitaan.

Vaakatasoruohonleikkuri (puistot)

Grashopper (vuosimallia 2004) sauvaohjattavan ruohonleikkurin vaihto uuteen vaakatasoleikkuriin.

Tiehöylä

Hankitaan nykyisen tiehöylän (vuosimallia 1976) tilalle uusi. Nykyinen tiehöylä on peruskunnostettu hankinnan yhteydessä vuonna 2003, höylään tehtiin koneremontti vuonna 2013. Höylän emäterän runko on kertaal-

leen katkennut. Tiehöylää käytetään katujen kesä- ja talvikunnossapidossa sekä kadunrakennuksessa ja saneerauksessa.

Ympäristönhoitokoneet Wille 855 ja 455

Ympäristönhoitokoneiden vaihto toinen konetyyppiä Wille 855B (vm 2005) ja toinen konetyyppi Wille 455B (vm 2006). Koneita käytetään pääasiassa katujen ja pihojen kunnossapitoon. Uusimalla koneet toimintavarmuus paranee.

Kuorma-auton vaihto

Vaihdetaan Renault- kuorma-auto, vuosimallia 2005 uuteen vastaavaan. Autoa käytetään työmaahuoltoon.

ICT tietohallinto palvelimet

Tietohallinto huolehtii kaupungin palvelinkaluston määräaikaista uusimisesta (4-6 vuoden kiertokäyttötarpeesta riippuen) sekä siitä, että ne täyttävät ohjelmistojen käytön ja kehityksen tarpeet.

Valtuustosalin sähköinen äänestys- äänentoistolaitteisto

Kaupunginvaltuuston istuntosalin varustetaan nykyaikaisella äänestys ja äänentoistolaitteistolla.

Apuvälinepesukone (kiinteistönhoito sairaala)

Sairaalan kiinteistöhuollossa ei ole apuvälineiden (pyörätuolit) pesukonetta ja hygienisyyden (työturvallisuus) vuoksi kone on välttämätön.

GNSS-satelliittimittauslaite

Hankinta parantaa maastomittauksen mittauskalustoa ja työn tuottavuutta ja tehokkuutta. Kaluston käyttö on kovaa ja tarvitaan päivittäin. Nykyinen GPS laite on tullut tiensä päähän. Himoksen kylpylän myötä rakennustyömaat lisääntyvät reilusti, ja mittaryhmillä on välttämätöntä olla yksi varmuudella toimiva laite, jotta aikatauluissa työmailla pysytään.

Erityisryhmien palvelukotien kalusteet, Lukkoilantie

Lukkoilantielle valmistuu vammaisten palvelukoti, joka korvaa Lamminsuon asuntolan. Asutolaan hankitaan irtokalusteet.

Lukion kalustus (sisältää myös AV-välineistön)

Jokivarren koulu muutetaan lukioksi, eriasteisia muutoksia ja remontteja tehdään A-rakennuksen ja C-rakennuksen. Lisäksi rakennetaan laajennusosa. Nämä tilat kalustetaan lukion tarpeisiin. Hankinta sisältää laitteistoa kuten mm. älytauluja, projektoreita, langattomia asemia, tietoliikenneyhteyksiä. Sähköiseen ylioppilastutkintoon siirryttäessä joudutaan mm. tekemään laitehankintoja, huolehtimaan tietoliikenneyhteyksistä ja varavoimasta.

VI KÄYTTÖTALOUSOSA

Kuntalain 75 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Kuntalain ja valtuuston hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen mukaan Jämsän kaupungissa tilivelvollisia viranhaltijoita ovat siten kunkin toimielimen esittelijä ja tulosalueen esimiehet sekä lisäksi toimielimen talousarvion ja käyttösuunnitelman yhteydessä erikseen nimeämät tulosityksiköitten ja kustannuspaikkojen esimiehet.

Kaupunki, ei liikelaitoksia, ulkoiset ja sisäiset	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintatuotot	55 436 224	56 699 179	47 779 521	47 991 021	48 458 521
Myyntituotot	32 887 012	33 382 892	24 573 232	0	0
Maksutuotot	8 081 720	8 436 506	8 265 650	0	0
Tuet ja avustukset	2 619 303	2 768 684	2 647 740	0	0
Muut tuotot	11 848 189	12 111 097	12 292 899	0	0
Valmistus om. käyttöön	362 902	309 620	334 010	0	0
Toimintakulut	176 667 037	183 101 482	174 421 232	173 585 316	173 390 316
Henkilöstökulut	60 107 292	61 072 279	40 008 189	0	0
Palvelujen ostot	91 789 374	95 069 014	108 505 587	0	0
Aineet, tarvikkeet	6 341 103	7 091 231	5 784 315	0	0
Avustukset	9 482 905	10 738 585	10 192 425	0	0
Muut kulut	8 946 363	9 130 373	9 930 716	0	0
TOIMINTAKATE	-120 867 911	-126 092 683	-126 307 701	-125 594 295	-124 931 795
Verotulot	85 119 524	85 400 000	85 519 000	85 953 000	87 450 000
Valtionosuudet	44 569 545	44 415 000	44 900 000	45 720 000	46 100 000
Rahoitustuotot- ja kulut	330 446	172 700	-53 200	-150 000	-300 000
Korkotuotot	315 008	232 200	265 800		
Muut rahoitustuotot	831 005	760 500	246 000		
Korkokulut lainoista	788 514	820 000	565 000		
Muut rahoituskulut	27 053				
VUOSIKATE	9 151 603	3 895 017	4 058 099	5 928 705	8 318 205
Poistot ja arv.alennukset	7 842 187	6 882 130	6 906 250	7 829 852	8 719 533
Satunnaiset tuotot+/kulut-					
TILIKAUDEN TULOS	1 309 416	-2 987 113	-2 848 151	-1 901 147	-401 328
Poistoeron muutos	246 611	246 611	246 611	246 611	246 611
Varausten muutos					
Rahastojen muutos	-221 058				
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	1 334 970	-2 740 502	-2 601 540	-1 654 536	-154 717

Tulosaluekohtaiset tavoitteet ja määrärahat

YLEISHALLINTO

Yleishallinto toimiala	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintatuotot	3 741 995	3 805 420	3 570 321	3 570 321	3 605 321
Myyntituotot	3 062 121	3 146 880	2 782 261		
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	345 210	327 760	476 610		
Muut tuotot	334 664	330 780	311 450		
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	9 613 850	10 602 071	12 571 920	12 498 015	12 403 015
Henkilöstökulut	3 466 135	3 787 801	3 662 952		
Palvelujen ostot	5 678 564	6 291 098	6 128 614		
Aineet, tarvikkeet	67 860	61 610	69 940		
Avustukset	63 003	64 000	2 297 000		
Muut kulut	338 288	397 562	413 414		
TOIMINTAKATE	-5 871 855	-6 796 651	-9 001 599	-8 927 694	-8 797 694
Poistot ja arv.alennukset	339 041	169 890	144 641	144 641	144 641
TILIKAUDEN TULOS	-6 210 897	-6 966 541	-9 146 240	-9 072 335	-8 942 335
Poistoeron muutos					
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 210 897	-6 966 541	-9 146 240	-9 072 335	-8 942 335

Kaupunginvaltuusto

Tulosalueen esimies: kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Merja Lahtinen

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Tässä ominaisuudessa se päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisestä kaupungin toiminta-ajatuksen ja strategian pohjalta.

Tavoitteet vuodelle 2016 ja suunnitelmavuosille 2017 – 2018

- strateginen johtaminen uudistetun kuntastrategian mukaisesti
- talouden tasapainottaminen
- kaupunkikonsernin tulevaisuuden organisaatorakenteen määrittäminen
- yritystoiminnan toimintaedellytysten edistäminen

Tunnusluvut	Tp 2012	Tp 2013	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016
Valtuuston kokoukset	6	8	7	7	7
Valtuustoseminaarit	1	3	5	3	3
Valtuuston iltakoulut	2			3	3
Valtuustoaloitteet	15	19	9	15	15
Kaupungin asukasluku	22 354	22 155	21 824	22 155	21 824
Toimintakate €/ as.	-4,08	- 3,93	-4,12	-4,05	-4,86

Kaupunginvaltuusto	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot					
Menot	90 005	94 787	106 163	106 163	106 163
Toimintakate	-90 005	-94 787	-106 163	-106 163	-106 163
Poistot		2 830	5 670	5 670	5 670
Tilikauden tulos	-90 005	-97 617	-111 833	-111 833	-111 833

Vaalit

Tulosalueen esimies: hallintojohtaja Annaliisa Lehtinen

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii sekä kunnallisvaaleissa että valtiollisissa vaaleissa. Keskusvaalilautakunta huolehtii yhdessä vaalikohtaisten vaalilautakuntien ja -toimikuntien kanssa laissa määrätyistä vaalien valmistelu-, järjestely- ja tarkastustehtävistä.

Jämsän kaupungin äänestysaluejako on hyväksytty kuntien yhdistymisvaiheessa. Äänestysaluejako ei ole muuttunut, jokaisella äänestysalueella (8 kpl) on vaalipäivän äänestyspaikka. Ennakoäänestyspaikkoja on 5 ja ennakoäänestys suoritetaan kaupungin omana toimintana.

Tavoitteet vuodelle 2016

- varustautuminen kunnallisvaaleihin 2017

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 – 2018

- kunnallisvaalit 2017, presidentinvaali 2018

Tunnusluvut	Tp 2012	Tp 2013	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016
Keskusvaaliltk:n kokoukset	11	0	2	4	4
Äänioikeutettujen lukumäärä	18630 / 18229	0	18 393	18 393	18 393
Toimintakate €/ as.	-1,61	0	-0,10	0,17	0,18

Vaalit	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	35 757	35 000			35 000
Menot	33 534	38 752	3 905	50 000	35 000
Toimintakate	2 223	-3 752	-3 905	-50 000	0
Poistot					
Tilikauden tulos	2 223	-3 752	-3 905	-50 000	0

Tarkastuslautakunta

Tulosalueen esimies: talous- ja suunnittelupäällikkö Erkki Kainulainen

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tulosalueeseen sisältyy kustannuspaikkoina tilintarkastus ja sisäinen tarkastus. Viime mainittuun kustannuspaikkaan ei ole varattu määrärahoja vuoden 2013 alusta lukien.

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Lautakunta arvioi myös, onko sisäinen valvonta riittävää ja tutkii tilinpäätöksen sisältämän tiedon oikeellisuuden ja riittävyyden. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä ja realistisuutta.

Tarkastuslautakunnan toimikausi on 2013 – 2016 ja sen tehtävät jatkuvat siihen saakka, kun toimikauden viimeisen tilikauden tilintarkastus on suoritettu. Kaupungin tilintarkastusyhteisöksi on valtuusto valinnut BDO Audiator Oy:n vuosiksi 2013 – 16. Vastuullisena tilintarkastajana toimii JHTT, KHT Hanna Kuhanen.

Tavoitteet vuodelle 2016 ja suunnitelmavuosille 2017 – 2018

- tarkastuslautakunta suorittaa asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnin ja antaa työstään valtuustolle kuntalain edellyttämän arviointikertomuksen
- tarkastuslautakunta on hyväksynyt arviointityönsä tueksi ohjeellisen arviointisuunnitelman vuosille 2013 - 2016, arviointisuunnitelmaansa tarkastuslautakunta tarkentaa vuosittain laadittavalla työohjelmalla, arvioinnin työohjelma sovitetaan yhteen tilintarkastajien työohjelman kanssa

Tunnusluvut	Tp 2012	Tp 2013	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016
Tarkastusltk:n kokoukset	8	5 + 7	12	10	10
Tilintarkastuspäivät	27	28,5	38,4	35	35
Toimintakate €/ as.	-4,39	-0,55	-0,59	1,75	1,90

Tarkastuslautakunta	Tp 2014	Ta+Ia 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	21 810	0			
Menot	34 763	38 835	41 418	41 418	41 418
Toimintakate	-12 953	-38 835	-41 418	-41 418	-41 418
Poistot					
Tilikauden tulos	-12 953	-38 835	-41 418	-41 418	-41 418

Kaupunginhallitus

Tulosalueen esimies: kaupunginjohtaja Ilkka Salminen

Kaupunginhallituksen tulosalueeseen sisältyy tuloyksikköinä kaupunginhallitus ja uutena tuloyksikkönä työllistäminen ja maa- ja metsätilat.

Kaupunginhallituksen tuloyksikköön sisältyy kustannuspaikkoina kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen projektit, maaseututoimi, palo- ja pelastustoimi sekä elinkeinotoimi- ja matkailu.

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudesta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua, edustaa kaupunkia ja käyttää sen puhevaltaa. Hallintosäännössä on erikseen määritelty päätösvallan delegointi.

Kaupunginhallitus

Määrärahaan (-957.569 € netto) sisältyy kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan kulujen lisäksi kohdistamattomia eläkemenoperusteisia KUEL –maksuja, yleinen kaupungin vieraanvaraisuus ja huomionosoitukset, jäsenkunnan maksuosuus Keski-Suomen liitolle ja Kuntaliitolle, jäsenmaksut Päijänteen virkistysalueyhdistykselle, Pro Ysitielle sekä Kuntaliitolle seutukaupunkiverkoston jäsenyydestä, tekijänoikeusmaksut Gramexille, Kopiostolle ja Teostolle sekä kohdeavustukset.

Kaupunginhallituksen projektit

Määrärahaan (-130.500 € netto) sisältyy osallistuminen Vesuri-ryhmä ry:n maaseudun kehittämisohjelmaan 2007–2020, ILMO-jatkohankkeeseen (rakennemuutosalueen tervehdyttäminen), hankinta-asiamieshankkeeseen, Ely-keskuksen liikenneturvallisuustoimijahankkeeseen (2014–2015 ja optiovuosi), Jämsän yrittäjien verkko-osaamisen kehittämiseen sekä varautuminen muihin selvityksiin.

Maaseututoimi

Määrärahaan (-146.410 € netto) sisältyy maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen (Jämsä, Keuruu, Kuhmoinen, Multia, Mänttä-Vilppula, Petäjävesi, Ruovesi ja Virrat) toiminta, isäntäkunta Keuruu laskuttaa

sopimuskuntien maksuosuudet yhteistoiminta-alueen toimintasuunnitelman ja talousarvion mukaan. Maksullisen lomittaja-avun sekä hyötyeläinten hoitamisesta aiheutuvien kustannusten subventointi jatkuu edelleen.

Palo- ja pelastustoimi

Määrärahaan (-1.791.560 € netto) sisältyy ostopalvelumaksuosuus Keski-Suomen pelastuslaitokselle Keski-Suomen kuntien hyväksymän yhteistoimintasopimuksen mukaan.

Elinkeinoitoimi ja matkailu

Määrärahaan (-650.167 € netto) sisältyy Jämsek Oy:lle ostopalvelumaksuosuus yritys- ja aluekehittämis-palvelujen tuottamiseen sekä hankkeiden kuntarahoitusosuus. Jämsek Oy ei enää tuota matkailuneuvonta ja markkinointipalveluita, niiden hoitaminen on jäänyt kaupungin vastuulle.

Maa- ja metsätilat

Määrärahaan (+125.000 € netto) sisältyy metsätilojen muokkaus-, istutus- ja raivaustyö, puukauppojen kustannukset metsänhoitosuunnitelman mukaisesti sekä metsänmyynnin tulot.

Työllistäminen

Määrärahaan (-623.970 € netto) sisältyy koululaisten kesätyöllistämisen, kolmen työhönvalmentajan, kahden työsuunnittelijan, velvoitetyöllistettyjen sekä palkkatuella työllistettyjen palkkamäärärahat. Palveluostoina työsuunnittelijan, kuntoutuspsykologin ja kuntoutusohjaajan palveluita, työttömien työkyvyn arviointia ja yritysyhteistyötä sekä työvoiman palvelukeskuksen kustannuksia (TYP). Koululaisten kesätyöllistämisestä avustetaan yrityksiä kesätyösetelillä ja 4H-yhdistystä avustuksella. Kuntalisän määrärahaa on nostettu. Toimitilat vuokrataan Kivikonttorilta.

Työmarkkinatuen kuntaosuus (2.200.000 euroa) on siirretty Sosiaalityö ja perhepalvelut tulosalueelta Kaupunginhallituksen tulosalueelle vuoden 2016 alusta.

Tavoitteet vuodelle 2016 ja suunnitelmavuosille 2017 – 2018

- strateginen johtaminen uudistetun kuntastrategian mukaisesti ja kuntastrategian toteuttamisen valvonta
- kaupunkikonsernin tulevaisuuden organisaatorakenteen toimeenpano
- rakenteellisten toimenpiteiden toteuttaminen talouden tasapainottamiseksi
- Jämsän seudun vetovoimaisuuden ja viihtyisyyden lisääminen, elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja yritysmuutosyhteistyö sekä yhteistyöverkoston ylläpitäminen

Tunnusluvut	Tp 2012	Tp 2013	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016
Hallituksen kokoukset	23	21	22	24	24
Hallituksen iltakoulut	6	1		5	3
Toimintakate €/ as.	-217,99	-175,94	-182,02	195,88	191,31

Kaupunginhallitus	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	313 013	258 740	467 250	467 250	467 250
Menot	4 279 161	4 698 454	6 842 425	6 842 425	6 842 425
Toimintakate	-3 966 148	-4 439 714	-6 375 175	-6 375 175	-6 375 175
Poistot	200 000				
Tilikauden tulos	-4 166 148	-4 439 714	-6 375 175	-6 375 175	-6 375 175

Hallintopalvelut

Tulosalueen esimies: hallintojohtaja Annaliisa Lehtinen

Hallintopalvelujen tulosalueeseen sisältyy tuloksikkoina hallintopalvelut ja tietohallinto.

Hallintopalvelujen tuloksikkoon sisältyy kustannuspaikkoina hallintopalvelut, tiedotus ja viestintä sekä puhelinvaihte.

Toiminnan kuvaus

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut tuloksikkossa hoidetaan kaupungin keskitetyt hallintopalvelut, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston sekä tarkastuslautakunnan kokousten valmistelu, kaupungin viestintä- ja tiedotustoiminta, keskuskirjaamo, keskusarkisto, päätearkistot, puhelinvaihtepalvelut, kaupungintalon neuvontapalvelut sekä postitus. Lisäksi hallintopalvelut kehittää kaupungin organisaatiota ja työmenetelmiä sekä kaupungin turvallisuus- ja valmiussuunnittelua yhteistoiminnassa muiden toimialojen kanssa.

Jämsek Oy ei enää tuota matkailuneuvonta ja markkinointipalveluita, niiden hoitaminen on siirtynyt hallintopalveluille.

Kuntien yhteispalvelupisteet paikkaavat valtion harventuneita viranomaispalveluja. Kaupungin ja muiden viranomaisten palveluja kuntalaisille tarjonneet Länkipohjan, Kuoreveden ja Jämsänkosken yhteispalvelupisteet lakkautettiin vuoden 2014 alusta lähtien. Kaupungintalolle perustetussa etäpalvelupisteessä hallintopalvelut tarjoaa yhdessä valtion viranomaisten (vero ja maistraatti) kanssa etäpalvelua, jossa palvelu tuodaan asiakkaalle lähipalveluksi videoneuvotteluna.

Tietohallinto

Tietohallinto hoitaa Jämsän kaupungin ja liikelaitosten, Jämsek Oy:n sekä Kuhmoisten kunnan ICT-, puhe- ja verkkopalvelut elinkaaren alusta loppuun. Lisäksi tietohallinto tuottaa Jokilaakson Terveys Oy:n ja Jämsän Terveys Oy:n ICT- puhe- ja verkkopalvelut. Toisin kuin monissa muissa vastaavan kokoisissa kunnissa kaupungin tietohallinto huolehtii soten ICT-ympäristöstä itse. Etenkin sairaalatoiminta on ICT-palveluiden järjestämisen kannalta erityisen vaativa sovellus- ja laitealue.

Tietohallinto toimii keskeisessä roolissa kaupungin ICT-hankintojen suunnittelussa, valmistelussa, käyttöönotossa ja ylläpidossa. ICT-kehitysprojektien johtaminen ja valvominen hoidetaan useimmiten tietohallinnon toimesta ja työnkuva on muuttunut yhä enemmän perinteisestä laitetuesta suurten projektien ja sovellusalueiden koordinointiin sekä hallintaan.

Tietohallintolaki edellyttää julkishallinnon viranomaiselta kokonaisarkkitehtuurin suunnittelua, kuvaamista ja noudattamista tietojärjestelmien yhteentoimivuuden mahdollistamiseksi ja varmistamiseksi. Työ jatkuu talousarviovuonna. Kansallisten vaatimusten ja kehityshankkeiden myötä tietohallinto huolehtii toimialueellaan näiden vaatimusten ja kehityshankkeiden eteenpäin viemisestä.

Tavoitteet vuodelle 2016

- toimialojen rajoista riippumaton asiakaspalvelu
- sähköinen kokouskäytäntö kaupunginvaltuustolle

Tavoitteet vuodelle 2016 ja suunnitelmavuosille 2016 – 2017

- hallintopalveluja järjestämällä ja uudistamalla aikaansaada kaupungin ylimmälle johdolle, muille toimielimille ja henkilöstölle tehokas työskentely-ympäristö koostuen toimivasta asiakirjahallinta-, tietohallinto- ja viestintäjärjestelmistä sekä muista hallintotoimen palveluista
- kaupungin omien ja muiden viranomaisten palvelujen järjestäminen julkisen hallinnon asiakaspalvelupisteessä sekä kaupungin asiakaspalvelun ja asiakaspalvelutehtävissä toimivien monitaitoisuuden kehittäminen
- positiivinen, avoin, luottamusta herättävä ja yhteishenkeä vahvistava viestintä
- viestinnän osaamisen lisääminen ja myönteinen viestintäorientaatio koko kaupunkiorganisaatiossa
- kaupungin ICT-toimintojen järjestäminen, kehittäminen ja uudistaminen siten, että käytössä on ajantasainen käyttöjärjestelmä ja ohjelmistot / ohjelmistolaajennukset, lisenssit, tietoliikenneyhteydet, vakioitu laiteympäristö ja ajantasaiset toimistotyökalut

Tunnusluvut	Tp 2012	Tp 2013	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016
Toimintakate €/ as.	-45,20	-14,11	-7,99	-11,26	-18,10

Hallintopalvelut	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	1 627 287	1 651 150	1 606 019	1 606 019	1 606 019
Menot	1 797 108	1 911 619	1 913 169	1 873 169	1 833 169
Toimintakate	-169 821	-260 469	-307 150	-267 150	-227 150
Poistot	110 325	104 690	87 861	87 861	87 861
Tilikauden tulos	-280 146	-365 159	-395 011	-355 011	-315 011

Henkilöstöpalvelut

Tulosalueen esimies: henkilöstöjohtaja Auli Korhonen

Henkilöstöpalvelut huolehtii Jämsän kaupungille työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista, yhteistoiminnasta, henkilöstöraportoinnista sekä yhteistoiminta-alueen palkkojen maksatuksesta.

Henkilöstöpalvelut vastaa osaltaan organisaation kehittämisestä.

Henkilöstöpalveluiden vastuut laajentuvat vuodesta 2016 lukien koskemaan myös hyvinvointityön vaikutusten seuranta ja arviointia (hyvinvointikertomuksen laatiminen ja hyvinvointijohtamisen mallintaminen).

Toiminnan tavoitteet ja tavoitetasot suunnitelmakaudella 2016 - 2018

1. Kertaluonteisen palkitsemisen kriteeristön valmistelu jatkuu. Käyttöönotto vuonna 2017.
2. Tva-järjestelmän päivittäminen eri sopimusaloilla.
3. Rekrytoinnin kehittäminen (rekrytointiohjeiden uusiminen ja -prosessin mallintaminen).
4. Palkkahallinnon toimintaprosessien ja sähköisten järjestelmien ohjeistuksen päivittäminen.
5. Hyvinvointikertomuksen uudistaminen ja laatiminen ml. turvallisuussuunnitelma.
6. Hyvinvointijohtamisen toimintamallin uudistaminen.
7. Uuden sukupolven henkilöstökyselyn pilotointi.
8. Sairauspoissaolojen - erityisesti lyhyiden - vähentäminen neljänneksellä taloussuunnittelukauden aikana, seurannan ja vertailun kehittäminen sekä terveysperusteisten poissaolojen väheneminen siten, että niitä olisi enää 15 kpv/hlö
9. Esimiesten ja keskijohdon osaamisohjelman läpivienti.
10. Tiedolla johtamisen kehittäminen alkuun.
11. Tasa-arvosuunnitelman päivittäminen ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen

Henkilöstöpalvelut	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	719 146	832 780	499 710	499 710	499 710
Menot	1 136 094	1 517 785	1 330 537	1 250 537	1 210 537
Toimintakate	-416 948	-685 005	-830 827	-750 827	-710 827
Poistot		17 250	15 000	15 000	15 000
Tilikauden tulos	-416 948	-702 255	-845 827	-765 827	-725 827

Talospalvelut

Tulosalueen esimies: talousjohtaja Ari Luostarinen

Toiminnan kuvaus

Talospalveluiden tulosalue koostuu talospalveluiden ja kirjanpidon kustannuspaikoista.

Kaupungin talouden ohjausjärjestelmä perustuu keskitettyyn rahoituksen ja kirjanpidon järjestelmään. Tytär-yhteisöt noudattavat konserniohjeen mukaisesti kaupungin antamia ohjeita rahoituksen suunnittelussa ja talouden järjestämisessä.

Talospalvelut -tulosalue vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman laadinnasta sekä valvoo ja ohjeistaa taloudenhoitoa, koordinoi kaupungin kustannuslaskentaa ja laskentatoimintaa. Kaupungin maksuliikenne, omaisuuden ja rahavarojen hoito sekä kirjanpito ovat talospalveluiden keskeisiä tehtäviä. Rahoitusta, konsernitilien käyttöä ja maksuvalmiutta koordinoidaan koko kaupunkikonsernin tasolla.

Käytössä on hajautettu ostolaskujen sähköinen tarkastus- ja hyväksymisjärjestelmä. Kaupunki käyttää sähköistä myyntilaskutusta kaikissa laskutusjärjestelmissään. Taloussuunnittelua ja -raportointia hoidetaan FPM-ohjelmalla.

Tavoitteet vuodelle 2016

1. Talousarvion ja -suunnitelman laadinnan selkeyttäminen koko kaupunkiorganisaatiossa
 - Kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun ja käsittelyn nykytila käydään läpi sekä kuvataan talousarvioprosessin tavoitetila sekä aikataulut toimialoille.
 - Hyödynnetään ja koetetaan laadittua prosessikuvausta käytännössä kaupungin vuoden 2017 talousarvion laadinnassa.
 - Talousarvion ja -suunnitelman laadintaprosessi käydään läpi osana kaupungin kokonaisarkkitehtuuriselvitystä. Tässä yhteydessä koordinoidaan myös käytettävät ohjelmat ja lisätään taloussuunnitteluohjelmien hyödynnettävyyttä (FPM).
2. Perustetaan yhteinen taloushallinnon tietopankki, jossa ovat strategiset tunnusluvut ja mittarit.
3. Efficca-laskutuksen käyttöönotto
 - Efficca-laskutus otetaan tuotantokäyttöön osana Efficca-tuoteperheen päivitystä.
 - Laskutusosion käyttöönottoprojekti toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen, tietohallinnon ja yhteisyritysten kanssa.
4. Ostolaskujen käsittelyn sähköistäminen ja laskukierron nopeuttaminen
 - Yhteistyö toimittajien kanssa ja toimittajien aktivointi niin, että laskutuksesta määrällisesti suurin osan tapahtuisi verkkolaskuina. Paperilaskujen käsittely ja skannaus vähenisi tällöin hallintoyksiköissä.
 - Invoice Ready -sopimusosion käyttöönotto nopeuttaa laskujen käsittelyä ja hyväksyntää hallintoyksiköissä.
5. Talospalveluiden ja kaupungin muun taloushenkilöstön yhteistyötä tiivistetään palvelustrategian mukaisesti.
 - Taloussuunnittelun ja kirjanpidon henkilöstö sekä toimialojen taloushenkilöstö muodostavat yhdessä toimialarajat ylittävän talouden informaatioyksikön, joka tukee koko kaupunkiorganisaation päätöksentekoa ja suunnittelua.

Tavoitteet suunnitelmakaudella 2017 – 2018

1. Talousjärjestelmien tehokas ja monipuolinen hyödyntäminen
 - Talous- ja toimintaprosessien kuvaamista tehdään osana tietohallinnon kokonaisarkkitehtuuria. Toimintatapoja ja vanhoja käytänteitä tarkastellaan ja niitä arvioidaan prosessien eri vaiheissa.
 - Taloudellisen kokonaisuuden tietämystä lisätään mm. kouluttamalla esimiehiä talousjärjestelmien hyödyntämiseen.
2. Taloushallinnon tehtävien ja organisoinnin selvittäminen

Talouspalvelut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Osuus verotuskustannuksiin €	575 926	600 000	600 000	600 000	600 00
Toimintakate €/ as.	-35,99	-39,08	-39,04	-39,04	-39,04

Talouspalvelut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	534 074	527 500	503 322	503 322	503 322
Menot	1 319 566	1 380 540	1 355 546	1 355 547	1 355 547
Toimintakate	-785 492	-853 040	-852 224	-852 225	-852 225
Poistot	23 973	43 140	36 110	36 110	36 110
Tilikauden tulos	-809 465	-896 180	-888 334	-888 335	-888 335

Hankinta- ja logistiikkapalvelut

Tulosalueen esimies: talous- ja suunnittelupäällikkö Erkki Kainulainen

Toiminnan kuvaus

Hankinta- ja logistiikkapalvelut -tulosalue sisältää seuraavat kustannuspaikat: hankintapalvelut (materiaalikeskus) sekä joukkoliikenne ja postitus- ja lähettipalvelut.

Hankintapalvelut

Kaupungin hankinnat on voitava tehdä mahdollisimman kustannustehokkaasti, ammattitaitoisesti ja suunnitelmallisesti sekä tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Hankinnat tehdään hankintalainsäädännön ja kaupungin hankintaohjeiden mukaisesti. Kaupungin hankinnoista tiedotetaan etukäteen mm. avoimissa hankintailloissa sekä kaupungin nettisivuilla.

Hankintapalvelujen tehtävänä on neuvoa ja ohjeistaa talousyksiköitä hankinnoissa sekä koordinoita ja kehittää kaupungin hankintaosaamista ja seurata ostopalvelusopimusten toteutumista yhteistyössä toimialojen kanssa. Hankintapalvelut osallistuu asiantuntijana kaupungin eri toimialojen hankinta-asiakirjojen ja hankintaprosessien valmisteluun sekä avustaa tarvittaessa tarjousten vertailussa ja päätösehdotusten valmistelussa.

Hankintapalvelujen materiaalikeskus hankkii, varastoi ja toimittaa keskitetysti eri toimipisteiden tarvitsemia tarvikkeita. Asiakkaina ovat myös sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisyritykset. Suurimpia tarvikeryhmiä ovat sosiaali- ja terveydenhuollon tarvikkeet, toimistotarvikkeet ja esiopetus/päiväkotitarvikkeet, pehmopaperit ja siivoustarvikkeet sekä kalusteet, laitteet ja kojeet. Hankintojen kilpailuttamisessa ja hankinnoissa tehdään yhteistyötä mm. KL-Kuntahankinnat Oy:n, KuntaPro Oy:n ja Kuntahankinnat Kuha Oy:n kanssa. Hankintayhteistyötä tehdään myös sairaanhoitopiirin kanssa.

Joukkoliikenne

Henkilöliikenne

Kaupungin ostoliikenne sisältää sisäisen joukkoliikenteen järjestämisen Jämsän kaupungin alueella. Nykyinen ostoliikennesopimus on ELY:n kilpailuttama. Mahdollista on se, että käytetään sopimuksessa oleva viimeinen optiovuosi 1.6.2016 alkaen. Mikäli optiovuotta ei käytetä, niin Jämsän sisäinen joukkoliikenne tullaan kilpailuttamaan alkuvuonna 2016 ilman ELY:ä. Samalla kilpailutetaan linja-autoilla hoidettava koululaisliikenne sekä palveluliikenne. Kilpailutuksen tuloksen vaikutuksia joukkoliikenteestä aiheutuviin kustannuksiin voidaan vain arvioida. Tarkoituksena on, että tulevaisuudessa linja-autoilla hoidettava koululaisliikenne olisi jatkossa osa Jämsän sisäistä joukkoliikennettä.

Jämsä kuuluu Jyväskylän seutulippualueeseen sekä Tampereen itäiseen seutulippualueeseen. Seutulippu on seutulippualueeseen kuuluvien kuntien, valtion ja liikennöitsijöiden tukema edullinen lipputuote. Seutulipun tilalle on tulossa vuoden 2016 aikana uusi Waltti-lippujärjestelmä, mikäli kaupunki itse kilpailuttaa sisäisen joukkoliikenteen.

Valtion avustusjärjestelmä sisäisen ostoliikenteen ja seutulipun (Waltti-järjestelmä) osalta tulee muuttumaan vuoden 2016 aikana. Korvauksien suuruusluokka pysyy samana kuin nyt, mutta maksukäytäntö muuttuu.

Tavaraliikenne

Jämsän ja Jämsänkosken alueella suurien kohteiden pyykinjakelu hoidetaan ulkopuolisen liikennöitsijän toimesta. Samalla autolla hoidetaan Kuoreveden, Länkipohjan ja Kuhmoisten pyykki-, materiaali- ja sisäisen postin kuljetukset. Nykyinen sopimus on tullut voimaan vuoden 2015 alusta ja sopimus on voimassa 2 + 1 vuotta. Kaupungin oma lähettiauto hoitaa Jämsä - Jämsänkoski - Kaipola alueella sisäisen postin, pientarvikkeiden ja laboratorionäytteiden sekä pienten pyykkimäärien jakelun.

Lähettiläkeskus

Sairaalalla sijaitseva lähettikeskus hoitaa suurimman osan kaupungin sisäisestä ja ulkoisesta postituksesta sekä Jokilaakson Terveys Oy:n ja Jämsän Terveys Oy:n postituksen ja sairaalan sisäisen postin kierron.

Tavoitteet vuodelle 2016

- Hankintaohjeistuksen päivittäminen uutta hankintalakia vastaavaksi
- Sähköisen hankintajärjestelmän ottaminen käyttöön hankintojen suunnitteluun, kilpailuttamiseen ja seurantaan
- Liittyminen mukaan valtakunnalliseen Waltti-lippujärjestelmään
- Asiointi- ja palveluliikenteen kehittäminen vastaamaan kuntalaisten tarpeita

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 – 2018

1. Innovatiivisen hankintaosaamisen kehittäminen kaupunkikonsernissa
2. Materiaalikeskuksen toiminnan kehittäminen osana hankintaprosessia
3. Asiointi- ja palveluliikenteen sekä koululaiskuljetusten yhdistely henkilöliikenteen palvelujen parantamiseksi

Tunnusluvut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintakate €/ as.	-19,82	-19,29	-22,21	-22,21	-22,21

Hankinta- ja logistiikkapalvelut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	490 907	500 250	494 020	494 020	494 020
Menot	923 619	921 299	978 756	978 756	978 756
Toimintakate	-432 712	-421 049	-484 736	-484 736	-484 736
Poistot	4 743	1 980			
Tilikauden tulos	-437 455	-423 029	-484 736	-484 736	-484 736

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Toimialajohtaja: sosiaali- ja terveysjohtaja Tuula Liehu

Sosiaali- ja terveystoimi toimiala	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintatuotot	35 296 576	36 681 874	27 658 367	27 738 367	27 738 367
Myyntituotot	25 914 015	26 758 990	18 370 092		
Maksutuotot	6 351 861	6 473 606	5 553 250		
Tuet ja avustukset	1 741 580	1 985 672	1 736 810		
Muut tuotot	1 289 119	1 463 606	1 998 215		
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	116 419 556	119 288 598	107 736 159	107 646 159	107 646 159
Henkilöstökulut	30 606 277	30 481 354	9 617 109		
Palvelujen ostot	72 414 558	74 016 371	87 181 151		
Aineet, tarvikkeet	2 030 110	2 304 650	927 200		
Avustukset	7 828 081	8 981 710	6 233 350		
Muut kulut	3 540 530	3 504 513	3 777 349		
TOIMINTAKATE	-81 122 980	-82 606 724	-80 077 792	-79 907 792	-79 907 792
Poistot ja arv.alennukset	245 179	269 850	282 490	282 490	282 490
TILIKAUDEN TULOS	-81 368 160	-82 876 574	-80 360 282	-80 190 282	-80 190 282
Poistoeron muutos					
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	-81 368 160	-82 876 574	-80 360 282	-80 190 282	-80 190 282

Jämsän kaupunki ja Kuhmoisten kunta ovat muodostaneet 1.1.2013 lähtien kuntalain 76 §:n 2 momentin mukaisen sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueen siten, että järjestämisvastuu on Jämsän kaupungilla, järjestämisen ja tilaamisen valmistelun ja toimeenpanon vastuu on yhteisellä sosiaali- ja terveyslautakunnalla. Sosiaali- ja terveyslautakunta ja yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimi kuuluvat vastuukunnan hallintoon.

Yhteistoiminta-alueen tehtävinä ovat kunnille kuuluvien lakisääteisten ja sopijakuntien yhteisesti hyväksyttävien muiden sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen. Yhteistoiminta-alue sekä ostaa, tuottaa itse ja välittää palveluita. Yhteistoiminta-alueen hallinto hoitaa sosiaali- ja terveystoimen kunnille kuuluvat viranomaistehtävät. Jämsän kaupungin palveluiden järjestämisvastuuseen kuuluu oikeus ja velvollisuus huolehtia sopimuksen piiriin kuuluvien palveluiden saatavuudesta yhteistoiminta-alueella. Hallinnon järjestämisessä noudatetaan vastuukuntana toimivan Jämsän kaupungin valtuuston hyväksymää hallintosääntöä ja sen nojalla annettuja muita määräyksiä ja ohjeita. Kustannusten kohdentaminen tapahtuu erillisen sopimuksessa olevan liitteen mukaisesti. Pääperiaatteena kohdentamisessa on aiheuttamisperiaate.

Toiminnan vuosittaiset ja taloussuunnitelmakauden tavoitteet määrittelevät sopijakuntien valtuustot vuosittain tehtävän tilauksen yhteydessä. Kuntien tavoitteet sovitetaan yhteen neuvotteluissa tilausten yhteistoiminta-alueen tuottamien tai välittämien palveluiden tai palvelukokonaisuuksien sisällöistä. Neuvotteluja käyvät sopijakuntien edustajat yhteistä sosiaali- ja terveyslautakuntaa edustavien henkilöiden kanssa.

Sopijakuntien yhteinen toimielin on 9-jäseninen Jämsän kaupungin hallinnossa oleva sosiaali- ja terveyslautakunta, jossa Jämsän kaupungilla on 7 jäsentä ja Kuhmoisten kunnalla 2 jäsentä. Jäsenille on nimetty vara-jäsenet. Yhteistoiminta-alueen kunnat nimeävät hallituksistaan yhden edustajan sosiaali- ja terveyslautakuntaan. Hallituksen edustajilla on puhevalta, mutta ei äänivaltaa lautakunnan kokouksissa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii Jämsän kaupungin organisaatiossa ja siihen sovelletaan kuntalain ja erityislakien määräyksiä tältä pohjalta. Lautakunnan toimikausi on valtuuston toimikausi. Lautakunnan tehtävistä ja esittelystä määrätään Jämsän hallintosäännössä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toimii myös terveydenhuoltolain 12 §:n mukaisena terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutahona.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Yhteistoiminta-alueen väestömäärä on yhteensä lähes 24 000 asukasta ja alue on pinta-alaltaan hyvin laaja. Alueen väestö vähenee ja ikääntyy ja erityisesti yli 85 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyy huomattavasti nykyisestä. Tästä syystä erityisesti vanhuspalveluiden alueella tullaan tarvitsemaan erilaisia tapoja hoitaa

palvelujen kysynnän kasvu. Palvelurakennemuutosvanhuspalveluissa jatkuu edelleen suunnitelman mukaisena.

Alueen elinkeinorakenteesta johtuva työttömyyden lisääntyminen tuo haasteita palvelujärjestelmälle ja lisää myös työttömyyden hoitoon liittyviä kustannuksia. Lisäksi uudet säädökset pitkään työttöminä olleiden kunnalle tulevan maksuosuuden huomattavasta noususta lisää kustannuksia. Yleishallinnon tulosalueelle siirretään vuoden 2016 alussa työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset sekä muu työllisyyteen liittyvä toiminta lukuun ottamatta kuntouttavaa työtoimintaa, joka on sosiaalipalvelua. Erityisesti nuorten työttömyyden vähentäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa on eräitä painopistealueita. Asumisneuvojatoimintaan panostetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Myös lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja varhaiseen puuttumiseen suunnataan voimavaroja. Perustoimeentulotuen siirtyminen Kelalle 1.1.2017 alkaen aiheuttaa sosiaalityössä muutoksia.

Ulkopuolelta tulevat toimintaympäristön muutokset, kuten tekeillä oleva sosiaali- ja terveydenhuollon uudistaminen hallinnon, toimeenpanon ja rahoituksen osalta tulee muuttamaan huomattavasti nykyistä järjestelmää ja kaventamaan kunnan päätösvaltaa sote-palveluiden järjestämisessä ja tuottamisessa. Tähän haasteeseen on kaupunki varautunut solmimalla 10 + 5 vuoden sosiaali- ja terveystalouden tuotantosopimuksen 1.9.2015 alkaen Jämsän Terveys Oy:n kanssa. Kyseessä on yhteisyritys, jonka omistavat Pihlajalinna konserni 51 % ja Jämsän kaupunki 49 %. Sopimuksella pyritään turvaamaan oman erikoissairaanhoidon säilyminen paikkakunnalla ja kaupungin mahdollisuus edelleen vaikuttaa sosiaali- ja terveystalouteen sekä hallita erityisesti erikoissairaanhoidon kasvavia kustannuksia.

Ns. Paras-lain velvoitteita yhteistoiminta-alueista tullaan hyvin todennäköisesti jatkamaan vuoden 2018 loppuun saakka.

Toiminta-ajatus ja tehtävän kuvaus

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta-ajatuksena on tuottaa vaikuttavia sosiaali- ja terveystalouksia yhdessä asiakkaiden ja muiden palveluntuottajien kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on järjestää vähintään lakisääteiset sosiaali- ja terveystalouksia kuntalaisille/yhteistoiminta-alueen asukkaille. Jotkut palvelut ovat sisällöltään määriteltyjä (ns. subjektiivisia oikeuksia), jotka pitää asiakkaille antaa, vaikka talousarviossa ei olisi niihin riittävästi budjetoitu; muut palvelut annetaan talousarvioon sisältyvien määrärahojen puitteissa. Tavoitteena on yhteistoiminta-alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen elämänkaaren eri vaiheissa. Kaikissa palveluissa painotetaan ennaltaehkäisyä ja varhaista puuttumista, kuntouttavaa lähestymistapaa sekä ohjaamista omahoitoon ja vastuunottoon omasta hyvinvoinnista. Palveluja tuotetaan omana toimintana ja yhdessä kumppaneiden kanssa, palveluja ostetaan kunnilta, kuntayhtymiltä, yrityksiltä ja yksityisiltä palveluntuottajilta. Merkittävänä uutena palveluntuottajana toimii Jämsän Terveys Oy, joka tuottaa aikuisten ja lasten sosiaalityötä, toimeentuloturvan, vammaispalveluja, viranomaistoimintaa ja suurinta osaa Kuhmoisten palveluja lukuun ottamatta muut sosiaali- ja terveystalouksia. Jokilaakson Terveys Oy tuottaa 31.8.2017 asti edelleen paikallisen erikoissairaanhoidon palvelut ja Jämsän lääkärin vastaanotto toiminnan ja ympärivuorokautisen päivystyksen. Toimiala tuottaa edelleen omana toimintana aikuisten ja lasten sosiaalityön, toimeentuloturvan, vammaispalvelut ja Kuhmoisissa toimivien yksiköiden palvelutuotannon.

Toimialalla panostetaan suunnittelukautena erityisesti palvelusopimuksilla johtamiseen, laadun valvontaan ja niiden kehittämiseen. Erityisesti eri toimijoiden vastuut ja velvollisuudet tullaan kuvaamaan ja palvelujen valvontatehtävän hoitamiseen laaditaan suunnitelma. Asiakaslähtöisyyttä pyritään lisäämään yhdessä palveluntuottajien kanssa osallistavilla toimenpiteillä.

Yhteistoiminta-alueen vakinaista henkilöstöä siirtyi liikkeenluovutuksella Jämsän Terveys Oy:n palvelukseen 431. Vakinaisessa työ- tai virkasuhteessa on yhteensä 139 henkilöä, joista Kuhmoisten palvelutuotannossa on noin 80. Henkilöstö on Jämsän kaupungin palveluksessa olevaa ja sitä käytetään koko alueella tarpeen mukaan turvaten kaikissa yksiköissä kulloinkin tarvittava henkilökuntamitoitus. Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja riittävän ja osaavan työvoiman saannin turvaaminen on edelleen merkittävässä roolissa.

Toimialan ylimmän johdon ja esimiesten johtamisosaamiseen panostetaan pitkäkestoisella johtamis- ja kehittämiskoulutuksella yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta jakaantuu seuraaviin tulosalueisiin:

- sosiaali- ja terveystoimen hallinto
- sosiaalityö ja perhepalvelut
- vammaispalvelut
- vanhuspalvelut
- terveyspalvelut
- erikoissairaanhoido

Tulosalueet jakaantuvat tulosityksiköihin ja edelleen kustannuspaikkoihin. Palvelujen tilaukset tehdään tulosalueittain hallinnon tulosaluetta lukuun ottamatta, koska sen kulut kohdistetaan eri yksiköille.

Yhteistoiminta-alueen toiminnalliset tavoitteet

- Palvelujen järjestäminen ja tuottaminen sopimusten mukaisesti
- Henkilöstön osaamisen ja saatavuuden turvaaminen
- Johtamisosaamisen kehittäminen kaksivuotiseen koko kaupunkia koskevaan osaamisen kehittämishjelmaan osallistumalla

Tunnuslukuja 2016

Sosiaali- ja terveystoimi, kustannukset yhteensä	3 766	euroa/asukas
--	-------	--------------

Sosiaali- ja terveystoimen hallinto

Tulosalueen esimies: sosiaali- ja terveysjohtaja Tuula Liehu

Tulosalue järjestää sosiaali- ja terveystoimen hallintopalvelut sisältäen potilasasiamies- ja sosiaaliasiamies-toiminnan.

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Ostopalvelusopimusten ja palvelutilausten toteutuminen sovitulla tavalla
- Palvelusopimuksilla johtamisen mallin luominen yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa
- Palvelujen valvonnan ja toiminnan ohjauksen tehostaminen

So-te hallinto	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Toimintatulot	3 458 880	3 750 555	720 239	720 239	720 239
Toimintamenot	5 240 226	5 513 016	2 103 629	2 103 629	2 103 629
Toimintakate	-1 781 346	-1 762 461	-1 383 390	-1 383 390	-1 383 390
Poistot	15 539	13 380	16 330	16 330	16 330
Tilikauden tulos	-1 796 885	-1 775 841	-1 399 720	-1 399 720	-1 399 720

Sosiaalityö ja perhepalvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heikki Oksanen

Tulosalue tuottaa sosiaalityön, toimeentuloturvan ja lastenvalvojan palvelut. Hankkii perhepalvelukeskuksen ja päihde- ja mielenterveyspalvelut Jämsän Terveys Oy:ltä. Alueella on sekä sosiaalihuollon että terveydenhuollon toimintoja.

Sosiaalityö ja perhepalvelut tukevat yhteistoiminta-alueen asukkaiden väestön hyvinvointia varhaisen puutumisen, oikean hoidonporrastuksen ja moniammatillisen yhteistyön osalta.

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Toimintojen turvaaminen ja säilyttäminen monipuolisina koko yhteistoiminta-alueella
- Ostopalvelusopimusten seuranta ja valvonta
- Sosiaalityötä ja perhetyötä kehitetään uudistetun sosiaalihuoltolain edellyttämällä tavalla. Palvelujen painopistettä pyritään siirtämään lain hengen mukaisesti ennalta ehkäisevään suuntaan. Perhetyötä vahvistaminen omana toimintana
- Sosiaalityön asiakkaiden asumisen ohjaamisen tehostaminen yhteistyössä työvalmennussäätiö Avituksen, seurakunnan ja vuokranantajien kanssa (Asumisneuvojatoiminta)
- Monialaisen yhteispalvelun (TYP-toiminta) palveluprosessien kehittäminen yhdessä TE-hallinnon ja Kelan kanssa
- Asetuksen (338/2011) mukaisten suositusten toteutuminen neuvolatoiminnassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa
- Päihde- ja mielenterveyspalveluja kehitetään valtuuston v. 2011 hyväksymän ”Päihde- ja mielenterveys-suunnitelma vuosille 2010 - 2016” linjausten mukaisesti
- Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalvelujen kokonaisvaltainen kehittäminen yhdessä Jämsän Terveys Oy:n kanssa. Tavoitteena palveluprosessi, jossa kuntoutumisnäkökulma on keskiössä.

Tunnuslukuja 2016

Sosiaalityö ja perhepalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	736	euroa/asukas
Sosiaalityö	562	euroa/asukas
Huostaan otettujen lasten kokonaismäärä Jämsä	60	määrä
Jälkihuollossa olevat Jämsä	40	määrä
Toimeentulokiroukakunnat Jämsä	1 200	määrä

Sosiaalityö ja perhepalvelut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	5 862 708	6 299 924	4 391 270	4 391 270	4 391 270
Menot	20 546 653	22 005 214	18 003 196	17 863 196	17 863 196
Toimintakate	-14 683 945	-15 705 290	-13 611 926	-13 471 926	-13 471 926
Poistot	4 755	3 960	2 820	2 820	2 820
Tilikauden tulos	-14 688 700	-15 709 250	-13 614 746	-13 474 746	-13 474 746

Vammaispalvelut

Tulosalueen esimies: tulosaluejohtaja Heikki Oksanen

Tulosalue järjestää ja tuottaa vammaispalvelun, vammaisten henkilöiden perhetyön ja palveluohjauksen, kehitysvammaisten avopalvelut, vammaisten asumispalvelut, vammaisten työ- ja päivätoiminnan sekä alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuen, vammaisten henkilöiden perhehoidon ja sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tuen palvelut Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan yhteistoiminta-alueelle.

Toiminnan tavoitteena on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisen henkilön yhteiskunnassa kohtaamia esteitä.

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Nykyisen ohjatun asuntola Lamminhovin korvaava asuntoryhmä Lukkoilantien asunnot (rakennuttajana KSP- Asunnot Oy) valmistuu keväällä 2016. Asukasmuutot uuteen asumisyksikköön tapahtuvat toukuussa 2016. Samalla Lamminhovin asuntolan toiminta lakkaa.
- Kehitysvammaisten ihmisten asumis- ja muuttovalmennus jatkuu.
- Vammaisten lasten tilapäishoidon järjestämisen ja omaishoidon tuen vapaiden vaihtoehtoja kehitetään; erityisesti perhehoitoa

Tunnuslukuja 2016

Vammaispalvelut, tulosalueen kustannukset yhteensä	411	euroa/asukas
Vammaispalvelut	139	euroa/asukas
Omaishoidontuen saajia, Jämsä	32	kpl/vuosi

Vammaispalvelut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	1 988 560	2 059 488	2 515 433	2 545 433	2 545 433
Menot	9 889 588	10 338 691	11 341 554	11 341 553	11 341 553
Toimintakate	-7 901 028	-8 279 203	-8 826 121	-8 796 120	-8 796 120
Poistot					
Tilikauden tulos	-7 901 028	-8 279 203	-8 826 121	-8 796 120	-8 796 120

Vanhuspalvelut

Tulosalueen esimies: vanhuspalvelujohtaja Mai-Stiina Lampinen

Vanhuspalvelut järjestää vanhusten kotihoidon, vanhusten ympärivuorokautisen hoidon ja yhteisissä vanhuspalveluissa vanhusten palvelujen sosiaalityön ja palveluohjauksen, omaishoidon ohjauksen, palvelupäivä- ja päiväkeskustoiminnan sekä kotiutusyksikkö- ja muistipoliklinikkatoiminnan Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan muodostamalla sosiaali- ja terveystoimen yhteistoiminta-alueella. Vanhuspalvelujen palvelujen tuotannosta Jämsän kaupungin alueella vastaa 1.9.2015 lukien Jämsän Terveys Oy. Kuhmoisten vanhuspalvelut tuottaa Jämsän kaupunki.

Vanhuspalvelujen toimintoja suunniteltaessa ja palveluja kehitettäessä lähtökohtana palvelusopimuksen ohella on *"Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveystoimintasuhteista"* (980/2012) annetussa laissa sekä laatusuosituksessa *"Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi"* (STM ja Kuntaliitto 2013) esitetyt linjaukset. Edellä mainittujen asiakirjojen hengen mukaisesti palvelurakennemuutosta suunniteltaessa lähtökohtana on kotiin annettavien palvelujen ensisijaisuus. Suunnitelmakaudella aloitetaan ja/tai jatketaan kotihoidon kehittämistoimenpiteitä joita on käsitelty sosiaali- ja terveystoimintasuhteissa 6.5.2014 (§ 47).

Vuoden 2016 aikana laaditaan vanhuspalvelulain (5 §) edellyttämä suunnitelma kunnan toimenpiteistä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi.

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle 2016 ja suunnitelmakaudelle 2017 – 2018

- ostopalvelusopimusten seuranta ja valvonta
- tarkoituksenmukaisten, taloudellisten ja toimivien palvelujen turvaaminen yhteistoiminta-alueella
- asiakaspalvelun laadun ja seurannan turvaaminen
- henkilöstön osaamisen, työssäjaksamisen ja työhyvinvoinnin tukeminen laadukkaana asiakastyön turvaamiseksi

Vanhuspalvelut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	12 264 336	12 932 933	9 422 656	9 472 656	9 472 656
Menot	34 993 172	34 447 142	33 115 040	33 165 040	33 165 040
Toimintakate	-22 728 835	-21 514 209	-23 692 384	-23 692 384	-23 692 384
Poistot	27 395	27 620	58 690	58 690	58 690
Tilikauden tulos	-22 756 231	-21 541 829	-23 751 074	-23 751 074	-23 751 074

Tulosalueen toiminnalliset tavoitteet

- Sairaanhoidopiirin vaihtuminen Pirkanmaan sairaanhoidopiiriin on suunnannut palvelujen käyttöä PSHP:iin. Samalla Keski-Suomen sairaanhoidopiirin osuus on odotettavalla tavalla vähentynyt. Potilaan valinnanvapauden vuoksi kummankin Jämsän "naapurissa" olevan ison sairaalan käyttö jatkunee lähes nykytasoisena. Tavoitteena on säilyttää näiden palvelujen käyttö kohtuullisella tasolla sekä hoitaa paikallisen erikoissairaanhoidon toimesta tähän soveltuvat potilaat.
- Yhteistyö- ja palvelusopimukset Jokilaakson Terveys Oy:n, Pirkanmaan sairaanhoidopiiriin ja Keski-Suomen sairaanhoidopiiriin kanssa toteutetaan sovitulla tavalla.
- Yhteistyö Jokilaakson sairaalan, Mäntänvuoren Terveys Oy:n sekä lähikuntien välillä jatkuu.
- Jokilaakson Terveys Oy:n toimintamahdollisuudet alueella mahdollistetaan riittäväällä paikallisella että koko Suomenkin laajuisella palvelujen tarjonnalla.
- Säilytetään Jämsän sairaalan (Jokilaakson sairaala) status julkisena ja valinnanvapauden piiriin kuuluvana sairaalana myös tulevaisuudessa.

Erikoissairaanhoido	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	4 567 758	4 770 525	5 593 685	5 593 685	5 593 685
Menot	29 615 906	30 966 768	28 875 777	28 875 777	28 875 777
Toimintakate	-25 048 148	-26 196 243	-23 282 092	-23 282 092	-23 282 092
Poistot	67 897	84 720	72 380	72 380	72 380
Tilikauden tulos	-25 116 045	-26 280 963	-23 354 472	-23 354 472	-23 354 472

SIVISTYSTOIMI

Toimialajohtaja: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistystoimen hallinto tuottaa sivistyslautakunnan, ylempien toimielinten ja kaupungin ylimmän johdon tarvitsemat sivistystoimialaa koskevat päätösvalmistelut ja toimeenpanee päätökset.

Sivistystoimi, toimiala	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintatuotot	2 908 303	2 847 336	2 854 668	2 818 668	2 818 668
Myyntituotot	756 249	797 800	745 520		
Maksutuotot	1 356 798	1 354 400	1 368 900		
Tuet ja avustukset	390 491	301 582	370 420		
Muut tuotot	404 766	393 554	369 828		
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	36 910 982	38 312 008	39 175 839	38 837 839	38 737 839
Henkilöstökulut	21 581 953	22 089 419	22 151 065		
Palvelujen ostot	8 629 848	9 226 649	9 506 352		
Aineet, tarvikkeet	696 261	846 491	805 080		
Avustukset	1 445 583	1 503 675	1 478 875		
Muut kulut	4 557 338	4 645 774	5 234 467		
TOIMINTAKATE	-34 002 679	-35 464 672	-36 321 171	-36 019 171	-35 919 171
Poistot ja arv.alennukset	211 611	71 970	162 980	162 980	162 980
TILIKAUDEN TULOS	-34 214 290	-35 536 642	-36 484 151	-36 182 151	-36 082 151
Poistoeron muutos					
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	-34 214 290	-35 536 642	-36 484 151	-36 182 151	-36 082 151

Sivistystoimen hallinto

Tulosalueen esimies: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistystoimialan tavoitteet ja yleiskatsaus vuodelle 2016

Oppimisen ehjä polku alkaa rakentua jo varhaiskasvatuksessa. Joustavaa lasten omien edellytysten mukaisista siirtymästä esiopetuksesta perusopetukseen tuetaan rakenteellisilla ratkaisuilla, joissa esiopetusryhmät toimivat koulutiloissa. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyötä on tiivistetty siirtämällä esiopetusta perusopetukselta vapautuneisiin tiloihin jo viidellä alakoululla.

Toimialan johto on mukana esimiesvalmennuksen valmennusosuudessa, jossa suunnitellaan palvelujen ulkoistamisen arviointia (kaupungin sote-ulkoistus). Vuosina 2016 - 2018 voidaan ottaa kantaa varhaiskasvatuksen osaulkoistamiseen, kun on enemmän tietoa siitä, millaisiksi kuntien perustehtävät muodostuvat väliportaan uudistuksen myötä (valtakunnallinen sote).

Perusopetuksen ml. esiopetuksen uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön vl. 1–6 osalta 1.8.2016 alkaen. Vl. 7–9 osalta uuden opetussuunnitelman käyttöönotto on tapahtunut porrastetusti. Lukiokoulutuksen opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2016 alkaen

Koulujen TVT –välineistö on ajanmukaista ja välineistöä hyödynnetään laajasti opetuksessa. Tieto- ja viestintäteknologian avulla tuetaan oppilaiden vuorovaikutustaitoja, oppimisen taitoja sekä vähitellen kehittyvää kirjoitus- ja lukutaitoa.

Jämsän ydinkeskustan ja Jämsänkosken taajaman rakenneratkaisut tulevat päätökseen v. 2016 aikana. Peruskoulujen johtaminen ratkaistaan v.2015 loppupuolella /2016 alkupuolella. Näiden rakenneratkaisujen jälkeen voidaan tarkastella kouluverkon laajuutta muutoin.

Pyritään takaamaan hyvät valmiudet menestyä ylioppilaskirjoituksissa ja jatko-opintoihin hakeutumisessa oikein suunnatulla tuntikehyksen käytöllä. Kehitetään uusia pedagogisia ratkaisuja tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämiseksi oppimis- ja koetilanteissa. Toisen asteen yhteistyötä jatketaan olemassa olevien resurssien puitteissa. Uuden yhdistelmätyöntekijämallin toimivuutta arvioidaan vuosittain.

Jämsänkosken lukion toiminta lakkaa 31.7.2016 ja jäljellä olevat opiskelijat siirtyvät Jämsän lukion opiskelijoiksi. Jämsän ja Jämsänkosken lukioiden opetus siirtyy Jokivarren kiinteistöön alkuvuodesta 2016. Päärakennuksen laajennusosa valmistuu siten, että se voidaan ottaa käyttöön vuoden 2017 alusta. Ennen laajennusosan valmistumista, osa opetuksesta järjestetään väliaikaistiloissa. Lukioiden yhdistymisestä johtuen kurssimäärää vähennetään.

Jämsän työväenopiston suunniteltu tuntimäärä vuodelle 2016 on n. 8000. Tuntimäärä vähenee kurssitarjontaa tiivistämällä vuodesta 2015 n. 500 tuntia. Vähennyksen myötä työväenopiston tuntimäärä on lähellä valtionosuuden laskennallista tuntimäärää.

Jämsänjokilaakson musiikkiopiston tuntimäärä lukuvuonna 2015 - 2016 on 10 668. Musiikkiopistossa opiskelee yhteensä 436 opiskelijaa; musiikkiopiston perusasteella sekä opistoasteella yhteensä 239 ja musiikkileikkikoulussa 197. Oppilasmäärä on pysynyt lähes samana jo usean vuoden ajan.

Pääkirjasto toimii Jämsänkosken virastotalolla ja tämä aiheuttaa asiakaspalvelun ja kokoelmatyön prosesseihin muutoksia. Kirjastoautopalvelun kysynnän ennakoidaan kasvavan merkittävästi. Lehtilukusalipalvelu on käytettävissä keskustassa yrittäjän hoitamana.

Kulttuuripalvelujen osalta toteutetaan kaupunginvaltuuston vuoden 2014 talousarvion linjausta.

Liikuntapalvelut järjestää ohjattua liikuntatoimintaa ja -tapahtumia pyrkien pitämään palvelut vähintään vuoden 2015 tasolla. Palveluiden järjestämisessä pyritään pysymään ajanhermolla ja reagoimaan ripeästi uusiin toimintamuotoihin. Uimahallin asiakasmäärätavoite vuodelle 2016 on 70 000 kävijää. Liikuntapalvelujen investoinnit kytketään valtionavustusten saamiseen.

Nuorisopalvelut ylläpitävät kolmea nuorisotilaa. Muussa nuorisotyössä keskitytään erityis- ja kulttuuriseen nuorisotyöhön järjestämällä mm. kerhotoimintaa Lasten liikennepuiston kävijämäärätavoite on 5 000 käyntikertaa. Kulttuurihistoriallisten kohteiden korjaussuunnittelua edistetään ja kohteita korjataan. Jokivarren puukoulun käyttötarkoitus ja suunnittelu aloitetaan.

Sivistystoimessa on varattu tykyrahaa henkilöstölle 40 euroa/henkilö.

Toimivat, taloudellisesti tehokkaat ja laatua & turvallisuutta kehittävät sekä jatkuvaan arviointiin perustuvat palvelut

- 1) Opetussuunnitelmat hyväksytyt ja käyttöönotto tapahtuu 1.8.2016 alkaen
- 2) Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman varhaiskasvatusta koskevien paikallisten linjausten valmistelu ja päättäminen
- 3) Perusopetuksen rakenneratkaisusta ja johtamisjärjestelmästä päättäminen
- 4) Sähköisen ylioppilaskokeen vaiheittainen ja onnistunut käyttöönotto
- 5) Lukioiden fyysinen ja toimintakulttuurinen yhdistyminen ja uusien tilojen käyttöönotto onnistuneesti
- 6) Toimialan käyttötalousmenot vastaavat kaupungin taloudellista tilannetta ja resurssien käytössä tiukka harkinta

Mittarit: tavoitteeseen toimivat, taloudellisesti tehokkaat ja niiden jatkuvaan arviointiin perustuvat palvelut: Hallinnon tulosalueen osalta: toimintakate / asukas, tulosalueiden osalta määritelty tulosalueen kohdalla Lisäksi sanallinen arviointi.

Siv.toimen hallinto	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	1 048	900	900	900	900
Menot	297 126	348 241	333 615	315 615	315 615
Toimintakate	-296 077	-347 341	-332 715	-314 715	-314 715
Poistot					
Tilikauden tulos	-296 077	-347 341	-332 715	-314 715	-314 715

Varhaiskasvatus

Tulosalueen esimies: varhaiskasvatusjohtaja Merja Huolman-Rihkajärvi

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvu ympäristön ottaen huomioon myös lapsen erityispiirteet. Toiminnan lähtökohtina ovat palveluhenkisyys, luottamuksellisuus, kasvatuskumppanuus ja lapsilähtöisyys. Laadukkaan vanhempien kasvatustyötä tukevan varhaiskasvatuksen tarjoaminen perheille on varhaiskasvatuksen keskeisin tavoite. Varhaiskasvatus muodostaa perustan alle kouluikäisten lasten hoidolle, kasvatukselle ja opetukselle. Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat perhepäivähoidosta, ryhmäperhepäivähoidosta, päiväkotihoidosta, vuorohoidosta, hoitajan palkkaamisesta kotiin, erityispäivähoidosta, tuetusta varhaiskasvatuksesta, kotihoidon tuesta ja esiopetuksesta.

Palvelun järjestämisen ja tuottamisen perustiedot

Tilastokeskuksen viimeksi päivitetyn väestöennusteen mukaisesti Jämsän kaupungin alle kouluikäisten lukumäärä oli v. 2013 1640, v. 2014 1639, v.2015 1616, v.2016 1609, v. 2017 1590 ja v. 2018 1581. (Seuraava päivitys tilastokeskuksen ennusteeseen tehdään lokakuun lopussa 2015).

Päivähoidon tarve vaihtelee ikäluokittain, keskiarvon ollessa 62,3 %. Hoitolasten määrä varhaiskasvatuksessa oli 737 (tilanne 20.9.2015), mutta hoitoa tarvitsevien määrä kasvaa aina kevättä kohti. Esiopetukseen osallistuminen (208 esioppilasta) tuli velvoittavaksi 1.8.2015 alkaen.

Laskennallisia päivähoitopaikkoja varhaiskasvatussyksiköissä on 698, joista päiväkotipaikkoja on 554, ryhmäperhepäivähoitopaikkoja 20 ja perhepäivähoitopaikkoja on 124. Kaikki perhepäiväpaikat eivät vielä ole täynnä. Tämän lisäksi yksityisiltä päiväkodeilta ostetaan 42 paikkaa. Vuorohoitoa tarvitsevien lasten määrän arvioidaan olevan n. 100 lasta. Tällä hetkellä hoidossa olevista lapsista noin 13,6 % tarvitsee vuorohoitoa.

Varhaiskasvatus toimii myös lastensuojelullisena avohuollon tukitoimena (maksuton päivähoito ja kotihoidon tuki) perustuen perheille laadittuihin asiakassuunnitelmiin. Tukitoimia tarvitsevien perheitten määrä on pysynyt suurin piirtein samana kahden - kolmen viime vuoden aikana (26-30).

Varhaiskasvatuksessa siirryttiin kuuden päivähoitoalueen malliin, kun uusi Jokivarren päiväkotitoiminta valmistui syyskuun lopussa.

Uuden varhaiskasvatuslain ensimmäinen vaihe tuli voimaan 1.8.2015.

Paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat voidaan ottaa käyttöön ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmia voidaan ryhtyä laatimaan viimeistään 1.8.2017.

Lasten päivähoitoasiakasmaksuista ja indeksitarkastuksista säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaisesti (734/1992) päivähoitomaksut korottuvat 1.8.2016. Tiedossa on, että maksuihin on tulossa merkittävä tasokorotus. Se voidaan tehdä korottamalla kaikkien maksuja ja /tai lisäämällä uusi hyväntuloisimpien maksuluokka.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaiset varhaiskasvatuksen säästökohteet:

1. Subjektiiivinen päivähoito-oikeus rajataan hallitusohjelman liitteen mukaan puolipäiväiseksi silloin kun toinen vanhemmista hoitaa perheen toista lasta äitiys-, isyys- tai hoitovapaalla tai kotihoidontuella. Vastaava rajaus tulisi yksityisen hoidon tukeen. Perheellä olisi oikeus vain puolipäiväiseen hoitopaikkaan.
2. Toisessa vaiheessa päivähoito-oikeus rajattaisiin puolipäiväiseksi myös vanhemman ollessa työttömänä.
3. Hallitusohjelmassa vaikutetaan myös päivähoitoon mitoituksiin. Päivähoidossa yli 3-vuotiaiden lasten ja hoitajien määrän suhdetta lisätään nykyisestä 1/7:stä 1/8:aan. Eli yhdellä hoitajalla saisi jatkossa olla 8 lasta hoidettavana. Tällä valtio uskoo säästävänsä 75 miljoonaa euroa julkisia menoja vuodessa.
4. Kunnille tulee mahdollisuus toteuttaa esiopetuksessa olevan lapsen hoito maksullisena kerhotoimintana.

Jos hallitusohjelman mukaiset säästökohteet toteutuvat sellaisinaan, koskee esim. subjektiiivisen päivähoito-oikeuden rajaaminen tämän hetkisen (30.9.2015) tilanteen mukaisesti n. 70 lasta Jämsässä. Osa kotihoidontuella olevien tai työttömien vanhempien lapsista on jo nyt puolipäivä tai osaviikkoisessa hoidossa. Tämä järjestely ulotetaan koskemaan kaikkia vastaavassa tilanteessa olevia perheitä ja kartoitetaan yhden uuden puolipäiväryhmän tarve.

Mitoituksen muuttuessa 1/8:aan, voidaan 11 lapsiryhmään lisätä jokaiseen kolme (3) yli 3 v. lasta, yhteensä 33 lasta. Teoriassa tämä tarkoittaa kahdeksan (8) perhepäivähoitajan jäävän hoitolapsetta, edellyttäen, että päivähoitoyksiköt pidetään täytenä. Käytännössä tilanne ei kuitenkaan ole näin suoraviivainen, koska perhepäivähoitajan kaikki hoitolapset eivät ole yli 3-vuotiaita. Nettovähennelmä perhepäivähoitajien osalta arvioidaan kuudeksi(6).

Hallitusohjelman mukaisesti kunnat voisivat vuodesta 2017 lähtien hakea säästöjä toteuttamalla esiopetuksessa olevan lapsen päivähoitoa kerhotoimintana. Valtaosa esikoululaisista tarvitsee nelituntisen esiopetuksen ohella kokopäiväistä päivähoitoa, aamulla ennen esiopetuksen alkua ja iltapäivällä esiopetuksen jälkeen useita tunteja. Pohdittavaksi tulee päivähoiton järjestäjätaho ja tila, jossa päivähoito tapahtuu.

Tavoitteet vuodelle 2016

Toimivat, taloudellisesti tehokkaat ja niiden jatkuvaan arviointiin perustuvat palvelut

- 1) Oppimisen ehjä polku alkaa rakentua jo varhaiskasvatuksessa. Joustavaa lasten omien edellytysten mukaista siirtymää esiopetuksesta perusopetukseen tuetaan rakenteellisilla ratkaisulla, joissa esiopetusryhmät toimivat koulutiloissa.
- 2) Edistetään asiakaslähtöisyyttä ja kuntien välistä yhteistyötä päivähoitopalveluissa ostamalla ja myymällä mahdollisuuksien mukaan päivähoitoa kuntarajat ylittävästi.
- 3) Sähköisten ja mobiiliratkaisujen käyttöönotto vähentämään manuaalista työtä kaikilla tasoilla

Mittarit: taulukon mukaiset sekä sanallinen arviointi

Laatua ja turvallisuutta innovatiivisesti kehitettävä ja yhteistyöhön perustuva palvelutuotanto

- 1) Uuden esiopetussuunnitelman perusteiden mukainen paikallinen esiopetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2016 alkaen. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen tärkeää.
- 2) Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen määrällinen ja laadullinen vahvistaminen vastaamaan kaupungin hoitolasten ja erityisen tuen määrää. Vahvistaminen voidaan toteuttaa henkilöstörakennetta muuttamalla. Sivistyslautakunnan talousarvioehdotuksen käsittelyssä on laaja selvitys asiasta.
- 3) Vuorohoidon sisällöllinen kehittäminen maakunnallisessa hankkeessa (JAMK; JYO)

Mittari: sanallinen arviointi

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 - 2018

Kaikille päiväkodissa tai perhepäivähoidossa oleville lapsille on laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma. Opetushallituksen tulee hyväksyä varhaiskasvatussuunnitelman perusteet niin, että paikalliset suunnitelmat voidaan ottaa käyttöön ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmia voidaan ryhtyä laatimaan viimeistään 1.8.2017.

Toimialan johto on mukana esimiesvalmennuksen valmennusosuudessa, jossa suunnitellaan palvelujen ulkoistamisen arviointia (kaupungin sote-ulkoistus). Vuosina 2016 - 2018 voidaan ottaa kantaa varhaiskasvatuksen osaulkoistamiseen, kun on enemmän tietoa siitä, millaisiksi kuntien perustehtävät muodostuvat väliportaan uudistuksen myötä (valtakunnallinen sote).

Toiminnallinen tavoite	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016
Euroa / lapsi	11242	11304	14375

Hoitopäivien nettohinnat	Tp 2014	Ta+ Ita 2015	Ta 2016
Perhepäivähoito	60,78	57,68	61,77
Päiväkotihoido yhteensä	65,02	82,39	83,36
- vuorohoido (=Puukila)	73,41	85,58	
- vuorohoido (=Jokivarsi)			

Kotihoidontuki	lkm	Eurot / saaja / lapsi	Nettokustannus
Saajat	244	4672	1 140 000
Lapset	315	3619	1 140 000

Tunnusluvut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintakate /as	-246,11	-464,30	-494,56	-494,56	-494,56

Varhaiskasvatus	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	1 272 724	1 268 906	1 231 108	1 231 108	1 231 108
Menot	10 572 058	11 555 425	11 739 540	11 699 540	11 659 540
Toimintakate	-9 299 334	-10 286 519	-10 508 432	-10 468 432	-10 428 432
Poistot	3 558	32 730	120 230	120 230	120 230
Tilikauden tulos	-9 302 892	-10 319 249	-10 628 662	-10 588 662	-10 548 662

Perusopetus

Tulosalueen esimies: opetusjohtaja Sami Lahti

Toiminnan kuvaus

Tulosalueen tehtävänä on järjestää taloudellisesti laadukasta ja vaikuttavuudeltaan hyvää oppilaan oppimista, kasvua ja kehittymistä edistävää ja tukevaa perusopetusta. Perusopetuksen järjestäminen on kaupungin keskeinen ja lakisääteinen peruspalvelutehtävä. Perusopetukseen sisältyvät myös monipuoliset ja laadukkaat erityisopetuspalvelut sekä oppilashuollon palvelut.

Palvelun järjestämisen ja tuottamisen perustiedot

Lukuvuonna 2015-2016 Jämsässä opiskelee yhteensä 1998 perusopetuksen oppilasta. Oppilasmäärä laskee vuoteen 2021 mennessä 1820 oppilaaseen. Oppilasennusteen mukaan perusopetuksen oppilasmäärä vuosiluokilla 1-9 vähenee suunnittelukaudella 2016-2018 noin 102 oppilaalla. Vähemmän vuoteen 2020 perusopetuksen osalta on 135 oppilasta.

Yleisopetuksen keskimääräinen ryhmäkoko Jämsän perusopetuksessa lv. 2015-2016 on 19,6 oppilasta/opetusryhmä. Alakoulujen keskimääräinen yleisopetuksen ryhmäkoko on 18,8 oppilasta/opetusryhmä ja yläkoulujen 21,2 oppilasta. OKM:n tekemän Opetusryhmien tila Suomessa -selvityksen (OKM työryhmämuistioita ja selvityksiä 2014:4) mukaan keskimääräinen opetusryhmäkoko Suomessa 1.-6. luokilla oli keväällä 2013 esiopetusluokat ja yhdysluokat huomioiden 18,84 oppilasta/opetusryhmä. Jos tarkasteluun otetaan vain 1.-6. vuosiluokat, oli keskimääräinen ryhmäkoko 19,66. Vuonna 2013 keskimääräinen ryhmäkoko vuosiluokilla 7.-9. oli 16,46 oppilasta/opetusryhmä.

Hallituksen kärkihankkeilla uudistetaan osaamista ja koulutusta vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Uuden pedagogiikan ja uusien oppimisympäristöjen hyödyntämistä vahvistetaan peruskouluissa. Opettajien perus- ja täydennyskoulutus uudistetaan vastaamaan uuden ajan oppimisen tarpeisiin. Osaamisen ja koulutuksen kärkihankkeen avulla on tarkoitus tukea kaikkien oppilaiden mahdollisuutta saada moderniin tekniikkaan ja työskentelytapoihin perustuvaa opetusta. Kärkihanke tuo myös tunnin liikuntaa jokaisen peruskoululaisen päivään. Kielten opetuksen määrärahalta käynnistetään alueellinen kokeilu vieraan kielen opiskelusta jo ensimmäisellä luokalla ja mahdollistetaan alueellinen kokeilu toisen kotimaisen kielen korvaamisesta.

Hallituksen vuoden 2016 noin 190 miljoonan euron säästöt kohdistuvat yleissivistävän koulutuksen avustuksiin. Opetusryhmien pienentämiseen kohdennetun avustuksen poistuminen lisää paikallisella tasolla painetta ryhmäkokojen kasvuun. Jämsän kaupunki on useana vuonna saanut em. avustusta.

Ydinkeskustan perusopetuksen rakenneratkaisu toteutui 1.8.2015 alkaen. Rakenneratkaisu tehosti kaupungin olemassa olevien kiinteistöjen käyttöä ja poisti lukion peruskorjaus/uudisrakentamisen tarpeen.

Kankarisveden koulu on väistänyt ajalla 1.3.2015-17.6.2016 Jyväskylän koulutuskuntayhtymän alaiseen Auvilan oppilaitoskiinteistöön. Kankarisveden koulun vuokra-aikaa Auvilassa jatketaan kunnes opetustilat valmistuvat.

Ydinkeskustan ja Jämsänkosken taajaman perusopetuksen järjestelyt ovat kokoluokaltaan niin suuret ja monitahoiset, että kouluverkkoa muutoin koskevat tarkastelut on perusteltua siirtää koskemaan taloussuunnitteluvuosia.

Toimivat, taloudellisesti tehokkaat ja niiden jatkuvaan arviointiin perustuvat palvelut

- 1) Ydinkeskustan rakenneratkaisun tekeminen (yhtenäiskoulu /erilliskoulut) ja johtamisjärjestelmän muutokset,
- 2) Jämsänkosken taajaman rakenneratkaisun tekeminen (yhtenäiskoulu/erilliskoulut), fyysinen sijoittuminen (Kankarisveden uuden osan peruskorjaus / lisärakentaminen Mäntykalliolle) ja johtamisjärjestelmän muutokset.
- 3) Oppilasmäärän laskusta johtuvat sarjaisuuksien muutokset yläkouluissa (-2 POR)
4. Kehitysvammaopetuksen (E2) tarve (PoA oppilasryhmän enimmäismäärä) säilyy kuluvan ja sitä edellisen lukuvuoden tasolla, eikä määräaikaiseksi tarkoitettua resurssia voida vähentää. Avustajaresurssin osalta kaupunginvaltuusto sitoutuu tarvittaessa lisäresursointiin.
5. Tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön edistäminen määrärahavaroituksella.

Mittarit: e/oppilas, sanallinen arviointi

Laatua ja turvallisuutta innovatiivisesti kehitettävä ja yhteistyöhön perustuva palvelutuotanto

- 1) Opetussuunnitelma valmistuu ja otetaan käyttöön 1.8.2016 porrastetusti.
- 2) Uuden kieliohjelman käyttöönotto 1.8.2016. Oppilaiden valintojen toteutuminen tieto- ja viestintätekniikkaa hyödyntämällä.
- 3) Koulujen sisäisen ja keskinäisen yhteisöllisyyden lisääminen. Oppilaiden osallisuuden tukeminen.
- 4) Kerhotoiminnassa elämänlaatupalvelujen ja kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön lisääminen.

Mittari: sanallinen arviointi

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 - 2018

Perusopetuksen uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön vuosiluokkien 1–6 osalta 1.8.2016. Vuosiluokkien 7–9 osalta uuden opetussuunnitelman käyttöönotto on tapahtunut porrastetusti vuosina 2017, 2018 ja 2019.

Koulujen TVT –välineistö on ajanmukaista ja välineistöä hyödynnetään laajasti opetuksessa. Tieto- ja viestintätekniikan avulla tuetaan oppilaiden vuorovaikutustaitoja, oppimisen taitoja sekä vähitellen kehittyvää kirjoitus- ja lukutaitoa.

Jämsän ydinkeskustan ja Jämsänkosken taajaman rakenneratkaisut on tehty. Peruskoulujen johtaminen on järjestetty hyväksytyin koulujen johtamisjärjestely -suunnitelman mukaisesti. Näiden rakenneratkaisujen jälkeen tarkastellaan kouluverkon laajuutta muutoin.

Tunnusluvut

Peruskoulut ta 2016	Painotettu oppilasmäärä	oppilaskohtainen kustannus	nettomenot €
Jokivarsi			
Juokslahti	62	7163	444106
Kaipola	149	5300	789685
Kuorevesi	188	8513	1600503
Kankarisvesi	211	9636	2033286
Koskenpää	39	9436	367989
Länkipohja	53	9418	499157
Mäntykallio	380	7087	2692987
Vitikkala	421	7152	3010828
E1	23	33966	781207
E2	9	57054	513489
Paunu	443	6993	3097730
Opetustoimen maksuosuudet			218000
Yhteiset erät			3603032
Yhteensä	1979	9891	19573622

Oppilasmäärä	TP 2014	TA 2015	TA 2016
Jokivarsi	226	220	
Juokslahti	53	58	62
Kaipola	140	135	149
Kuorevesi	184	186	188
Kankarisvesi	242	230	211
Koskenpää	41	41	39
Länkipohja	60	61	53
Mäntykallio	367	369	380
Vitikkala	296	291	421
E1	21	24	23
E2	7	8	9
Paunu	433	419	443
Yhteiset erät	2070	2042	1979
Opetustunnit vuotuisasti	136900,68	129678,8	131465,56
Tuntikehys / oppilas	1,74	1,67	1,72

Tunnusluvut	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintakate /as	-857,52	-866,93	-921,20	-921,20	-921,20

Perusopetus	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	761 151	699 180	777 330	741 330	741 330
Menot	19 475 701	19 905 925	20 398 879	20 158 879	20 098 879
Toimintakate	-18 714 550	-19 206 745	-19 621 549	-19 417 549	-19 357 549
Poistot	186 993	25 200	22 080	22 080	22 080
Tilikauden tulos	-18 901 543	-19 231 945	-19 643 629	-19 439 629	-19 379 629

Lukio-opetus

Tulosalueen esimies: rehtori Juha Damskäg

Toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja (LL 2 §, 1 mom.). Lukiokoulutus toimii kahdessa yksikössä tehden kuitenkin tiivistä yhteistyötä keskenään, muiden paikkakunnan toisen asteen oppilaitosten ja maakunnan muiden lukioiden kanssa.

Palvelun järjestämisen ja tuottamisen perustiedot

Opiskelijamäärät ovat vähentyneet viimeisen neljän vuoden aikana. Vuonna 2010 lukiolaisia oli 353, seuraavana vuonna 330, vuoden 2012 laskennassa 322, vuoden 2013 laskennassa 288 ja viime vuonna 266. Tämän vuoden laskennassa oli lievää nousua, lukioissa oli yhteensä 278 päätoimista opiskelijaa. Henkilöstön määrä on vähentynyt likimain samassa suhteessa. Opiskelijaennusteen mukaan kehitys on edelleen lievästi laskeva, opiskelijamäärä on alhaisimmillaan lukuvuonna 2022 - 2023, jolloin päätoimisia lukiolaisia on 211. Tämän jälkeen opiskelijamäärä nousee lievästi. Ennusteessa ei ole otettu huomioon mahdollisesti ulkopaikkakunnalta tulevia klassisen musiikin linjan opiskelijoita eikä urheiluvalmennukseen osallistuvia.

Lukio tekee tiivistä yhteistyötä muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa. Toisen asteen opiskelija voi suorittaa joko kaksois- tai kolmoistutkinnon. Näitä yhdistelmäutkintoja on valmistunut viimeisen neljän vuoden aikana vuosittain 5-8 kappaletta. Vuonna 2015 tutkintoja valmistuu arviolta seitsemän. Kaksi vuotta sitten otettiin käyttöön uusi toimintamalli yhdistelmäopintoja varten, mikä pidentää yhtenäistä aikajaksoa yhdessä oppilaitoksessa. Tavoitteena on lisätä suoritettavien yhdistelmäutkintojen määrää. Maakunnallista yhteistyötä tehdään opetussuunnitelmatyön ja opettajien täydennyskoulutuksen osalta.

Lukio on yhdessä Jämsän Kristillisen Kansanopiston ja Jämsänjokilaakson musiikkiopiston kanssa suunnitellut klassisen musiikin linjaa lukioon. Linjalle ei tullut vielä kevään 2015 yhteishaussa riittävästi hakijoita. Linjan opiskelijat suorittavat lukion oppimäärän lisäksi musiikin valinnaisia kursseja sekä opintokokonaisuuksia ja musiikkiopiston opintoja. Klassisen musiikin linja on kolmivuotinen. Linja vahvistaa oppilaitosten elinvoimaisuutta ja perustuu olemassa oleviin vahvuuksiin. Linjan käynnistämiseksi syksyllä 2016 tehdään vahvaa markkinointi- ja tiedottamistyötä yhteistyössä Jämsän Kristillisen Kansanopiston ja musiikkiopiston kanssa

Lukion tuntijakoa ollaan uudistamassa. Lukion uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2016 alkaen. Uuden opetussuunnitelman laatiminen on aloitettu vuonna 2015. Sähköinen ylioppilastutkinto otetaan vaiheittain käyttöön syksyn 2016 ja kevään 2019 välisenä aikana.

Jämsänkosken lukion toiminta lakkaa 31.7.2016 ja jäljellä olevat opiskelijat siirtyvät Jämsän lukion opiskelijoiksi. Lukioinvestointi etenee suunnitellusti ja lukio muuttaa Jokivarren kiinteistöön helmikuussa 2016. Investointi valmistuu kokonaisuudessaan vuoden 2016 loppuun mennessä. Ennen laajennusosan valmistumista, osa opetuksesta järjestetään väliaikaistiloissa.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti lukiossa toimii oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä ja tarpeen mukaan koottava asiantuntijaryhmä. Lisäksi lukiolla on edustaja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoillon ohjausryhmässä. Lukiokoulutuksessa on koulupsykologin palvelut

Tavoitteet vuodelle 2016

Toimivat, taloudellisesti tehokkaat ja niiden jatkuvaan arviointiin perustuvat palvelut

- 1) Oikein suunnatun tuntikehyksen käytöllä tavoitellaan hyviä valmiuksia menestyä ylioppilaskirjoituksissa ja jatko-opintoihin hakeutumisessa
- 2) Uusien pedagogisten ratkaisujen hyödyntäminen onnistuneesti oppimis- ja koetilanteissa
- 3) Uuden yhdistelmä-tutkimallin toimivuuden arviointi
- 4) Lukion tuntikehyks vastaa yhdistyneen 3-sarjaisen lukion tuntikehystä. Jos klassisen musiikin linja toteutuu ja alkavan ikäluokan koko kasvaa, tuntikehyksen sopeutus pienenee arvioidusta.

Mittari: euroa/oppilas ja sanallinen arviointi.

Laatua ja turvallisuutta innovatiivisesti kehitettävä ja yhteistyöhön perustuva palvelutuotanto

1. Uusi opetussuunnitelma valmistuu ja otetaan käyttöön 1.8.2016
2. Lukioiden fyysinen ja toimintakulttuurinen yhdistyminen ja uusien tilojen käyttöönotto onnistuneesti
3. Klassisen musiikin linjan käynnistyminen
4. Opettajien ja opiskelijoiden tietoteknisen osaamisen vahvistaminen
5. Opiskelijahuollon ja erityisopetuksen käytänteiden kehittämisen jatkaminen

Kaikille uusille opiskelijoille tehdään lukiseulat ja tarvittaessa yksilötestit. Siirtymää perusopetuksesta lukio-opintoihin pyritään helpottamaan laatimalla kurssitarjottimeen opintojen alkuvaiheeseen perusryhmän puitteissa toteutettavia kursseja.

Mittari: sanallinen arviointi

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017-2018

Jatkossa lukio tulee olemaan ennusteen mukaan kolmisarjainen, ellei klassisen musiikin linjan tai muun syyn takia tule ulkopaikkakuntalaisia opiskelijoita nykyistä enemmän. Suunnitelmavuosien aikana ylioppilastutkinto sähköistyy lähes kokonaan. Tämä edellyttää niin opiskelijoilta kuin opettajilta hyviä tieto- ja viestintätaitoja.

Uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2016. Uutena tulevat oppiainerajat ylittävät teemaopinnot. Näiden opintojen avulla voidaan löytää uusia luontevia yhteistyömuotoja muiden toisen asteen oppilaitosten, korkeakoulujen, järjestöjen ja yritysten kanssa.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintakate /as	98,12	91,74	94,32	94,32	94,74
Opiskelijamäärä	288	270	270	267	260
Toimintakate €/ opiskelija	7605,92	7527,69	7423,01	7200,00	7200,00
Tuntikehys / opiskelija	1,82	1,82	1,79	1,53	1,53

Lukio-opetus	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	16 505	8 100	6 380	6 380	6 380
Menot	2 124 607	2 108 993	2 022 592	1 982 592	1 982 592
Toimintakate	-2 108 102	-2 100 893	-2 016 212	-1 976 212	-1 976 212
Poistot	942	3 330	14 440	14 440	14 440
Tilikauden tulos	-2 109 044	-2 104 223	-2 030 652	-1 990 652	-1 990 652

Elämänlaatu palvelut

Tulosalueen esimies: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Toiminnan kuvaus

Kaupunginvaltuuston talouden tervehdyttämiseen sisältyneet toiminnalliset linjaukset 2014 ovat edelleen voimassa. Kaupunki sekä järjestää että tuottaa itse elämänlaatu palveluja ja luo niille edellytyksiä esim. tilojen, reitistöjen ja avustusten avulla. Elämänlaatu palveluilla on keskeinen merkitys kaupungin elinvoimaisuuteen.

Tavoitteet vuodelle 2016

Toimivat, taloudellisesti tehokkaat ja niiden jatkuvaan arviointiin perustuvat palvelut

1. Työväenopistopalvelujen tuntimäärä sopeutetaan kurssitarjontaa tiivistämällä lähes vastaamaan valtionosuuden laskennallista määrää
2. Pääkirjaston toiminnan käynnistyminen väistötilassa ja sen käytäntöjen, ydinkeskustaan avatun lehtilukusalinpalvelun ja kirjastoautoreitin systemaattinen arviointi
3. Toimintaedellytysten turvaaminen 3. sektorille. Avustusmäärärahojen pysyttäminen v. 2015 tasossa.
4. Kulttuuripalvelujen osalta toteutetaan kaupunginvaltuuston vuoden 2014 talousarvion linjausta
5. Uimahallin ja liikennepuiston asiakasmäärien kasvattaminen

Mittari: toimintakate/asukas ja sanallinen arviointi

Laatua ja turvallisuutta innovatiivisesti kehitettävä ja yhteistyöhön perustuva palvelutuotanto

1. Klassisen musiikin linjan käynnistyminen
2. Viljo Järvisen testamentin toimeenpanosuunnitelma tehdään, jotta testamentin antajan viimeinen tahto toteutuu testamentissa määrätysti.
3. Kulttuurihistoriallisten kohteiden kunnostamisen edistäminen (Pälämäki, Vinni ja Jokivarren puukoulu)
4. Liikuntaneuvontapalveluketjun kehittäminen yhteistyössä kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan ja Jämsän Terveys Oy:n kanssa.
5. Kirjastostrategian ja liikuntapaikkasuunnitelman valmistelu kaupunkilaisia osallistavin menetelmin
6. Turvallisten ja innostavien liikuntapaikkojen ja -reittien ylläpitäminen ja kehittäminen kaupungin alueella ja Himoksessa.
7. Nuorisojärjestöjen, yritysten ja oppilaitoksien kanssa tehtävää yhteistyön jatkaminen ja uusien käytännön toimintamuotojen hakeminen.
8. Kumppanuuteen perustuva aktiivinen yhteistyö 3. sektorin kanssa

Mittari: sanallinen arviointi

Tunnusluvut ja määrärahat

Toimintakate €/ asukas	Tp 2013	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016
Opistot	48,06	46,02	41,15	43,23
Kirjastot	46,35	39,18	38,65	46,70
Kulttuuri	10,52	9,28	7,64	7,87
Liikunta	61,23	57,11	58,72	65,42
Nuoriso	13,15	11,69	11,07	17,37
Toimintakate €/ asukas yhteensä	179,06	164,25	156,02	180,59

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017-2018

1. Kirjaston uusien toimitilojen suunnittelu aktiivisen yhteistyön ja kaikkien väestöryhmien tarpeiden pohjalta. Sähköiset aineistot saavat entistä enemmän jalansijaa kirjastopalveluissa. Perinteinen painettu aineisto ei kuitenkaan ole syrjäytymässä.
2. Jokivarren puukoulun käyttötarkoituksen suunnittelu ja myöhemmin toteutus antaa uusia mahdollisuuksia elämänlaatu palveluille.
3. Tieto- ja viestintätekniikan kehitys voimistaa kaupunkilaisten osaamisen vahvistamisen tarvetta ja tässä työväenopistolla on tärkeä asema koulutuksen tarjonnassa. Opistojen tulevien vuosien tavoitteet liittyvät siihen, että pystymme edelleen tarjoamaan monipuolisia ja ajantasaisia paikallisia opiskelumahdollisuuksia kattavasti Jämsän ja Kuhmoisten alueella. Musiikkiopiston tärkeä asema paikallisena taideoppilaitoksena on vakaa. Asianmukaiset opetustilat ja esiintymispaikat ja -mahdollisuudet tuovat toimintaa esille myös kaikkien kuntalaisten iloksi.
4. Turvalliseen, omaehtoiseen liikkumiseen innostavia tiloja ja ympäristöä tulee rakentaa ja kehittää järjestelmällisesti liikuntapaikkasuunnitelmaa hyödyntäen. Ohjattua liikuntapalvelutarjontaa tulee kehittää yhteistyössä tulosalueen toimijoiden, yhdistysten ja järjestöjen sekä yritysten kanssa kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Elämänlaatu palvelut	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	856 874	870 250	838 950	838 950	838 950
Menot	4 441 490	4 393 425	4 681 213	4 681 213	4 681 213
Toimintakate	-3 584 616	-3 523 175	-3 842 263	-3 842 263	-3 842 263
Poistot	20 118	10 710	6 230	6 230	6 230
Tilikauden tulos	-3 604 734	-3 533 885	-3 848 493	-3 848 493	-3 848 493

YHDYSKUNTATOIMI

Toimialajohtaja: tekninen johtaja Tarja Kuisma

Yhdyskuntatoimi	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toimintatuotot	13 489 350	13 364 549	13 696 165	13 863 665	14 296 165
Myyntituotot	3 154 627	2 679 222	2 675 359		
Maksutuotot	373 060	608 500	1 343 500		
Tuet ja avustukset	142 023	153 670	63 900		
Muut tuotot	9 819 640	9 923 157	9 613 406		
Valmistus omaan käyttöön	362 902	309 620	334 010		
Toimintakulut	13 722 649	14 898 805	14 937 314	14 603 303	14 603 303
Henkilöstökulut	4 452 927	4 713 705	4 577 063		
Palvelujen ostot	5 066 404	5 534 896	5 689 470		
Aineet, tarvikkeet	3 546 873	3 878 480	3 982 095		
Avustukset	146 238	189 200	183 200		
Muut kulut	510 207	582 524	505 486		
TOIMINTAKATE	129 604	-1 224 636	-907 139	-739 638	-307 138
Poistot ja arv.alennukset	7 046 355	6 370 420	6 316 139	7 239 741	8 129 422
TILIKAUDEN TULOS	-6 916 752	-7 595 056	-7 223 278	-7 979 379	-8 436 560
Poistoeron muutos	246 611	246 611	246 611	246 611	246 611
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 670 140	-7 348 445	-6 976 667	-7 732 768	-8 189 949

Yhdyskuntatoimen tehtävä ja tavoite on suunnitella ja luoda valtuuston ja talouden asettamissa raameissa toimiva ja energiataloudellinen kaupunkirakenne muuttuvassa toimintaympäristössä. Päämääränä on rakentaa turvallinen, viihtyisä ja eri ikäluokat huomioiva ja esteetön arkkiliikuntaan innostava elinympäristö. Eräänä tärkeänä tehtävänä on luoda toimintaedellytyksiä jo olemassa olevalle sekä uudelle yritystoiminnalle. Toimiva, tarkoituksenmukainen ja viihtyisä ympäristö palvelee parhaalla tavalla myös kaupungin omaa palvelutuotantoa.

Yhdyskuntatoimi huolehtii maankäytön, kunnallistekniikan ja rakennuskannan suunnittelu-, toteutus- ja ylläpitotehtävistä teknisen lautakunnan alaisuudessa. Jämsän kaupungin myönteistä imagoa luo ja tukee suunnitelmallisesti rakennettu, hyvin hoidettu ja virikkeellinen ympäristö eri elementteineen. Hoidetut puistot ja liikuntapaikat ilmentävät kaupunkimme ulospäin näkyvää elinvoimaa. Tiukentuvassa taloustilanteessa alueiden ja kiinteistöjen kunnostuksen ja hoidon seurantaan kiinnitetään erityistä huomiota. Kiinteistöjen kokonaisvaltaisen hallinnan helpottamiseksi on välttämätöntä hankkia tarkoitukseen kehitetty ohjelmisto. Oman tuotannon ja ostopalveluiden yhtäaikainen käyttö on haasteellinen, mutta välttämätön suuntaus. On muistettava, että palveluja tilaavalla organisaatiolla on aina oltava osaava työnjohto ja valvonta siitä huolimatta, että palvelun tuottaisikin ulkopuolinen taho. Tehtävät tehdään aina isännän vastuulla. Eri taajamien ulkoistettavaa alueurakointia kehitetään edelleen.

Yhdyskuntatoimen tulosalueet ja -yksiköt ovat saaneet uusia esimiehiä. Kaavoitus ja tonttutuotanto sekä Tilapalvelut ovat näistä taloudellisesti merkittävimpiä. Muutos näkyy talousarvion laadinnan yhteydessä. Työtavat poikkeavat vanhasta totutusta. Kunnallistekniikan puolen uudet tuloksikkopäälliköt antavat oman panoksensa työtapojen muutokseen.

Käyttötalouden kulujen säästötavoite koskee kaikkia toimialoja. Säästöä saadaan järjestelemällä tehtäviä uudelleen, hyödyntämällä luonnollinen poistuma ja tekemällä sisäisiä siirtoja yhdyskuntatoimen ja liikelaitosten välillä aina kun se on mahdollista. Tilanne elää henkilöstön muutosten myötä. Yhdyskuntatoimi on sisäisten palveluiden tuottaja mm. tilahallinnon ja liikuntapaikkojen hoidon osalta.

Muutokset toimialojen tilatarpeissa ja palvelutuotannossa heijastavat muutokset suoraan yhdyskuntatoimeen ja siellä työvoiman tarpeeseen. Tilatarpeiden muutokset eivät tuo välitöntä muutosta, koska vaikka tilan käyttö lakkaa, niin tilan hoitokustannukset lakkaavat vasta sitten, kun tila on pois kaupungin hallinnassa olevasta kiinteistömässasta joko myynnin tai purkamisen kautta. Toisaalta tilahallinnon tehtävät lisääntyvät uusien tilojen rakentamisen ja käyttöönoton myötä. Yhtenä esimerkkinä voidaan mainita Jokivarren päiväkodin valmistuminen ja käyttöönotto. Epäkuranttien tilojen tyhjeneminen vaikuttaa suoraan tilahallinnon talouteen tyhjien tilojen vuokratulojen poisjääntinä.

Vesi- ja viemärlaitostoimintaa hoitaa Jämsän Vesi liikelaitos ja Himoksen matkailualueella Himos-Infra Oy. Jämsän Jätehuolto liikelaitos huolehtii kaikista jätelain kunnalle osoittamista tehtävistä. Liikelaitokset ja Hi-

mos-Infra Oy eivät ole yhdyskuntatoimen osia, vaan ne ovat osa Jämsä konsernia. Yhdyskuntatoimi myy työpanosta näille konsernin osille.

Yhdyskuntatoimeen kuuluvat olennaisina osina rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu. Näitä tehtäviä hoitaa ympäristölautakunta osana yhdyskuntatoimen hallintoa.

Yhdyskuntatoimella on merkittävä viranomaisrooli erityisesti maankäyttöön liittyvissä asioissa, kuten kaavoitus, kiinteistö- ja mittaustoimi. Rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu sekä osaksi myös jätehuolto ovat kunnan lakisääteisiä viranomaistehtäviä.

Tarkemmat muutokset, kehystoimet, tavoitteet ja toiminnan painopisteet esitetään tulosalueita koskevissa teksteissä.

Tekninen hallinto

Tulosalueen esimies: talouspäällikkö Leena Ruusu-Perämäki

Toiminnan kuvaus

Tulosalue vastaa yhdyskuntatoimen sisäisistä ja ulkoisista hallinto-, talous- ja tietopalvelutoiminnoista sekä asuntotoimesta. Tulosalue tuottaa taloushallinnon palveluita myös Jämsän Vesi ja Jämsän Jätehuolto liikelaitoksille. Vesihuollon hankesuunnittelu -kustannuspaikalle varataan määräraha Himoksen vesihuollon yleissuunnitelman päivitykseen.

Tavoitteet vuodelle 2016

Yhdyskuntatoimen hallintopalvelut tulosalue osallistuu omalta osaltaan koko kaupunkia koskevaan strategia-työskentelyyn ja järjestää sekä toteuttaa mahdollisuuksien mukaan hallinnon yhteistyötä yli toimialarajojen. Koko yhdyskuntatoimen henkilöstön tekemän strategiatyön yksi tärkeimmistä tavoitteista on lisätä toimialojen yhteistyötä ulotettuna myös työntekijätasolle.

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 - 2018

Yhdyskuntatoimen hallinto- ja talouspalvelujen tuottaminen asiakaslähtöisesti organisaation tarpeita vastavasti.

Tunnusluvut

	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Korjausavustuksia	14	20	20	20	20
OK- ja HK lainoja	2	3	0	0	0
Teklan kokouksia/pykälää	10/150	11/170	11/170	11/171	11/172
Viranhaltijapäätöksiä	375	500	500	500	500
Toimintakate €/asukas	-19,37	-20,61	-15,96	-15,96	-15,96

Tekninen hallinto	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	50 819	40 000	40 000	40 000	40 000
Menot	473 571	496 553	388 389	388 389	388 389
Toimintakate	-422 753	-456 553	-348 389	-348 389	-348 389
Poistot	15 595				
Tilikauden tulos	-438 347	-456 553	-348 389	-348 389	-348 389

Kaavoitus ja tonttutuotanto

Tulosalueen esimies: kaavoitusarkkitehti Kari Stenlund

Toiminnan kuvaus

Tulosalue vastaa kaupungin strategisesta maankäytöstä, kaavoituksesta, kiinteistönmuodostuksesta, maapolitiikasta, kartaston ja paikkatietoaineiston ylläpidosta sekä mittauspalveluista.

Maankäytönsuunnittelulla tuetaan ja toteutetaan kaupungin strategisia tavoitteita. Tavoitteena on toimiva ja taloudellinen kaupunkirakenne, riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta, kaupunkikuvan korkea laatu sekä viihtyisiä ja turvallinen ympäristö.

Tavoitteet vuodelle 2016

1. Jämsän taajamaosayleiskaavatyön luonnos- ja ehdotusvaihe vuoden 2016 aikana
2. Elinkeinoelämän hankkeiden vaatimat maankäytön kehittämishankkeet (mm. Himos kylpylän alueen asemakaavan muutos, Hallin varuskunta-alueen asemakaavoitus)
3. Himoksen alueen kehittäminen kaavoituksella
4. Jämsän keskusta-alueen kehittäminen keskustakorttelin ja Seppolan koulun alueen asemakaavoituksella
5. Ajantasa-asemakaavan julkaiseminen verkossa
6. Juokslahden kyläkaavan valmistuminen

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 – 2018

Varautuminen henkilöstön eläköitymiseen, koska suurin osa kaavoituksen henkilöstöstä on jäämässä eläkkeelle lähivuosina.

Taajamaosayleiskaavoituksen laatiminen ja valmistuminen. Oikeusvaikutteinen osayleiskaava nopeuttaa ja keventää merkittävästi asemakaavojen laadintaa alueella. Yleiskaavan tehtävänä on yhdyskunnan eri toimintojen, kuten asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sekä virkistysalueiden sijoittamisen yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteensovittaminen. Sillä ratkaistaan tavoitellun kehityksen periaatteet.

Tunnusluvut

	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
KTJ-rekisteröinnit	136	100	100	100	100
Uudet kiinteistöt	45	70	60	60	60
Kiinteistöjen ostot/myynnit	13	30	30	30	30
Rakennusmittaukset	240	280	240	240	240
Hyväksytyt asemakaavat, ha	26	150	150	150	150
Toimintakate €/asukas	-15,13	-16,32	-24,89	-24,89	-24,89

Kaavoitus ja tonttutuotanto	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	560 963	1 345 500	636 000	636 000	636 000
Menot	886 764	1 361 050	1 179 094	1 179 094	1 179 094
Toimintakate	-325 801	-15 550	-543 094	-543 094	-543 094
Poistot	9 200	4 600	9 920	9 920	9 920
Tilikauden tulos	-335 001	-20 150	-553 014	-553 014	-553 014

Kunnallistekniset palvelut

Tulosalueen esimies: kaupungininsinööri Katja Rissanen

Toiminnan kuvaus

Kunnallistekniset palvelut -tulosalue vastaa liikenneväylien, puistojen, venesatamien sekä liikuntapaikkojen suunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta asetettujen tulostavoitteiden ja talousarviomäärärahojen rajoissa.

Kunnallistekninen suunnittelu ja rakennuttaminen

Tulosyksikön tehtävänä on katu- ja kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja rakennuttaminen yhteistyössä kaavoituksen ja Jämsän Vesi liikelaitoksen kanssa. Lisäksi tehdään maankäyttöön liittyvää kunnallistekniikan yleissuunnittelua.

Liikenneväylät

Tulosyksikön tehtävänä on kaupungin ylläpitämien liikenneväylien hoito kustannustehokkaasti vuosisuunnitelmien mukaan ja siten, että saavutetaan hyväksytty laatuolosuhteissa. Liikenneväylät tulosyksikköön sisältyvät Konekeskus ja Yksityistiet kustannuspaikat.

Puistot ja liikuntapaikat

Puistotoimi suunnittelee, rakentaa ja kunnossapitää kaupungin puistoja, leikkipaikkoja ja liikunta-alueita. Lisäksi tulosyksikön vastuulle kuuluvat venesatamat, puistometsät ja kaupungin omat luontokohteet.

Varasto

Varasto hankkii keskitetysti kunnallistekniikan rakentamisen ja kunnossapidon rakennustarvikkeet kilpailuttamalla ja yleisiä hankintaohjeita noudattaen sekä huolehtii tarvikkeiden asianmukaisesta varastoinnista ja luovutuksesta.

Tavoitteet vuodelle 2016

Katujen saneerauskohteiden valinta pohjautuu pääosin vuonna 2012 valmistuneeseen katujen kuntoarvioon ja saneerausohjelmaan. Vuoden 2014 aikana on tehty siltojen erikoistarkastuksia, joiden perusteella määritellään siltojen korjaustarve ja aikataulu. Vuoden 2016 aikana tehdään Vitikkalan sillan peruskorjaus.

Katuvalaistuksen saneerausta jatketaan katuvaloverkon kuntoarvion ja saneerausohjelman mukaisesti. Katuvalaistusta saneerataan vastaamaan EuP-direktiiviä.

Yksityisteiden kunnossapitoa avustetaan teknisen lautakunnan vahvistamien soveltamisohjeiden mukaisesti. ELY-keskuksen osaksi rahoitettiin yksityisteiden parantamishankkeisiin on varattu erillinen määräraha.

Metsurintien ja Teollisuuskadun varikot yhdistetään Teollisuuskadulle.

Puistoihin tehdään puusto- ja istutustäydennyksiä ja osa vaikeahoitoisista istutuksista joko poistetaan kokonaan tai uudistetaan. Leikkipaikoilla tehdään leikkivälineiden ja kalusteiden korjauksia ja maalauksia. Puisto-/taajamametsien hakkuita ja raivauksia suoritetaan taajamametsäsuunnitelman mukaisesti.

Liikuntapaikkojen ja -reittien valaistusta saneerataan.

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 – 2018

Liikenneväylien rakentamisessa huomioidaan tasapuolisesti eri liikennemuodot. Puistojen ja leikkipaikkojen rakentamisella ja kunnossapidolla luodaan viihtyisää, virikkeellistä ja turvallista ympäristöä kuntalaisille ja matkailijoille. Liikuntapaikkojen rakentamisella ja kunnossapidolla luodaan hyvät edellytykset aktiiviseen ja tavoitteelliseen liikuntaan.

Tunnusluvut

	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Kadut ja kaavatiet, km	211	211	211	211	211
Puistot, ha	67	67	67	67	67
Leikkikentät ja leikkipaikat, kpl	46	46	46	46	46
Toripäivät, kpl	104	104	104	104	104
Venepaikat, kpl	852	852	852	852	852
Uimarannat, kpl	12	12	12	12	12
Peltopinta-ala, ha	273	273	273	273	273
Metsäpinta-ala, ha	1 293	1 293	1 293	1 293	1 293
Myönnetyt kunnossapitoavustukset, km	581	610	580	580	580
Työkoneet, käyttötunnit	8 275	10 000	10 000	10 000	10 000
Ajoneuvot, ajokilometrit	129 321	130 000	120 000	120 000	120 000
Varastoluovutukset, kpl	554	600	600	600	600
Toimintakate €/asukas	-118,16	-120,62	-114,32	-106,64	-86,83

Kunnallistekniset palvelut	Tp 2014	Ta+Ita 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	1 741 914	1 800 750	2 384 645	2 552 145	2 984 645
Menot	4 320 216	5 033 060	4 879 670	4 879 669	4 879 669
Toimintakate	-2 578 302	-3 232 310	-2 495 025	-2 327 524	-1 895 024
Poistot	2 363 604	2 610 820	2 549 360	2 906 785	3 131 338
Tilikauden tulos	-4 941 907	-5 843 130	-5 044 385	-5 234 309	-5 026 362

Tilapalvelut

Tulosalueen esimies: kiinteistöpäällikkö Pekka Temonen

Toiminnan kuvaus

Tilahallinto ja rakennuttaminen

Tulosyksikkö toimii omistajan edustajana kaupungin eri toimitiloissa ja rakennuttajatehtävissä. Tehtävänä on omistajastrategian toteuttaminen sekä rakennuttamispalvelut.

Kiinteistöhuolto ja kunnossapito

Tulosyksikkö tuottaa kiinteistöhuolto-, kunnossapito- ja käyttäjäpalveluita kaupungin eri toimialoille omakustannushintaan. Kiinteistöhuolto ja kunnossapito on jaettu kahteen eri kustannusyksikköön tunnisteella.

Tavoitteet vuodelle 2016

Tulosalueelle kuuluvien rakennusten ja huoneistojen käyttöaste pidetään mahdollisimman korkeana ja vuokrataso kilpailukykyisenä. Vuokratuotot jakautuvat ulkoiseen ja sisäiseen vuokraan. Ulkoiset vuokrat määritetään ns. "markkina"-hintaisten. Sisäinen vuokra on eri hallintokuntien maksama korvaus tilojen käytöstä tilojen hallintaan erikoistuneelle yksikölle, tilapalveluille. Sisäiset vuokrat pyritään määrittämään omakustannusperusteiseksi. Talousarviossa toimitiloille määritetään vuokra-arvo, joka käsittää pääoma- ja ylläpitovuokran. Vuokra-arvo laskutetaan tasaerin kalenterikuukausittain. Toteumaan perustuvaa tasausta ei suoriteta.

Tarpeettomista rakennuksista ja huoneistoista luovutaan. Osa rakennuksista ja huoneistoista (Jämsän kirjasto, Willasaksala, Jämsänkosken terveysasema, Jämsänkosken kirjasto, Sairaalan tie 11 rakennukset C,G ja F, Korventie 3 omakotitalo ja Vanhusten palvelutalot Rantakuja 9-15 talot B ja C) ovat vapautuneet käytöstä ja ovat myynti- tai purkuproessin alaisina. Kohteille on varattu säilytykseen ylläpitomääräraha koko talousarvio vuodeksi. Lamminsuon rivitalot tyhjenevät kokonaisuudessaan vuoden 2016 aikana. Lukion muutostöistä johtuen Jokivarren koulun sisäinen vuokra on määritetty alkamaan 1.7.2016 vanhan A- ja C-osan osalta. Jokivarren koulun A-osan laajennuksen vuokra on määritelty alkamaan 1.12.2016.

Energiakatselmuksiin on varattu määräraha asiantuntijapalveluihin kolmeen eri kohteeseen, jotka ovat Länkipohjan palvelutalo, Vitikkalan koulu ja Hallin terveysasema.

Kiinteistönhuollon toiminnanohjausta palvelevan sekä vuokran määritystä soveltavan ohjelman hankinta ja käyttöönotto tapahtuu vuoden 2016 aikana. Kiinteistöhoitoon on tullut kolme rakennusta lisää loppuvuodesta 2015 ja vuoden 2016 aikana.

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 – 2018

Tilapalvelut suorittaa kohteiden suunnittelun ja rakennuttamisen laaditun talonrakennusohjelman mukaisesti. Kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitopalveluita suoritetaan tehokkaasti ja oikea-aikaisesti.

Tunnusluvut

	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Rakennukset, kpl	113	112	109	104	101
Rakennukset, ka-m2	131 316	133 387	131975	129142	120260
Huoneistot, kpl	12	13	12	12	11
Huoneistot, ha-m2	1 816	1 898	1816	1816	1140
Kiinteistönhuoltopalvelu, ka-m2	136 394	138 296	141354	138520	128962
Kiinteistönhuolto- ja erikoisammattimiespalvelut €/h	35	35	35	35	35
Toimintakate €/asukas	171,04	139,87	127,16	127,16	127,16

Tilapalvelut	Tp 2014	Ta+Ia 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	10 778 550	9 898 799	10 321 020	10 321 020	10 321 020
Menot	7 045 375	7 083 004	7 545 872	7 545 872	7 545 872
Toimintakate	3 733 175	2 815 795	2 775 148	2 775 148	2 775 148
Poistot	4 657 956	3 755 000	3 756 859	4 323 036	4 988 164
Tilikauden tulos	-924 781	-939 205	-981 711	-1 547 888	-2 213 016
Varausten muutokset	246 611	246 611	246 611	246 611	246 611
Tilikauden yli/alijäämä	-678 170	-692 594	-735 100	-1 301 277	-1 966 405

Valvontatoimi

Tulosalueen esimies: johtava rakennustarkastaja Timo Enqvist

Toiminnan kuvaus

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta valvoo rakentamista ja kaavojen toteuttamista maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyllä tavalla. Lupamenettelyllä pyritään huolehtimaan yleisen edun vaatimusten täyttymisestä sekä rakennuksen soveltumisesta rakennettuun ympäristöön ja maisemaan. Lisäksi rakennuksen tulee täyttää käyttötarkoituksen edellyttämät rakenteiden lujuuden ja vakauden, paloturvallisuuden, hygienian, terveyden ja ympäristön, käyttöturvallisuuden, meluntorjunnan sekä energiatalouden ja lämmöneristyksen perusvaatimukset.

Rakennusvalvonta valvoo myös osaltaan rakennusten ja rakennetun ympäristön hoitoa ja kunnossapitoa sekä maa-ainesten ottoa.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu ylläpitää ja kehittää kunnan ympäristönsuojelua puhtaan, viihtyisän ja terveellisen ympäristön tarjoamiseksi asukkaille. Ympäristönsuojelu pyrkii lupa-, valvonta- ja neuvontamenettelyin vaikuttamaan siihen, että kuntalaisten ja yritysten toiminta aiheuttaisi mahdollisimman vähän ympäristöhaittoja, ja että mahdolliset haitat olisivat kohtuullisin keinoin ja kustannuksin torjuttavissa. Ympäristönsuojelun toiminnan tavoitteena on järjestää toimialaan kuuluvat palvelut mahdollisimman laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti.

Tavoitteet vuodelle 2016

1. Lupa-asioiden viivytyksetön käsittely
2. Henkilöstön hyvä tavoitettavuus
3. Tiedottaminen ajankohtaisista asioista ja säädösmuutoksista ja riittävä neuvonta
4. Varautuminen muutoksiin kunnan ja VRK:n työnjaossa
5. Maankäyttö- ja rakennuslain muutosten omaksuminen
6. Jatketaan jätevesineuvontaa ja pohjavesialueiden jätevesijärjestelmien selvittämistä vuonna 2016 yhteistyössä JAMK:n kanssa.
7. Aloitetaan tehdyn valvontasuunnitelman ja –ohjelman mukainen ympäristölupien ja ilmoitusten säännöllinen valvonta

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 – 2018

1. Jatketaan vuoden 2016 tavoitteiden kehittämistä
2. Kehitetään ns. jatkuvaa valvontaa
3. Varaudutaan organisaatiomuutoksiin
4. Tehostetaan ja kehitetään ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen valvontaa
5. Varaudutaan talousjätevesiasetuksen siirtymäajan päättymisen tuomaan resurssitarpeeseen. Siirtymäaika päättyy 15.3.2018.

Tunnusluvut ja määrärahat

	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Rakentamisen luvat ja ilmoitukset	492	600	600	600	600
Katselmukset	1 010	2 000	2 000	2 000	2 000
Ympäristöluvat ja -ilmoitukset	21	30	30	30	30
Rekisteröinnit (YSL 65 §)	0	3	3	3	3
Uudet maa-ainesluvut ja jatkoluvat yht.	8	15	15	15	15
Ympäristönsuojelun valvonta- ja neuvontakäynnit	110	110	110	110	110
Toimintakate €/ as	-12,69	-15,17	-15,16	-15,16	-15,16

Valvontatoimi	Tp 2014	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ta 2017	Ta 2018
Tulot	275 437	279 500	314 500	314 500	314 500
Menot	552 152	615 518	610 279	610 279	610 279
Toimintakate	-276 715	-336 018	-295 779	-295 779	-295 779
Poistot					
Tilikauden tulos	-276 715	-336 018	-295 779	-295 779	-295 779

VII LIIKELAITOKSET

Jämsän Ateria-, Puhtaus- ja tekstiilipalvelut liikelaitos

Liikelaitosjohtaja Mervi Västinen

Toiminnan kuvaus

Liikelaitos toimii luotettavana laadukkaiden, kilpailukykyisten ja monipuolisten ruoka-, puhtaus- ja tekstiilipalvelujen pääasiallisena tuottajana Jämsän seudulla.

Liikelaitoksen toiminta jakautuu talousarviossa kolmeen toimialueeseen; Hallinto, Ruokapalvelut, Puhtaus- ja tekstiilipalvelut. Liikelaitos tuottaa kilpailukykyisesti terveellisiä, turvallisia ja laadukkaita ruoka-, puhtaus- ja tekstiilipalveluja omistajalleen. Asiakkaiden kanssa sovitaan yhteisten laatukriteerien ja sopimusten mukaisesti sopivat palvelupaketit.

Sopimukset ovat kumppanuussopimuksia ja asiakkuudet aitoja ja toimivia kumppanuussuhteita. Vakituksella henkilöstöllä on alan peruskoulutus. Liikelaitos toimii laatustandardien mukaisesti ja toiminnan jatkuva parantaminen, arviointi ja uudistumiskyky on vakiintunut käytäntö.

Liikelaitoksen toiminta on taloudellisesti terveellä pohjalla, liikelaitosta hoidetaan hyvien liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti ja toiminta kattaa tulorahoituksella lyhytvaikutteiset menot ja investointien poistot. Tuottavuutta parannetaan jatkamalla palvelujen tuotteistamista, kehittämällä hinnoittelua ja kannattavuuslaskentaa eri toimialoille.

Palvelutuotanto on tehokasta ja kannattavaa, toiminta on täsmällistä ja joustavaa. Asiakkaiden kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa sovitaan palvelu- ja laatusat. Toiminnan laatua ja asiakastytyväisyyttä seurataan ja kehitetään. Tuotanto vastaa ravitsemussuosituksia, mitoitusstandardeja ja asetettuja laatustandardeja.

Vuonna 2014 kilpailutettujen ateria- ja puhtauspalvelujen ostopalvelu jatkuu. Tarjouskilpailun voittaneiden yritysten kanssa allekirjoitetut palvelusopimukset ovat voimassa ajalle 1.8.2014 - 31.7.2016 optiomahdollisuudella 1 vuosi + 1 vuosi. Ostopalvelujen laatua valvotaan tarkistamalla ateria- ja puhtauspalvelujen toteutumista palvelusopimuksiin nähden sekä liikelaitoksen että asiakkaiden näkökulmasta ja tehdään sen perusteella tarvittavat toimenpiteet.

Uimahalli Koskikaraan Sivistystoimelta huhtikuussa 2014 liikelaitoksen hoidettavaksi siirtynyt kirjaston lehtienlukupiste, tietokone- ja kopiokonepisteineen siirtyi loppuvuodesta 2015 Jämsänkoskelle Kenraalintielle muuttaneeseen Jämsän kirjastoon. Liikelaitoksen hoidettavaksi jäi edelleen uimahalli Koskikaran lipunmyynti. Toimintaa ja asiakaspalvelua kehitetään yhteistyössä sivistystoimen kanssa.

Liikelaitokselta siirtyi 1.9.2015 lukien Jämsän Terveys Oy:lle vakansseineen 15 laitoshuoltajaa (14,78 henkilövuotta), joiden pääasiallinen työskentelyalue oli Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveystoimen kohteissa. Siivottavien tilojen pinta-ala vähenee vastaavasti, koska Jämsän Terveys Oy:lle siirtyneet laitoshuoltajat hoitavat kyseisten tilojen puhtauspalvelutyön.

Liikelaitoksen peruspääoma on 600 000 € ja peruspääomalainaa on jäljellä noin 800 000 €. Peruspääoma ja pääomalaina muodostuvat liikelaitoksen käyttöomaisuudesta. Lainoituspolitiikkaa ja peruspääoman korkoa tarkastellaan suunnitelmakaudella toiminnan laajuuden ja sujuvuuden selvittyä. Pääomalainasta maksetaan 3 %:n korko.

Kunnan talousarviossa liikelaitosta sitovia eriä ovat: korvaus perus- ja lainapääomasta, mahdollinen toimintaavustus liikelaitokselle, peruspääoma- tai lainasijoitus liikelaitokseen, lainapääoman palautus, nettotulos ja investointien kokonaismenot.

Tuloslaskelma

Jämsän Ateria-, Puhtaus- ja tekstiilipalvelut liikelaitos

	TP 2014	TA+LTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
LIKEVAIHTO, myyntitulot	9 335 570	9 101 984	9 174 486	9 174 486	9 174 486
Varastojen (valmis)lisäys(+) tai vähennys (-)					
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tulot					
Vuokratuotot		100 504	101 024	101 024	101 024
Muut tuotot	109 379	69 250	49 010	49 010	49 010
Tuet ja avustukset	41 384	16 050	22 140	22 140	22 140
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0			
Materiaalit ja palvelut	0	0			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0			
Ostot tilikauden aikana	2 032 899	2 105 480	2 486 604	2 486 604	2 486 604
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0	0			
Palvelujen ostot	1 411 443	2 108 337	1 993 387	1 993 387	1 993 387
Henkilöstömenot	0	0			
Palkat ja palkkiot	4 179 431	3 642 340	3 215 398	3 215 398	3 215 398
Henkilöstösivukulut	0	0			
Eläkekulut	1 012 173	823 068	802 847	802 847	802 847
Muut henkilöstösivukulut	234 021	198 872	180 443	180 443	180 443
Henkilöstökorvaukset	-98 770	-90 931	-89 420	-89 420	-89 420
Poistot ja arvonalentumiset	0	0			
Suunnitelman mukaiset poistot	152 618	137 650	137 151	137 151	137 151
Arvonalentumiset	0	0			
Liiketoiminnan muut kulut	170 467	227 518	245 608	245 608	245 608
Liikelylijäämä	392 051	135 454	285 221	285 221	285 221
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	475				
Muut rahoitustuotot	1 041				
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	24 169	24 200	24 200	24 200	24 200
Muille maksetut korkokulut					
Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä	369 397	111 254	261 021	261 021	261 021
Satunnaiset tuotot - ja kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Ylijäämä(alijäämä) ennen varauksia	369 397	111 254	261 021	261 021	261 021
Poistoerän lisäys (-) tai vähennys (+)					
Tuloverot					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	369 397	111 254	261 021	261 021	261 021

Tunnusluvut	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Aterioita/vuosi	1 338 573	1 340 200	1 305 240	1 305 240	1 305 240
Puhtauspalvelutunnit/vuosi	145 174	122 415	96 566	96 566	96 566
Tekstiilipalvelut kilot/vuosi	170 767	176 100	193 375	193 375	193 375
Tehokkuus ja taloudellisuus					
Aterian keskituotantohinta	3,53	3,45	3,83	3,83	3,83
Puhtauspalvelun hinta €/tunti	22,39	21,56	21,56	21,56	21,56
Puhtauspalvelun hinta €/tunti		21,97	21,97	21,97	21,97
Puhtauspalvelun hinta Siv €/tunti		23,06	23,06	23,06	23,06
Puhtauspalvelun hinta Sote €/tunti		24,06	24,06	24,06	24,06
Tekstiilipalvelun hinta €/kg	3,10	3,01	3,01	3,01	3,01

RAHOITUSLASKELMA	TP 2014	TA+LTA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Ateria liikelaitos					
Toiminnan rahavirta					
Liikelyli/alijäämä	369 397	135 454	285 221	285 221	285 221
Poistot ja arvonalennukset	152 618	137 650	137 151	137 151	137 151
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 653	-24 200	-24 200	-24 200	-24 200
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	22 653				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-17 895				
Omaisuuksien myyntitulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	504 120	248 904	398 172	398 172	398 172
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset	0				
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos muilta	-439 601				
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-64 519				
Rahoituksen rahavirta	-504 120				
Rahavarojen muutos	0	248 904	398 172	398 172	398 172

Tavoitteet vuodelle 2016

1. Liikelaitoksen toimintojen sopeutus muuttuneisiin ja muuttuviin olosuhteisiin, Jämsän Terveys Oy:lle Jämsän kaupungilta siirtyneet/siirtyvät toiminnot.
2. Jatketaan vuonna 2014 käyttöön otettua laaturaporttijärjestelmää ja prosessikuvausten tekemistä kaikissa liikelaitoksen yksiköissä sekä mitoitusta ruokapalveluissa ja puhtauspalveluissa.
3. Tuottavuutta parannetaan jatkamalla palvelujen tuotteistamista, kehittämällä hinnoittelua ja kannattavuuslaskentaa eri toimialoille.

Investoinnit

Ei investointeja vuodelle 2016.

Tavoitteet suunnitelmakaudella (2017 - 2019)

Toimivat tilat, ajanmukaiset koneet ja laitteet takaavat ammattitaitoisen henkilöstön työn tuottavuuden asiakkaalle. Tekstiilipalvelulle asetettuja laatuvaatimuksia asetetaan ja noudatetaan (esim. RABC, pesuprosessin laadunvarmistus).

Sosiaali- ja terveyspalvelujen kilpailutuksen myötä Jämsän kaupungilta, enimmäkseen Sosiaali- ja terveys-toimelta, siirtyi 1.9.2015 Jämsän Terveys Oy:lle 431 henkilöä. Jämsän Terveys Oy:llä on sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseen oma toimintamallinsa, joka vaikuttaa myös liikelaitoksen Jämsän Terveys Oy:lle tuottamien palvelujen määrään.

Työhyvinvoinnin kehittämisen tavoitteena edelleen on sairauspoissaolojen hallinta ja kasvun pysäyttäminen sekä vähentää ennenaikaiselle eläkkeelle joutumista. Työterveyshuollon kanssa jatketaan aktiivisesti yhteistyötä.

Esimiestyöskentelyä kehitetään koulutuksella, perehdyttämällä ja sisäisin järjestelyin koko liikelaitoksen toimialalla. Esimieskoulutuksen myötä vahvistuu sekä Lean- että asiakasnäkökulma.

Laitoshuoltajien ja tekstiilihuoltajien jo aiemmin alkanutta työkiertoa jatketaan ja kehitetään edelleen.

Ruokapalvelujen tuottavuutta parannetaan prosessisuunnittelua jatkamalla siten, että parannetaan toiminnallisia olosuhteita ja turvallisia työolosuhteita keittiöissä. Hyödynnetään laiteteknologiaa ja tehostetaan Jamix-ohjelman FPM-tilausjärjestelmän käyttöä sekä lisätään kylmävalmistusmenetelmällä tuotettujen aterioiden määrää. Yhden valmistuskeittiön malli - kaikki kustannukset ja tulot kirjataan yhdelle kustannuspaikalle - helpottaa henkilökunnan työkiertoa tuotantokeittiön alaisuudessa ja vähentää myös ostotositteiden kirjausta.

Jämsän Vesi liikelaitos

Vesihuoltopäällikkö Pekka Karppinen

Toiminnan kuvaus

Jämsän Vesi liikelaitos toimii omana liikelaitoksenaan. Vesilaitos on palvelulaitos, jolla ei ole viranomaistehäviä, vaan se hoitaa vesihuoltolain ja liikelaitosmallin mukaisesti vesihuoltopalvelut toiminta-alueellaan periaatteella, että kulut katetaan asiakkailta saatavilla maksuilla. Vesihuoltolain mukaista tiedottamista hoidetaan mm. kaupungin Internet-sivujen kautta.

Jämsän Vesi liikelaitos on 1.1.2008 alkaen toiminut liikelaitoksena, johon on 1.1.2009 liitetty Jämsänkosken kaupungin taseyksikkönä toiminut vesihuoltolaitos. Jämsän Vesi liikelaitokselle on määritelty uusi aloittava tase vuoden 2008 tilinpäätöksen taseista.

Kuluttajille toimitetaan keskeytyksettä heidän tarpeitaan vastaava määrä ja laatuvaatimukset täyttävää juomavettä ja jätevedet johdetaan jätevesiverkoston ja pumppaamojen kautta jätevesipuhdistamoille. Jätevesipuhdistamojen tavoitteena on kehittynein toimintamuodoin järjestää taloudellinen, vakaa ja lupaehdot täyttävä jätevesien käsittely, kuitenkin niin, että koko ajan pyritään lupaehtoja huomattavasti parempiin tuloksiin, mikäli se on kohtuullisin kustannuksin saavutettavissa. Sadevedet ja perustusten kuivatusvedet johdetaan haittaa tuottamatta vesistöihin.

TULOSLASKELMA						
Jämsän Vesi liikelaitos	Tp 2014	Ta 2015	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Liikevaihto	4 157 775	4 311 000	4 311 000	4 311 000	4 311 000	4 311 000
Valmistus omaan käyttöön	67 186	58 000	58 000	65 000	65 000	65 000
Liiketoiminnan muut tuotot						
Vuokratuotot	49 495	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Muut tuotot	6 860			2 400	2 400	2 400
Tuet ja avustukset	3 233					
Tuet ja avustukset kunnalta						
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	730 258	608 000	653 700	653 700	653 700	653 700
Palvelujen ostot	993 698	890 500	890 500	859 800	859 800	859 800
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	585 431	564 500	564 500	539 400	539 400	539 400
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	138 757	154 947	150 668	150 668	150 668	150 668
Muut henkilöstösivukulut	33 392	30 822	29 451	29 451	29 451	29 451
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	1 261 268	1 323 220	1 323 220	1 326 000	1 051 145	1 083 905
Liiketoiminnan muut kulut	42 308	57 800	57 800	56 900	56 900	56 900
Liikelylijäämä (-alijäämä)	499 437	789 211	789 211	812 481	1 087 336	1 054 576
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	56					
Muut rahoitustuotot	13 887	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Kunnalle maksetut korkokulut	154 312	153 500	153 500	155 000	155 000	155 000
Muille maksetut korkokulut						
Muut rahoituskulut	1					
Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä	359 067	646 711	646 711	668 481	943 336	910 576
Satunnaiset tuotot - ja kulut						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Ylijäämä(alijäämä) ennen varauksia	359 067	646 711	646 711	668 481	943 336	910 576
Poistoerän lisäys (-) tai vähennys (+)						
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	359 067	646 711	646 711	668 481	943 336	910 576

Tavoitteet vuodelle 2016

Määrärahavarauksissa on oletettu, että vesi- ja viemärijohtovikoja sekä pumppaamojen laitevikoja on sama määrä kuin edellisenä vuonna. Vesi- ja viemärijohtojen saneerausta jatketaan vanhoilla rakennetuilla alueilla. Saneerauksessa toimitaan yhteistyössä yhdyskuntatoimen Kunnallistekniset palvelut tulosalueen kanssa ja toimenpiteet tehdään asianomaisille kohteille samanaikaisesti.

Himoksen alueen lisävesitarve tyydytetään yleissuunnitelmassa esitetyllä tavalla, suurentamalla runkovesijohtoja alueella ja rakentamalla uudet runkovesi- ja jätevesiputket Himoksesta Jämsään. Himoksen alueelle rakennetaan lisää runkovesijohtoa ja jätevedenpainejohtoa, mikäli kylpylän rakentaminen aloitetaan. Toteuttamisen ehtona on yksityisten investointien alkaminen. Vesiliikelaitoksen toiminta-alueeseen ei kuulu Himoksen alue, mutta liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä tehden alueen investoinnit ja vuokraamalla rakennelmat, laitteet ja putkistot alueen toimijan, Himos-Infra Oy:n käyttöön. Vuokralla katetaan pitkällä aikavälillä investointien pääoma- ja rahoituskulut.

Liikelaitos alkaa tutkia kiireellisesti Kuoreveden vedensaantia esim. Mäntän suunnasta.

Liikelaitoksen peruspääomalle 10,5 Meur ei korkoa peritä. Peruspääomalainalle 3,9 Meur maksettava korko vuodelle 2016 on 3 %. Liikelaitoksella on lisäksi lainaa jäljellä kaupungille vuoden 2008 nettoinvestoinneista, jonka korko on normaalien konserniehtojen mukainen.

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 - 2018

Tiukentuvat laatuvaatimukset talousvedelle ja jätevesien puhdistukselle lisäävät liikelaitoksen käyttökustannuksia ja investointitarpeita. Samanaikaisesti vanhenevien verkostojen ja laitosten saneeraustarve kasvaa. Liikelaitoksen taksoja on korotettava vuosittain, jotta investoinnit voidaan toteuttaa investointisuunnitelman mukaisina.

Tunnusluvut

	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Laskutettava vesimäärä, m ³	1 243 909	1 350 000	1 350 000	1 350 000	1 400 000
Pumpattu vesimäärä, m ³	1 625 126	1 512 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Vedenhukkaprosentti, %	23,5	12	12	12	12
Vesimittarivaihdot, kpl	67	500	500	500	500
Laskutettava jätevesimäärä, m ³	901 209	980 000	980 000	980 000	980 000
Vesijohtoverkosto, m	383 517	380 000	385 000	386 000	395 000
Vesimaksu / jätevesimaksu, euroa (sis. alv) /m ³	1,61 / 2,38	1,72 / 2,55	1,72 / 2,55	1,80 / 2,65	1,85 / 2,72
Henkilöstö	12	12	12	12	12

Investoinnit

JÄMSÄN VESI liikelaitos	Ta2016	Ts2017	Ts2018	Ts2019	Yhteensä	Kust.arvio
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 268 000	1 890 000	2 450 000	1 380 000	6 988 000	10 008 000
Vesijohtoverkoston rakentaminen	85 000	100 000	100 000	100 000	385 000	385 000
Vesijohtoverkoston saneeraus	170 000	170 000	170 000	170 000	680 000	680 000
Jätevesiviemärin rakentaminen	85 000	100 000	100 000	100 000	385 000	385 000
Jätevesiviemärin saneeraus	250 000	250 000	250 000	250 000	1 000 000	1 000 000
Sadevesiviemärin rakentaminen	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000	200 000
Sadevesiviemärin saneeraus	50 000	30 000	30 000	30 000	140 000	140 000
Keskuspuhdistamon saneeraus	80 000	500 000	1 700 000		2 280 000	5 300 000
Pukinvuoren vesitornin katon uusiminen	68 000				68 000	68 000
Kukkulanmäen vesitornin katon uusiminen		90 000			90 000	90 000
Sammontien vesihuolto				80 000	80 000	80 000
Valtateiden 9 ja 24 risteysalueen vesihuolto				200 000	200 000	200 000
Länkipohjan vesilaitos			50 000		50 000	50 000
Länkipohjan viemärlaitos	30 000				30 000	30 000
Pihlaiston jätevesiverkosto				400 000	400 000	400 000
Himoksen vesihuoltohankkeet	400 000	600 000			1 000 000	1 000 000
Kalusto	50 000	40 000	0	0	90 000	90 000
Pakettiauto		40 000			40 000	40 000
Kaukovalvonnan uudistaminen	50 000				50 000	50 000
Vesilaitos menot yhteensä	1 318 000	1 930 000	2 450 000	1 380 000	7 078 000	10 098 000
Tulot	0	0	0	140 000	140 000	140 000
Pihlaiston jätevesiverkosto				140 000	140 000	140 000
Vesilaitos yhteensä netto	1 318 000	1 930 000	2 450 000	1 240 000	6 938 000	9 958 000

Vesi-, hulevesi- ja viemäriverkoston uudisrakentaminen

Liikelaitos varautuu vesi-, viemäri- ja sadevesiverkostojen uudisrakentamiseen, jotta vesihuolto voidaan toteuttaa samanaikaisesti kadun rakentamisen yhteydessä. Konkreettisesti kohteet päätetään kolme kertaa vuodessa hyväksyttävässä työohjelmassa noudattaen yhdyskuntatoimen kohteiden rakentamishjelmaa. Vesijohtojen ja viemäreiden uudisrakentamiseen on varattu vuonna 2016 yhteensä 220.000 euroa.

Vesi-, hulevesi- ja jätevesiverkoston saneeraus

Vanhojen vesi-, jätevesi- ja sadevesiverkostojen saneerauksia tehdään vuosittain. Kohteet määräytyvät kolme kertaa vuodessa hyväksyttävän työohjelman mukaisesti. Saneerauksiin on varattu vuonna 2016 yhteensä 470.000 euroa.

Keskuspuhdistamon saneeraus

Vuosina 2013 - 2014 rakennettiin jälkikäsitteily flotaatioprosessilla sekä UV-desifiointi. Jälkikäsitteilyprosessia käytetään myös ohitusvesien erilliskäsittelyyn suurimpien virtaamien aikana. Toisessa vaiheessa vuosina 2017 - 2018 toteutetaan ympäristöluvan vaatima ammoniumtyypen poisto.

Pukinvuoren vesitornin katon uusiminen

Pukinvuoren vesitornin katto on heikkokuntoinen ja se on uusittava.

Kukkulanmäen vesitornin katon uusiminen

Kukkulanmäen vesitornin katto on heikkokuntoinen ja se on uusittava.

Sammontien vesihuolto

Sammontien vesihuolto toteutetaan samanaikaisesti tien rakentamisen yhteydessä.

Valtateiden 9 ja 24 risteysalueen vesihuolto

Valtateiden 9 ja 24 risteysalueelle on vahvistettu asemakaava, joka mahdollistaa mm. ABC-aseman rakentamisen alueelle. Alue liitetään jätevesiverkostoon rakentamalla alueelle jätevesipumppaamo, joka pumppaa jätevedet Rusulan alueen verkostoon. Tämän hankkeen toteutuksen ehtona on, että ABC-asemasta on tehty investointipäätös.

Länkipohjan vesilaitos

Länkipohjan vesihuollon varmistamiseksi on vuonna 2008 laadittu yleissuunnitelma yhdessä Oriveden kaupungin ja ELY-keskuksen kanssa. Yleissuunnitelman mukaan kokonaistaloudellisesti puhtasvesihuollon kannalta paras vaihtoehto on johtaa vesi Länkipohjaan Jämsän Heräkulman vedenottamolta Hallin taajaman kautta. Puhtaan veden johtaminen Heräkulmalta maksaisi nykyisen suunnitelman mukaan yli 4 Meur. Valtion vesihuoltotyönä toteutettuna kustannus olisi 1,8 Meur. Hankkeen toteuttamisen ehtona on, että se voidaan toteuttaa valtion vesihuoltotyönä, jolloin vesiliikelaitos maksaa hankkeeseen tarvittavat tarvikkeet. Pelkkien tarvikkeiden kustannusarvio on noin 1,8 Meur. Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa yhteistyössä kartoitetaan Länkipohjan vedenhankinnan edullisemmat vaihtoehdot. Länkipohjan taajaman mahdollisesti tarvitsema lisävesi hankitaan rakentamalla uusi porakaivo. Lisäksi varaudutaan kaava-alueen laajenemisen vaatimiin vesihuoltotöihin.

Länkipohjan viemärlaitos

Viemäriverkoston betonikaivoja saneerataan vuotovesien vähentämiseksi.

Pihlaiston jätevesiverkosto

Pihlaiston alueella on olemassa kaupungin vesijohtoverkosto. Alueen viemäriverkoston toteuttamisesta ns. paineviemärinä on tehty alustava suunnitelma ja kustannusarvio. Jotta hanke olisi vesiliikelaitokselle kannattava, tulisi siihen saada ulkopuolista rahoitusta 40 % ja kiinteistöjen tulisi maksaa liittymismaksu 2.310 euroa sekä kustantaa ja ylläpitää taloviemäri ja kiinteistöpumppaamo. Alue on tärkeällä pohjavesialueella.

Himoksen vesihuoltohankkeet

Mikäli kylpylästä tehdään investointipäätös hanke sisältää vesi- ja jätevesirunkolinjojen jatkamisen Nakerpohjasta Jämsän keskustaan. Sammallahdentien siirto aiheuttaa runkolinjojen rakentamista.

Koneet ja kalusto

Pakettiauto

Liikelaitoksen yhden pakettiauton uusiminen.

Kaukovalvonnan uudistaminen

Vesihuollon kaukovalvontaa laajennetaan Hallin ja Länkipohjan taajamiin.

RAHOITUSOSA						
Jämsän Vesi liikelaitos	Tp 2014	Ta 2015	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toiminnan rahavirta						
Liikelyljäämä (-alijäämä)	499 437	789 211	789 211	812 481	1 087 336	1 054 576
Poistot ja arvonalentumiset	1 261 268	1 323 220	1 323 220	1 326 000	1 051 145	1 083 905
Rahoitustuotot ja -kulut	-140 370	-142 500	-142 500	-144 000	-144 000	-144 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 852 097	-1 506 000	-1 506 000	-1 318 000	-1 930 000	-2 450 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	249 481	200 000	200 000			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	-982 281	-982 281	663 931	663 931	676 481	64 481
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 500 000	1 500 000		1 000 000	1 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-400 000	-400 000	-310 000	-310 000	-310 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	670 000					
Muut maksuvalmiuden muutokset	312 281	312 281				
Oman pääoman muutokset						
Rahoituksen rahavirta	982 281	982 281	1 100 000	1 100 000	-310 000	690 000
Rahavarojen muutos	0	0	1 763 931	1 763 931	366 481	754 481

Jämsän Jätehuolto liikelaitos

Liikelaitosjohtaja Tarja Kuisma

Toiminnan kuvaus

Jämsän Jätehuolto liikelaitoksen tehtävänä on huolehtia jätelain kunnalle määräämistä jätehuoltotehtävistä Jämsän kaupungin ja Kuhmoisten kunnan alueella. Kuhmoisten kunnan palvelut tuotetaan palvelusopimukseen perustuen.

Liikelaitos ylläpitää Metsä-Kivelän kaatopaikkaa, haja-asutusalueen jätepisteverkostoa sekä taajamien hyötyjätepisteverkostoa. Liikelaitos järjestää myös toiminta-alueensa vaarallisen jätteen jätehuollon. Liikelaitos ostaa toiminta-alueensa asukkaiden tarvitsemat jätteen kuljetus- ja käsittelypalvelut kilpailutuksen jälkeen alueen ja alan yrityksiltä. Omaa kuljetuskalustoa liikelaitoksella ei ole. Loppusijoituspalveluita tuotetaan niin kauan, kun kaatopaikalla riittää tilaa ja toiminta on kokonaistaloudellisesti kannattavaa. Jo nyt suuri osa kotitalouksista ynnä muista kunnan vastuulla olevista kiinteistöistä kerättävästä yhdyskuntajätteestä toimitetaan polttoon. Kaatopaikan tilan loppuessa myös polttoon kelpaamattoman jätteen käsittely ostetaan muualta ja kaatopaikka suljetaan. Vuoden 2016 alusta kaatopaikalle ei saa sijoittaa mitään orgaanista jätettä. Kyseinen jäte on toimitettava polttolaitokseen energiana hyödynnettäväksi. Kunnan tehtävänä on järjestää asumisessa syntyvälle jätteelle asianmukainen ja laillinen käsittely.

Jätelainsäädännön muutokset heijastuvat liikelaitoksen talouteen. Pakkausjäteasetuksen tullessa täysimääräisenä voimaan vuoden 2016 alusta, muuttuu kunnan vastuulla olevan jätteen laatu ja määrä. Tämä vaikuttaa myös talouteen, mutta suuruusluokkaa on vaikea ennustaa, koska tuottajatahojen keräysjärjestelmän kattavuus ei vastaa alueella ennestään olevaa palvelutasoa. Jättäytyminen pelkästään tuottajayhteisöjen järjestämien erilliskeräyspalvelujen varaan merkitsisi huomattavaa palvelutason laskua ennen kaikkea haja-asutusalueilla. Tuottajayhteisöjen palvelut keskitetään kauppaliikkeiden yhteyteen ja ne sijaitsevat taajamissa. Palvelut järjestetään ja tuotanto valvotaan nyt minimi henkilökunnalla. Budjetissa varaudutaan yhden henkilön työllisyysvaraiseen palkkaukseen 5 kuukauden ajaksi.

Toiminnassa ei tapahdu merkittäviä muutoksia suunnittelukauden aikana.

TULOSLASKELMA						
Jämsän Jätehuolto liikelaitos	Tp 2014	Ta 2015	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Liikevaihto	1 491 209	1 337 000	1 337 000	1 365 000	1 365 000	1 365 000
Valmistus omaan käyttöön						
Liiketoiminnan muut tulot						
Vuokratuotot		2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Muut tuotot	1 252					
Tuet ja avustukset	21 326	8 100	8 100	4 600	4 600	4 600
Tuet ja avustukset kunnalta						
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	24 946	18 000	18 000	17 000	17 000	17 000
Palvelujen ostot	999 518	800 700	800 700	871 200	871 200	871 200
Henkilöstömenot						
Palkat ja palkkiot	109 877	88 000	88 000	82 370	82 370	82 370
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	16 844	15 004	15 004	14 044	14 044	14 044
Muut henkilöstösivukulut	5 393	4 805	4 805	4 497	4 497	4 497
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	117 663	115 300	115 300	116 000	116 000	116 000
Liiketoiminnan muut kulut	187 815	145 200	145 200	109 100	109 100	109 100
Liikelylijäämä	51 731	160 091	160 091	157 389	157 389	157 389
Korkotuotot	310	200	200	300	300	300
Muut rahoitustuotot	3 281	3 000	3 000	3 400	3 400	3 400
Kunnalle maksetut korkokulut						
Muille maksetut korkokulut		100	100			
Muut rahoituskulut	438	500	500	450	450	450
Ylijäämä(alijäämä) ennen satunnaisia eriä	54 884	162 691	162 691	160 639	160 639	160 639
Satunnaiset tuotot - ja kulut						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Ylijäämä(alijäämä) ennen varauksia	54 884	162 691	162 691	160 639	160 639	160 639
Poistoerän lisäys (-) tai vähennys (+)						
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	54 884	162 691	162 691	160 639	160 639	160 639

Tavoitteet vuodelle 2016

1. Kaatopaikan tila hyödynnetään tehokkaasti loppuun. Tilaa on jäljellä vielä noin kolmeksi vuodeksi nykyisillä jätemäärillä
2. Selvitetään jätteen polttopaikka alkuvuodesta 2016
3. Kartutetaan jälkihoitovarausta vuosittain
4. Pakkausjätteen keräys ja palvelutaso varmistetaan omana toimintana
5. Kampanjoidaan jätteiden kimpakeräyksen järjestämiseksi toiminta-alueella
6. Saatetaan jätehuollon liittjärekisteri jätelain vaatimaan valmiusasteeseen (viranomaistehtävä)
7. Saatetaan haja-asutusaluetta koskeva kaivorekisteri mahdollisimman valmiiksi (viranomaistehtävä)

Tavoitteet suunnitelmavuosille 2017 - 2018

Kaatopaikan tila loppuu mitä suurimmalla todennäköisyydellä vasta vuoden 2019 aikana nykyisillä jätemäärillä ja jätteen käsittelyllä. Tilaa on mahdollista säästää myös purkamalla vanhaa sulkematonta pengertä. Kaatopaikalle loppusijoitetaan vuoden 2016 alusta vain maa-aineksia ja muita mineraalisia kiinteitä jätteitä. Tavoitteena on saada käytössä oleva jätepenkka suljetuksi ja selvittää mahdollisuudet hyödyntää varalla oleva alue yritystoimintaan. Tulevina vuosina lopetetaan kaupungin ylläpitämän kaatopaikan pito ja siirrytään myös loppusijoitustoimintojen osalta ostopalveluun.

Yllä kuvattu mahdollistaa jätehuollon kunnalle kuuluvien toimintojen siirron pois liikelaitokselta esimerkiksi kiinteäksi taloudellisesti eriytyneeksi osaksi kaupungin toimintoja. Jätehuollon rahoittaminen verovaroin on kiellettyä. Tämä tarkoittaa, että jätehuollon järjestämiseen tarvittavat varat on kerättävä jätettä tuottavilta kotitalouksilta ja muilta kunnan vastuulle kuuluvilta tahoilta. Yritysten jätehuolto ei kuulu kunnan tehtäviin muutoin, kun erikseen pyydettyä ja sopimalla.

Kaatopaikan sulkemiseen varaudutaan käyttötaloudessa. Taseeseen varattu jälkihoitovaraus puretaan sinä vuonna, kun jätepenkka suljetaan lopullisesti.

Tunnusluvut

	Tp 2014	Ta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Jättekertymä, t/v	12 500	8 000	9000	7000	6000
Asiakasrekisterin kattavuus, %	98	98	98	98	98
Hyötykäyttöaste, %	65	70	70	75	80
Jätepistemaksu loma-as. €/v alv 0 %		53,55	53,55	53,55	60
Perusmaksu, €/v alv 0 %	12,60	12,60	12,6	12,60	13,00

Investoinnit

Jätehuollon investointiosassa varaudutaan hankkimaan syväkeräys- ja pintasäiliöitä sitä mukaan, kun uusia kaava-alueita tai aluekeräyspisteiden uudistamistarvetta ilmenee. Investointitarve vaihtelee vuosittain voimakkaasti. Se on riippuvainen Himoksen alueen kaava-alueiden rakentumisesta ja alueelle syntyvästä jätehuollon palvelutarpeesta. Myös muiden aluekeräyspisteiden astiavarustusta on tarpeen uudistaa. Kalusto hajoaa käytössä ja vanhuuttaan.

RAHOITUSOSA						
Jämsän Jätehuolto liikelaitos	Tp 2014	Ta 2015	Ta+lta 2015	Ta 2016	Ts 2017	Ts 2018
Toiminnan rahavirta						
Liikelylijäämä (-alijäämä)	51 731	160 091	160 091	157 389	157 389	157 389
Poistot ja arvonalentumiset	117 663	115 300	115 300	116 000	116 000	116 000
Rahoitustuotot ja -kulut	3 153	2 600	2 600	3 250	3 250	3 250
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-3 588	-30 000	-30 000	-30 000	-25 000	-25 000
Rahoitusosuudet investointeihin						
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						
Toiminnan ja investointien rahavirta	168 959	247 991	247 991	246 639	251 639	251 639
Rahoituksen rahavirta						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta						
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta						
Pitkäaikaisten lainojen muutokset kunnalta						
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-168 959					
Oman pääoman muutokset						
Rahoituksen rahavirta	-168 959	0	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	0	247 991	247 991	246 639	251 639	251 639

Liikelaitosten vaikutus kunnan talouteen

Tuloslaskelma 2016

Tuloslaskelma ta 2016 , ulkoiset ja sisäiset erät	kaupunki, ilman liikelaitoksia	Ateria	Vesi	Jätehuolto	Eliminoinnit	Kaupungin tuloslaskelma, ml liikelaitokset, eliminointien jälkeen
Toimintatuotot	47 779 521	9 346 660	4 363 400	1 371 600	-4 558 735	58 302 446
Myyntituotot	24 573 232	9 174 486	4 311 000	1 365 000	-4 558 735	34 864 983
Maksutuotot	8 265 650	0	0	0		8 265 650
Tuet ja avustukset	2 647 740	22 140	0	4 600		2 674 480
Muut tuotot	12 292 899	150 034	52 400	2 000		12 497 333
Valmistus omaan käyttöön	334 010	0	65 000	0	0	399 010
Toimintakulut	174 421 232	8 924 288	2 289 919	1 098 211	-4 558 735	182 174 915
Henkilöstökulut	40 008 189	4 198 689	719 519	100 911		45 027 308
Palvelujen ostot	108 505 587	1 993 387	859 800	871 200	-4 558 735	107 671 239
Aineet, tarvikkeet	5 784 315	2 486 604	653 700	17 000		8 941 619
Avustukset	10 192 425	0	0	0		10 192 425
Muut kulut	9 930 716	245 608	56 900	109 100		10 342 324
TOIMINTAKATE	-126 307 701	422 372	2 138 481	273 389	0	-123 473 459
Verotulot	85 519 000	0	0	0		85 519 000
Valtionosuudet	44 900 000	0	0	0		44 900 000
Rahoitustuotot- ja kulut	-53 200	-24 200	-144 000	3 250	0	-218 150
Korkotuotot	86 600	0	0	300		86 900
Korkotuotot liikelaitoksilta	179 200	0	0	0	-179 200	0
Muut rahoitustuotot	246 000	0	11 000	3 400		260 400
Korkokulut lainoista	565 000	0	0	0		565 000
Korkokulut lkaupungille	0	24 200	155 000	0	-179 200	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	450		450
VUOSIKATE	4 058 099	398 172	1 994 481	276 639	0	6 727 391
Poistot ja arv.alennukset	6 906 250	137 151	1 326 000	116 000		8 485 401
Satunnaiset tuotot+/kulut-		0	0	0		0
TILIKAUDEN TULOS	-2 848 151	261 021	668 481	160 639	0	-1 758 010
Poistoeron muutos	246 611					246 611
Varausten muutos						0
Rahastojen muutos						0
TILIK.YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 601 540	261 021	668 481	160 639	0	-1 511 399

Eliminoinnit

kaupungin ostot liikelaitoksilta
liikelaitoksien antolainojen korot

Rahoituslaskelma 2016

RAHOITUSLASKELMA	Kaupunki	Ateria	Vesi	Jätehuolto	eliminoinnit	yhteensä
Toiminnan rahavirta	4 028 099	398 172	1 994 481	276 639	0	6 697 391
Vuosikate	4 058 099	398 172	1 994 481	276 639		6 727 391
Satunnaiset erät (netto)						0
Tulorahoituksen korjauserät	-30 000					-30 000
Investointien rahavirta	-10 675 500	0	-1 318 000	-30 000	0	-12 023 500
Investointimenot	-11 310 500		-1 318 000	-30 000		-12 658 500
Rahoitusosuudet investointimenoihin	195 000					195 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	410 000					410 000
Pysyv vast. myyntivoitot	30 000					30 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 647 401	398 172	676 481	246 639	0	-5 326 109
Rahoituksen rahavirta	832 000	0	0	0	-310 000	522 000
Antolainauksen muutokset	832 000	0	0	0	-310 000	522 000
Antolainasaamisten lisäykset						0
Antolainasaamisten vähennykset	832 000				-310 000	522 000
Lainakannan muutokset	3 940 000	0	-310 000	0	310 000	3 940 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000					8 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 060 000		-310 000		310 000	-4 060 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos						0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		0				0
Rahoituksen rahavirta	4 772 000	0	-310 000	0	0	4 462 000
Rahavarojen muutos	-1 875 401	398 172	366 481	246 639	0	-864 109

Eliminoinnit

Antolainan vähennys vesi liikelaitokselle 310.000

VIII KONSERNIYHTIÖIDEN TALOUDESTA

Konserniyhtiöt ja kuntayhtymät	Kotipaikka	Omistus
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö Oy Jämsänmäki	Jämsä	100,00 %
Kiinteistö Oy Jämsän Hekohalli	Jämsä	100,00 %
Kiinteistö Oy Jämsän Komposiittihalli	Jämsä	100,00 %
Jämsän Yrityskiinteistöt Oy	Jämsä	100,00 %
Jämsän Aluelämpö Oy	Jämsä	100,00 %
Himos-Infra Oy	Jämsä	100,00 %
Jämsek Oy	Jämsä	100,00 %
Kiinteistö Oy Koskisoppi (toiminta loppunut 2012)	Jämsä	100,00 %
Kiinteistö Oy Koskenpään terveystalo	Jämsä	79,60 %
Kiinteistö Oy Jämsänkosken Koivutie 4	Jämsä	59,74 %
Längelmäki Halli Oy (jäähalli)	Jämsä	57,18 %
Kuntayhtymät		
Keski-Suomen Liitto	Jyväskylä	9,50 %
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Tampere	1,31 %
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylä	17,88 %
Yhteis- ja omistusyhteyshyönteisöt 20 - 50%	Ei eliminoida saatavia, velkoja, ostoja, myyntejä	
Jämsän Terveys Oy	Jämsä	49,00 %
Jokilaakson Terveys Oy	Jämsä	39,00 %
Himos Matkailu Oy	Jämsä	25,00 %
Jämsänjokilaakson Jäähalli Oy	Jämsä	26,64 %
Muut yhteisöt	Ei eliminoida saatavia, velkoja, ostoja, myyntejä	
Jämsänkosken Jäähalli Oy	Jämsä	19,20 %
Koskenpään Kehittämissyhtiö Oy	Jämsä	7,50 %

Kiinteistö Oy Jämsänmäki

Yhtiön pääasiallinen toimiala on vuokra-asuntojen omistaminen ja vuokraaminen. Jämsänkosken Kiinteistöt Oy ja Oinaalan Vuokratalot Oy fuusioitiin Kiinteistö Oy Jämsänmäkeen vuonna 2012. Samassa yhteydessä yhtiöön sijoitettiin Längelmäen kuntaliitoksessa kaupungin omistukseen jääneitä taloja. Yhtiöllä vuoden 2015 alussa 822 vuokra-asuntoa.

Tavoitteena suunnitelmakaudelle on:

- 1) että yhtiön käyttöaste nostetaan riittävälle tasolle, jotta yhtiö pystyy ylläpitämään hallitsemansa asunnot haluttuina vuokraohteina ja yhtiön varat riittävät rakennusten peruskorjaamiseen ja tulevaisuudessa myös mahdollisten uusien kohteiden rakentamiseen. Tämä tarkoittaa 92 – 95 %:n kokonaiskäyttöastetta.
- 2) vakiinnuttaa yhtiön tilanne ja hallinnollinen kokonaisuus.
- 3) Vuokralaisten kanssa tehtävään yhteistyöhön on palkattu asumisneuvoja kahden vuoden määräaikaiseen projektiin työvalmennussäätiö Avitukselle, vuosi 2016 on projektin toinen vuosi ja suunnitelluvuosina ratkaistaan kokemusten perusteella, miten mahdollinen vuokralaisneuvonnan palvelu jatkossa järjestetään.
- 4) huoneistojen määrä sopeutetaan kysyntää vastaavalle tasolle tehdyn suunnitelman mukaan, tavoitetaso noin 500 – 600 asuntoa. Tämä tarkoittaa noin 50 – 100 asunnon vähentämisen vuosivauhtia.
- 5) yhtiön velkamäärää vähennetään.

Käyttöasteen nostamisen toimenpiteinä käytetään rakennusten myyntiä, käyttötarkoituksen muuttamista ja mahdollisesti purkamista konsernin emoyhteisön kanssa yhteistyössä sopien. Hyväksytyn vuokra-asumisen kehittämissuunnitelman mukaisesti yhtiön vuokrattavia asuntoja vähennetään eri toimenpitein siten, että yhtiöllä on suunnitelmakauden jälkeen noin 500 – 600 vuokrattavaa asuntoa.

Sosiaalitoimen ja Kelan kanssa jatketaan yhteistyön kehittämistä. Tavoitteena on vähentää sosiaalitoimen myöntämiä vastikkeettomia vuokravakuuksia. Tavoitteena on yhteistyöllä paremmin ohjata eri vuokralaisryhmien rahatilanteen hallintaa ja välttämään myös vuokralaisten kannalta hankalia tilanteita.

Kiinteistö Oy Jämsän Hekohalli ja Kiinteistö Oy Jämsän Komposiittihalli

Yhtiöt ovat rakentaneet Patrialle teollisuustilaa, jotka Patria lunastaa sovittuna puitesopimuksen määräaika-
na. Rahoitussopimus on kokonaisvaltainen ja kattaa molemmat yhtiöt, yhtiöiden tarkoituksena on ollut mah-
dollistaa ilmailuteollisuus Hallissa. Kaupungin panostus kumpaankin yhtiöön on osakepääomana 1,7 Meur.
Lunastustilanteessa kaupunki saa sopimuksen mukaan osakepääoman korotettuna elinkustannusindeksillä
yhtiöiden perustamispäivämäärästä lähtien. Toimintaperiaatteena yhtiöillä on omakustannusperiaate, jolloin
vuokralainen maksaa kiinteistön käyttö- ja rahoituskulut vuosittain täysimääräisenä.

Yhtiöiden suunnitelmakauden tavoitteena on:

- 1) Toimia puitesopimuksen mukaisesti yhteistyössä Patria Oyj:n kanssa
- 2) Omistajapoliittisena tavoitteena on nopeuttaa yhtiöiden omistusjärjestelyjä ja neuvotella tilanteesta, jossa yhtiöiden omistus siirrettäisiin Patria Oyj:lle sopimusta nopeammin.

Vuoden 2012 syksyllä on yhteistyökumppanille tarjottu ko. yhtiöitä osattavaksi ennenaikaisesti puitesopi-
muksen ehdoin, samoin vuonna 2015. Yhteistyökumppani ei ole ollut tähän suostuvainen. Yhtiöiden myynti-
ponnisteluja jatketaan sitoutuneen pääoman vapauttamiseksi kaupungin uusiin tarpeisiin.

Jämsän Yrityskiinteistöt Oy

Yhtiön toimialana on yritysten toimitilojen rakentaminen, omistaminen ja vuokraaminen. Vuokrattavia raken-
nuksia yhtiöllä on 10 kpl. Tavoitteena suunnitelmakaudelle on:

- 1) tilojen käyttöasteen pitäminen tavoitetasolla, joka on yli 95 %.
- 2) Perittävät vuokrat pidetään markkinahintaisina.
- 3) Myydä kiinteistöjä vuokralaisille tai Jämsän alueelle tuleville yrityksille kohtuuvotolla siten, että mah-
dollistetaan toimitilojen edelleen rakentamista osin omin varoin.
- 4) Yhtiön on nostettava tulostavoitettaan siten, että yhtiön oma pääoma pysyy positiivisena, vaikka yri-
tystoiminnassa tapahtuisikin jotakin ennalta arvaamatonta.

Omistajapoliittisena tavoitteena on pitää käyttöaste korkeana vuokraustoiminnassa ja. Yrityksen toimitilojen
myynneissä on syntynyt tasetappioita, jotka ovat johtuneet lunastussumman ja käyttöomaisuuden pois-
toerien kohtaamattomuudesta, ongelma on poistettu eikä näitä tappiota enää jatkossa tule.

Jämsän Aluelämpö Oy

Yhtiö on perustettu 1979. Yhtiön toimialana on kaukolämmön tuottaminen ja jakelu. Yhtiön tehtävä on toimit-
taa kaupungille, yrityksille ja sen asukkaille edullista lämmitysenergiaa ja maksaa omistajalle kohtuullinen
vuosittainen sijoitetun pääoman tuotto. Yhtiö työllistää 6 henkilöä. Hallin taajamassa kaukolämpöä tuotetaan
kotimaisilla polttoaineilla. Jämsänjokilaaksossa myytävä lämpö hankitaan pääosin paikkakunnan paperiteh-
tailta. Yhtiön talous on hyvässä kunnossa ja se on tuottanut viime vuosina voittoa, josta se on jakanut osin-
koa omistajalleen. Yhtiö kuuluu kaupungin strategiaan omistuksiin. Vuodet 2014 – 2015 ovat olleet vaatimat-
tomia kaukolämmön rakentamisen suhteen.

Tavoitteena suunnitelmakaudelle on:

- 1) Laajentaa mahdollisuuksien mukaan kannattavaa liiketoimintaa ja pitää yhtiön lämmön myynti vähin-
tään nykyisellä tasolla (yli 132.000 MWh, 479 asiakasta).
- 2) Varautua lainsäädännön muutoksiin ja huolehtia, että laitokset täyttävät lakien määräykset ajallaan,
esim. Ympäristölaki muuttuu ja rikkidirektiivi astuu voimaan 2018 alussa. Sitä ennen lämpölaitoksilla
tehdään tarvittavat muutokset.
- 3) Huolehtia yhtiön omana toimintana hoitamien kaupunginosien kaukolämpöratkaisuiden kannattavuus-
desta.
- 4) Osallistua tarvittaessa yhteistyössä kaupungin kanssa lämmön tuotannon suunnitteluun eri kaupun-
ginosissa.
- 5) Varalämpölaitokset ylläpidetään käyttövalmiudessa.
- 6) Pitää kaukolämmön ohjauksen ja valvonnan käyttöjärjestelmien ajanmukaisina.

Himos-Infra Oy

Yhtiö on Himoksen alueella toimiva kunnallistekniikkayhtiö, joka hoitaa alueen vesihuoltolaitoksen tehtävät sekä valvoo tehtyjen yhteistoimintasopimusten noudattamista. Uusien maankäyttö sopimusten periaatteiden mukaisesti yhtiö toimii vesihuollon rakennuttajana. Myyty ja vastaanotettu vesi- ja jätevesimäärä on nykyisellään noin 50.000 m³ /vuosi. Yhtiön tulorahoitukselle on erittäin tärkeää Himoksen kehittyminen ympärivuotiseksi vapaa-ajankeskukseksi.

Tavoitteet suunnitelmakaudelle:

- 1) Osallistuminen Himoksen alueen hankkeisiin yhteistyössä kaupungin kanssa.
- 2) Himoksen alueen vesihuollon kehittäminen ja varmistaminen yhteistyössä Himos - Infran ja Jämsän kaupungin Vesi liikelaitoksen kanssa.
- 3) Suunnitelmakauden tasoihteena on, että yhtiö pystyy maksamaan Vesi liikelaitokselle rakenteista, laitteista ja käyttämästään vedestä omakustannusperusteisen hinnan.
- 4) Pidemmällä aikavälillä tarkoitus on, että yhtiö pystyy itsenäisesti investoimaan alueen vesihuollon tarvitsemat peruskorjausinvestoinnit ja maankäyttö sopimusten ulkopuolisen vesihuollon uusinvestoinnit.

Jämsek Oy

Jämsek Oy:n toimialana on elinkeinopalvelujen tuottaminen, yhteismarkkinointi, ohjelmaperusteisen aluepolitiikan toteuttaminen ja erilaisten kehityshankkeiden hallinnointi Jämsän seudulla. Kuhmoisten irrottautumisen jälkeen yhtiö on 100 % Jämsän kaupungin omistama yhtiö.

Tavoitteet suunnitelmakaudelle:

- 1) Yhtiö osallistuu Jämsä strategian elinvoiman jalkauttamiseen
- 2) Yhtiön vaikuttavuutta yritystoiminnan lisäämisessä ja kehittämisessä vahvistetaan elinvoimaisuuden strategian eteenpäin viemisessä.
- 3) Edunvalvontaa ja strategisia kumppanuuksia vahvistetaan yhdessä kaupungin kanssa.
- 4) Yhtiölle rakennetaan talous- ja vaikuttavuusmittaristo 2016 ja se päivitetään Jämsä strategiaan. .

Rakennemuutoksen hoitaminen edellyttää vahvaa elinkeinostrategiaa ja jatkossa entistä suurempaa panostusta pienen ja keskisuuren yritystoiminnan synnyttämiseen ja kehittämiseen. Yhtiön tehtäviä tarkennetaan konkretisoimalla yhtiön vaikuttavuus yritystoiminnan lisäämisessä. Rakennemuutoksen hoitaminen edellyttää vahvaa elinkeinostrategiaa ja jatkossa entistä suurempaa panostusta pienen ja keskisuuren yritystoiminnan synnyttämiseen ja kehittämiseen.

Analyysin pohjana ovat myös taloudelliset argumentit ja eri järjestämistapojen kustannukset. Yhtiö toimii kaupungin tulevaisuusstrategian hengessä, yhtiön strategiaa tarkistetaan huomioiden kaupungin toiminnan painopisteet. Yhtiön yhteistyötä kaupungin kanssa lisätään paitsi toiminnassa myös henkilöstön yhteiskäytössä. Yhtiön tavoitteena on pano – tuotos suhteen nostaminen.

Kiinteistö Oy Koskisoppi

Yhtiö on perustettu Metsäoppilaitoksen asuntolaksi, joka omisti 34 asuntoa. Yhtiön asunnot jäivät tyhjiksi ja rakennukset on purettu. Rakennusten maapohja on palautunut kaupungille. Yhtiöllä ei ole varoja, tuloja eikä toimintaa, yhtiö on lepäämässä ja odottamassa purkutoimenpiteitä. Omistajapoliittisena tavoitteena on purkaa yhtiö.

Kiinteistö Oy Koskenpään terveystalo

Yhtiö omistaa ja hallitsee Koskenpään kylässä noin 1.980 m² suuruista rakennuspaikkaa ja sille rakennettua liikerakennusta. Kiinteistöyhtiön kaupungin osan toimitiloissa on vuokralla Apteekki. Yhtiö jatkaa niin kauan kuin kyseinen tila on Apteekin vuokrasopimuksella.

Kiinteistö Oy Jämsänkosken Koivutie 4

Kiinteistössä on kaupungin omistuksessa kirjasto ja vanha apteekki, muut huoneisto ovat yksityisten omistuksessa olevia liikehuoneistoja (2 kpl) ja asuinhuoneistoja (10 kpl). Omistajapoliittisena tavoitteena on luopua ko. yhtiön omistuksesta. Osakkeet ovat myynnissä.

Längelmäki Halli Oy

Kiinteistöyhtiö hoitaa jäähallikiinteistöä Länkipohjassa. Yhtiön jäähoito yms. tehtävät tehdään pääosin talkootyönä. Kaupunki avustaa yhtiötä 30.000 euron vuotuisella avustuksella.

Tavoitteet suunnitelmakaudelle:

- 1) Korjata yhtiön taloustilanne vakaalle taloudelliselle pohjalle siten, että Jäähallin toiminta ja pienet korjausinvestoinnit pystytään hoitamaan pääosin yhtiön tilinpidosta
- 2) Nostaa hallin markkinoinnin tasoa ja tehdä mm. kaupungin; Jämsekin ja liikunta- ja seikkailualan yrittäjien kanssa yhteistyötä sekä lisätä jäähallin käyttöastetta.

Jämsän Terveys Oy

Jämsän kaupunki ja Pihlajalinna Terveys Oy ovat perustaneet vuonna 2015 yhteisyrityksen, jonka nimi on Jämsän Terveys Oy. Yhtiön osakkeista 51 % omistaa Pihlajalinna Terveys Oy ja Jämsän kaupunki 49 %. Siten yhtiö kuuluu Pihlajalinnan konserniin. Yhtiö on aloittanut varsinaisen toimintansa 1.9.2015. Yhteisyritys noudattaa yhteiskunnallisen yrityksen periaatteita. Yrityksen toimintaan kuuluu, että osakkaat ovat tasamääriin edustettuna yhtiön hallituksessa, puheenjohtajuus kuitenkin Pihlajalinnalla. Yhtiön toimintaa seurataan ja verrataan toiminnan vaikuttavuuden ja taloudellisuuden näkökulmasta muihin alan toimijoihin ja yhtiöllä on hyvin laaja raportointivelvoite tilaajalle neljännesvuosittain.

Yhtiön toimialana on tuottaa viranomaisen antaman toimeksiannon perusteella julkisena palveluna tehtäviä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja tuottaa muita yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja vuokrata kiinteistöjä, rakennuksia tai osakehuoneistoja. Julkisen palvelun tehtävällä tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaista sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua, jonka viranomaisen on lain nojalla velvollinen tai oikeutettu järjestämään palvelun käyttäjälle ja jota yhtiö tuottaa palvelun käyttäjille viranomaisen toimeksiannon perusteella.

Yhtiön toiminnan tavoitteena on:

- 1) hankkia laadukkaat ja vaikuttavat sosiaali- ja terveyspalvelut siten, että niistä suurin osa on saatavilla pääasiassa Jämsän kaupungin alueella
- 2) sosiaali- ja terveystoimen kustannuspaineiden vähentäminen
- 3) Jämsän kaupungin Jokilaakson sairaalan toiminnan turvaaminen
- 4) lähipalvelujen turvaaminen

Sopimuksen tarkoituksena on sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottaminen Jämsän kaupungin yhteensä noin 22 200 asukkaalle sekä sopimuksen mahdollisen muutoksen tai laajenemisen myötä mahdollisesti laajemmalle väestöpohjalle. Sopimus käsittää sosiaalihuoltolainsäädännössä ja terveydenhuoltolaissa kunnan järjestämistä vastaavalle määrättyjen tehtävien palvelutuotannon siten, kuin niistä on määrätty lainsäädännössä, asetuksissa ja toimintaa valvovien viranomaisten ohjeissa ja suosituksissa sopimuskauden aikana. Vaikka tiettyjen palvelujen antamiseen liittyvä päätöksenteko kuuluu tilaajan toimielimille tai tilaajan palveluksessa oleville viranhaltijoille, kuuluu näiden palveluiden kustannusvastuu palveluntuottajalle. Palveluntuottajalle kuuluu myös terveydenhuoltolain tarkoittaman erikoissairaanhoidon tuotanto- ja kustannusvastuu.

Yhtiön tuottamisvastuulle on siirtynyt 1.9.2015 lähtien (työterveyshuolto 1.11.2015) Jämsän kaupungin sosiaali- ja terveystoimen palvelut lukuun ottamatta aikuisten ja lapsiperheiden sosiaalityötä, lastensuojelua, vammaispalveluja ja hallintoylilääkärin tehtävää, ympäristöterveydenhuoltoa, Kuhmoisten toimintayksiköiden palveluja sekä sosiaali- ja terveydenhuollon viranhaltijoiden tehtäviä, joita ei voida lain perusteella hoitaa yksityisen palveluntuottajan toimesta. Jokilaakson Terveys Oy:n tuottama palvelu siirtyy yhtiön tuottamaksi viimeistään 1.9.2017 lähtien. Jämsän Terveys Oy:n sopimus on voimassa 10 vuotta 1.9.2015–31.8.2025. Sopimukseen sisältyy lisäksi yksi viiden vuoden mittainen optiokausi alustavasti 31.8.2030 saakka.

Jokilaakson Terveys Oy

Kaupungin osakkuusyhtiö, jonka muut osakkaat ovat Keski-Suomen sairaanhoitopiiri 10 % ja Pihlajalinna 51 %:a. Yhtiö kuuluu Pihlajalinna konserniin. Yhtiön tehtävänä on ostopalvelusopimuksella hoitaa Jämsän kaupungin perusterveydenhuoltoa ja Jokilaakson sairaalan erikoissairaanhoidon. Yhtiö on aloittanut varsinaisen toimintansa 1.9.2010. Yhtiön toimintaa seurataan ja verrataan toiminnan vaikuttavuuden ja taloudellisuuden näkökulmasta omaan toimintaan ja muihin toimijoihin.

Yhtiön tavoitteena on

- 1) järjestää terveydenhuoltoa Jämsän kaupungin asukkaille kustannustehokkaasti
- 2) kasvattaa kaupungin ulkopuolisen toiminnan volyyymiä
- 3) mahdollistaa erikoissairaanhoidon, - erityisesti kirurgisen toiminnan turvaaminen Jämsässä.

Yhtiön kanssa kilpailutuksen tuloksen syntyneen sopimuksen arviointi on tehty ja 1.9.2014 alkaneet kaksi ensimmäistä optiovuotta on otettu käyttöön. Samalla päätettiin ottaa kolmas optiovuosi, joten nykyinen sopimus loppuu 31.8.2017. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri ei jatkanut ostosopimustaan, mutta on ostanut ja tulee ostamaan palveluita jonkin verran Jokilaakson sairaalasta. Yhteistyötä yhtiön kanssa tiivistetään perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon jatkumisen mahdollistamiseksi Jämsän alueella vuonna 2015 perustetun Jämsän Terveys Oy:n kanssa. Keinoihin ja toimenpiteisiin vaikuttavat myös valtiohallan sote-uudistuksen ratkaisut ja mahdolliset lainsäädännön muutokset.

Himos Matkailu Oy

Yhtiön omistajina ovat Jämsän kaupunki, Jämsek Oy, Holiday Club Resorts ja Tobermore/Himoslommat Oy. Yhtiö vastaa Himoksen matkailukeskusalueen yhteismarkkinoinnista. Yhtiö on ollut lepäämässä vuoden 2011 alusta lähtien. Toistaiseksi riittävää yhteistoimintaa ei markkinoinnissa ole saatu aikaiseksi, joten yhtiö on lepäämässä edelleen. Tavoitteena on yhtiön myynti tai purkaminen.

JÄMSÄN KAUPUNKI		NIMISTÖT 2016	
Toimielin	Tulosalue KV-taso	Tuloyksikkö KH+LTK-taso	Kustannuspaikka
1	JÄMSÄN KAUPUNKI		
10	YLEISHALLINTO (Toimiala)		
100	KAUPUNGINVALTUUSTO		
	1000	Kaupunginvaltuusto	
		10000	Kaupunginvaltuusto
			11000 Kaupunginvaltuusto
110	KESKUSVAALILAUTAKUNTA		
	1100	Vaalit	
		11000	Vaalit
			11010 Vaalit
120	TARKASTUSLAUTAKUNTA		
	1200	Tarkastuslautakunta	
		12000	Tarkastustoimi
			11200 Tilintarkastus
130	KAUPUNGINHALLITUS		
	1300	Kaupunginhallitus	
		13000	Kaupunginhallitus
			11300 Kaupunginhallitus
			11310 Kaupunginhallituksen projektit
			11430 Maataloustoimi
			11330 Palo- ja pelastustoimi
			11390 Elinkeinotoimi ja matkailu
		13100	Maa- ja metsätilat
			11320 Maa- ja metsätilat
		13600	Työllistäminen
			11360 Työllistäminen
	1400	Hallintopalvelut	
		14000	Hallintopalvelut
			11400 Hallintopalvelut
		14200	Tietohallinto
			11420 Tietohallinto
	1700	Henkilöstöpalvelut	
		17000	Henkilöstöpalvelut
			11700 Henkilöstöpalvelut
			11710 Palkkahallinto
	1800	Talouspalvelut	
		18000	Talouspalvelut
			11800 Talouspalvelut
			11820 Kirjanpito- ja talouspalvelut
	1860	Hankinta- ja logistiikkapalvelut	
		18600	Hankinta- ja logistiikkapalvelut
			11600 Hankintapalvelut
			11610 Joukoliikenne
			11650 Lähettipalvelut
30	SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI (Toimiala)		
300	SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA		
	3000	Sosiaali- ja terveystoimen hallinto	
		30000	Sosiaali- ja terveystoimen hallinto
			30000 Yhteiset talous- ja hallintopalvelut
			30001 Yhteiset talous- ja hallintopalvelut, JÄ
			30005 Yhteiset talous- ja hallintopalvelut, KU
	3200	Sosiaalityö ja perhepalvelut	
		32000	Sosiaalityön ja perhepalveluiden hallinto
			32000 Sosiaalityön ja perhepalveluiden hallinto
			32001 Sosiaalityön ja perhepalveluiden hallinto, JÄ
			32005 Sosiaalityön ja perhepalveluiden hallinto, KU
		32010	Sosiaalityö
			32010 Aikuissosiaalityö (yhteensä)
			32011 Aikuissosiaalityö, JÄ
			32015 Aikuissosiaalityö, KU
			32020 Toimeentuloturva, JÄ
			32030 Toimeentuloturva, KU
			32051 Sosiaalityön asumispalveluiden ostot, JÄ

JÄMSÄN KAUPUNKI				NIMISTÖT 2016	
Toimielin	Tulosalue KV-taso	Tuloyksikkö KH+LTK-taso	Kustannuspaikka		
				32055	Sosiaalityön asumispalveluiden ostot, KU
				32060	Sosiaalipäivystys, JÄ
				32065	Sosiaalipäivystys, KU
				32070	Lapsiperheiden sosiaalityö (yhteensä)
				32071	Lapsiperheiden sosiaalityö, JÄ
				32075	Lapsiperheiden sosiaalityö, KU
				32080	Avohuollon tukitoimenpiteet, JÄ
				32090	Avohuollon tukitoimenpiteet, KU
				32100	Jälkihuolto, JÄ
				32110	Jälkihuolto, KU
				32120	Lastensuojelun perhehoito, JÄ
				32130	Lastensuojelun laitoshoido, JÄ
				32150	Lastensuojelun perhehoito, KU
				32160	Lastensuojelun laitoshoido, KU
				32180	Sosiaalityön vuokra-asunnot, JÄ
		32200	Perhepalvelukeskus		
				32200	Neuvola- koulu- ja opiskelijath-toim, JÄ
				32205	Neuvola- koulu- ja opiskelijath-toim, KU
				32221	Perheneuvolatoiminta, JÄ
				32225	Perheneuvolatoiminta, KU
				32231	Terapiatyötoiminta, JÄ
				32235	Terapiatyötoiminta, KU
		32300	Päihde- ja mielenterveyspalvelut		
				32052	Päihdehuollon asumispalvelut, JÄ
				32311	Päihdehuollon palvelut, JÄ
				32315	Päihdehuollon palvelut, KU
				32321	Katkaisu- ja vieroitushoido, JÄ
				32341	Nuorisopsykiatrian poliklinikka, JÄ
				32351	Aikuispsykiatria, JÄ
				32355	Aikuispsykiatria, KU
				32361	Psykiatrinen päivätoiminta, JÄ
				32365	Psykiatrinen päivätoiminta, KU
	3300	Vammaispalvelut			
		33000	Vammaispalveluiden hallinto		
				33000	Vammais- ja kuntoutuspalveluiden hallinto
				33001	Vammaispalveluiden hallinto, JÄ
				33005	Vammaispalveluiden hallinto, KU
		33100	Vammaispalvelut		
				33100	Vammaispalvelut, JÄ
				33150	Vammaispalvelut, KU
		33300	Perhetyö ja palveluohjaus		
				33300	Perhetyö ja palveluohjaus
				33301	Perhetyö ja palveluohjaustoiminta, JÄ
				33305	Perhetyö ja palveluohjaustoiminta, KU
		33310	Keva avopalvelut		
				33310	Keva avopalvelut, JÄ
				33350	Keva avopalvelut, KU
		33410	Asumispalvelut		
				33410	Lamminhovi, JÄ
				33420	Linnakoti, JÄ
				33430	Kuhmoisten asuntola (Päijäläkoti), KU
				33440	Lukkoilantien asunnot, JÄ
				33500	Keva ostopalvelut, JÄ
				33550	Keva ostopalvelut, KU
		33600	Työ- ja päivätoiminta		
				33660	Työ- ja päivätoiminnan ostot, JÄ
				33665	Työ- ja päivätoiminnan ostot, KU
				33690	Kuhmoisten työ- ja toimintakeskus, KU
		33900	Yhteiset vammais- ja vanhuspalvelut		
				33200	Vammaisten Ohtuki, JÄ
				33250	Vammaisten Ohtuki, KU
				33260	Vammaisten perhehoito, JÄ
				33280	Shl-kuljetuspalvelut, JÄ
				33285	Shl-kuljetuspalvelut, KU

JÄMSÄN KAUPUNKI		NIMISTÖT 2016	
Toimielin	Tulosalue KV-taso	Tuloyksikkö KH+LTK-taso	Kustannuspaikka
	3400	Vanhuspalvelut	
		34000	Vanhuspalveluiden hallinto
			34011 Vanhuspalveluiden hallinto, JÄ
			34015 Vanhuspalveluiden hallinto, KU
		34100	Kotihoito
			34100 Kotihoito, JÄ
			34105 Kotihoito, KU
			34108 Kotihoidon talot ja asunnot, JÄ
		34200	Ympäri vuorokautinen hoito
			34125 Päijännekoti tehta, KU
			34130 Vanhusten asumispalveluiden ostot, JÄ
			34135 Vanhusten asumispalveluiden ostot, KU
			34155 Kuhmoisten tehta, KU
			34180 Vanhusten vuokra-asunnot, JÄ
			34200 Vuodeosasto 10, KU
			34212 Vuodeosasto 12, JÄ
			34220 Vuodeosasto 2, kuntoutus, JÄ
			34230 Vuodeosastopalveluiden ostot, JÄ
			34240 Vuodeosastopalveluiden ostot, KU
			34300 Lukkoilakoti (vanhainkoti), JÄ
		34400	Yhteiset vanhuspalvelut
			34335 Palvelupäivätoiminta, KU
			34400 Vanhusten Ohtuki, JÄ
			34410 Vanhusten Ohtuki, KU
			34425 Vanhpa Sosiaalityö ja palveluohjaus, KU
			34451 Muut ikääntyneiden palvelut, JÄ
			34461 Vanhpa yhteiset terveystalvelut, JÄ
			34465 Vanhpa yhteiset terveystalvelut, KU
	3500	Terveystalvelut	
		35000	Terveystalveluiden hallinto
			35001 Terveystalveluiden hallinto, JÄ
			35005 Terveystalveluiden hallinto, KU
		35100	Vastaanottopalvelut
			35100 Avohoito, JÄ
			35200 Avohoito, KU
		35500	Suun terveydenhuolto
			35501 Hammashuolto, JÄ
			35510 Hammashuolto, KU
			35521 Hammashuolto oikomishoito, JÄ
			35525 Hammashuollon oikomishoito, KU
		35600	Päivystys
			35601 Terveysthuollon päivystystoiminta, JÄ
			35605 Terveysthuollon päivystystoiminta, KU
		36000	Tukipalvelut
			36100 Laboratorio
			36120 Lääkehuolto
		36100	Kuntoutustalvelut
			33821 Lääkinnällinen kuntoutus ja apuvälineet, JÄ
			33825 Lääkinnällinen kuntoutus ja apuvälineet, KU
			33900 Veteraanikuntoutus, JÄ
			33955 Veteraanikuntoutus, KU
		36900	Ympäristöterveydenhuolto Jämsä
			39200 Ympäristöterveydenhuolto, JÄ
	3800	Erikoissairaanhoido	
		38000	Erikoissairaanhoido
			38701 Erikoissairaanhoidon hallinto, JÄ
			38705 Erikoissairaanhoidon hallinto, KU
			36150 Dialyysi
			38800 Erikoissairaanhoido sairaahoitopiiri, JÄ
			38805 Erikoissairaanhoido sairaahoitopiiri, KU
			38850 Jokilaakson sairaala, JÄ
			38855 Jokilaakson sairaala, KU

JÄMSÄN KAUPUNKI		NIMISTÖT 2016	
Toimielin	Tulosalue	Tuloyksikkö	Kustannuspaikka
	KV-taso	KH+LTK-taso	
40	SIVISTYSTOIMI (Toimiala)		
400	SIVISTYSLAUTAKUNTA		
	4000	Sivistystoimen hallinto	
		40000	Sivistystoimen hallinto
			40000
			Sivistystoimen hallintopalvelut
	4100	Varhaiskasvatus	
		41000	Perhepäivähoito
			41000
			Hallin alueen perhepäivähoito
			41010
			Jämsänkosken alueen perhepäivähoito
			41020
			Kaipolan alueen perhepäivähoito
			41030
			Palomäen alueen perhepäivähoito
			41050
			Puukilan alueen perhepäivähoito
		41100	Päiväkotihoidot
			41100
			Hallin päiväkoti
			41110
			Kaipolan päiväkoti
			41120
			Koivulinnan päiväkoti
			41130
			Palomäen päiväkoti
			41150
			Puukilan päiväkoti
			41160
			Viiskulman päiväkoti
		41200	Muut päivähoitopalvelut
			41200
			Varhaiskasvatuksen hallintopalvelut
			41210
			Eriyis päivähoito
			41220
			Esiopetus
			41230
			Lasten kotihoidon tuki
	4200	Perusopetus	
		42000	Perusopetus
			42020
			Jokivarren koulu
			42030
			Juokslahden koulu
			42040
			Kankarisveden koulu
			42050
			Kaipolan koulu
			42060
			Koskenpään koulu
			42070
			Kuoreveden koulu
			42090
			Länkipohjan koulu
			42100
			Mäntykallion koulu
			42115
			Paunun koulu
			42140
			Vitikkalan koulu
			42150
			Lievemmin kehitysvammaisten opetus E1
			42160
			Vaikeimmin kehitysvammaisten opetus E2
			42170
			Opetuksen maksuosuudet (sairaalaopetus)
			42180
			Perusopetuksen yhteiset erät
	4300	Lukio-opetus	
		43000	Lukio-opetus
			43000
			Jämsän lukio
			43100
			Jämsänkosken lukio
	4500	Elämänlaatu- ja palvelut	
		45000	Opistot
			45500
			Työväenopisto
			45600
			Musiikkiopisto
		46000	Kirjastopalvelut
			46000
			Pääkirjasto
			46200
			Kuoreveden kirjasto
			46300
			Länkipohjan kirjasto
			46400
			Jämsänkosken kirjasto
			46500
			Kirjastoauto
		47000	Kulttuuripalvelut
			47000
			Kulttuuritoiminta
		48000	Liikuntapalvelut
			48000
			Liikuntatoiminta
			48100
			Liikuntapaikkojen hoito
			48200
			Uimahalli
		49000	Nuorisopalvelut
			49000
			Nuorisotoiminta

JÄMSÄN KAUPUNKI		NIMISTÖT 2016			
Toimielin	Tulosalue	Tulosityksikkö	Kustannuspaikka		
	KV-taso	KH+LTK-taso			
50	YHDYSKUNTATOIMI (Toimiala)				
500	Tekninen lautakunta				
	5000	Tekninen hallinto			
		50000	Tekninen hallinto		
			50000	Yhdyskuntatoimen hallintopalvelut	
			50100	Vesihuollon hankesuunnittelu	
			50200	Asuntotoimi	
	5100	Kaavoitus ja tonttituotanto			
		51000	Kaavoitus		
			51000	Kaavoitus	
		51100	Tonttipalvelut		
			51100	Tonttipalvelut	
	5200	Kunnallistekniset palvelut			
		52000	Kunnallistekninen suunnittelu ja rakentaminen		
			52000	Kunnallistekninen suunnittelu ja rakentaminen	
		52100	Liikenneväylät		
			52100	Liikenneväylät	
			52200	Yksityistiet	
			53100	Konekeskus	
		52300	Puistotot ja liikuntapaikat		
			52300	Puistot, torit leikkipaikat	
			52400	Liikuntapaikat	
			52500	Venesatamat	
			52600	Muu toiminta	
		53000	Varasto		
			53000	Varasto	
	5400	Tilapalvelut			
		54000	Tilahallinto ja rakennuttaminen		
			54000	Tilojen vuokraus	
			54100	Tilasuunnittelu ja rakennuttaminen	
		54400	Kiinteistöhuolto ja kunnossapito		
			54400	Kiinteistöhuolto ja kunnossapito	
	5700	Vesilaitos	VAIN PALKKAKULUJEN JA MATKALASKUJEN JAKOA VARTEN		
		57000	Vesilaitos		
			75900	Vesilaitos (Vedeltä laskutettavat)	
			76000	Viemärlaitos (Vedeltä laskutettavat)	
590	Ympäristölautakunta				
	5900	Valvontatoimi			
		59000	Rakennusvalvonta		
			59000	Rakennusvalvonta	
		59100	Ympäristönsuojelu		
			59100	Ympäristönsuojelu	
80	RAHOITUS				
90	INVESTOINNIT				
JÄMSÄN ATERIA-,PUHTAUS-JA TEKSTIILIPALVELUT LIIKELAITOS					
Toimiala	Tulosalue	Tulosityksikkö	Kustannuspaikka		
70	Liikelaitoksen johtokunta				
	700	Jämsän Aterian hallinto			
		7000	Jämsän Aterian hallinto		
			70000	Jämsän Aterian hallintopalvelut	
	710	Ruokapalvelut			
		7050	Ruokapalveluiden hallinto		
			71000	Ravintopalveluiden hallintopalvelut	
		7100	Jämsän alue		
			71050	Ruokapalvelukeskus Arina	
	730	Puhtauspalvelut			
		7290	Puhtauspalveluiden hallinto		
			73000	Puhtauspalveluiden hallintopalvelut	
		7300	Puhtauspalvelut		
			73100	Puhtauspalvelut	
		7400	Tekstiilipalvelut		
			74000	Tekstiilipalvelut	

JÄMSÄN KAUPUNKI		NIMISTÖT 2016			
Toimielin	Tulosalue KV-taso	Tulosityksikkö KH+LTK-taso	Kustannuspaikka		
80	RAHOITUS				
90	INVESTOINNIT				
JÄMSÄN VESI LIIKELAITOS					
Toimiala	Tulosalue	Tulosityksikkö	Kustannuspaikka		
75	Liikelaitoksen johtokunta				
	750	Jämsän vesi			
		7500	Jämsän Veden hallinto		
			75000	Jämsän Veden hallintopalvelut	
		7510	Vesilaitos		
			75100	Vesilaitos	
		7520	Viemärlaitos		
			75200	Viemärlaitos	
80	RAHOITUS				
90	INVESTOINNIT				
JÄMSÄN JÄTEHUOLTO LIIKELAITOS					
Toimiala	Tulosalue	Tulosityksikkö	Kustannuspaikka		
77	Liikelaitoksen johtokunta				
	770	Jämsän Jätehuolto			
		7700	Jämsän Jätehuollon hallinto		
			77000	Jämsän Jätehuollon hallintopalvelut	
		7710	Jätehuolto ja kaatopaikkatoiminta		
			77100	Jätehuoltopalvelut	
			77200	Kaatopaikkatoiminta	
80	RAHOITUS				
90	INVESTOINNIT				

Talousarvion ja -suunnitelman sitovuus

Kaupunginvaltuuston alaisten toimielinten ja liikelaitosten on noudatettava kaupunginvaltuuston hyväksymää talousarviota vuodelle 2016. Talousarviossa mainitut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä perustelut ovat toimielimiä ja niiden alaisia talousyksiköitä sitovia. Liikelaitosten osalta noudatetaan kunnallisen liikelaitoksen ohjeistusta. Talousarviossa ovat liikelaitosta sitovia eriä: korvaus perus- ja lainapääomasta, mahdollinen toiminta-avustus liikelaitokselle, peruspääoma- tai lainasijoitus liikelaitokseen, lainapääoman palautus, nettotulos ja investointien kokonaismenot.

Toimialoja sitovat kaupunginvaltuuston talousarviossa ja -suunnitelmassa asettamat päämäärät ja tavoitteet. Toimielimillä ja niiden alaisilla yksiköillä on velvollisuus ottaa huomioon kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat talouden tavoitteet ja toimia siten, että tasapainoinen ja terve taloustilanne saavutetaan suunnitelmakaudella.

Kaupungin toiminnassa ja taloudenhoidossa on otettava huomioon mm. arvonlisävero-, hankinta-, kirjanpito- ja kuntalain säännökset sekä näiden perusteella kaupunginvaltuuston tai muun toimielimen antamat taloutta ja toimintaa koskevat säännöt, määräykset ja ohjeet.

Yksityiskohtaiset ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta, tilimerkinnöistä ja tilin käyttäjistä antaa kaupunginhallitus ja liikelaitoksille liikelaitoksen johtokunta. Kaupunginhallituksella on oikeus antaa tarkempia määräyksiä talousarvion sitovuudesta ja puuttua vuoden kuluessa kuitenkin minkä tahansa määrärahan käyttöön. Liikelaitoksen osalta em. oikeus on liikelaitoksen johtokunnalla.

Toimielinten ja liikelaitosten johtokuntien on hyväksyttävä talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat alaisiltaan tulosalueilta. Käyttösuunnitelmassa voidaan korjata mahdolliset talousarvion teon jälkeen tulleet muutokset. Muutokset sisäisiin eriin sekä kaupungin ja liikelaitosten välisiin eriin voidaan tehdä vain talouspalveluiden johdolla. Liikelaitosten johtokuntien on hyväksyttävä käyttösuunnitelmansa vuoden 2015 loppuun mennessä.

Kaupungin toiminnan tavoitteena on tuottaa ja välittää kokonaistaloudellisesti tehokkaiden ja toimivien ratkaisujen kautta kaupunkilaisille hyviä ja laadukkaita palveluja. Määrärahojen käyttö tulee tarvittaessa priorisoida tärkeimpiin tehtäviin ja palveluihin.

Talousarvion ja -suunnitelman sitovuudesta ja määrärahojen käytöstä noudatetaan seuraavaa:

1. Tulosalueen menojen yhteismäärää ei ilman kaupunginvaltuuston lupaa saa ylittää eikä käyttää kuin nimikkeen ja tulosalueen tehtävien ja tavoitteiden mukaiseen tarkoitukseen. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat sitovia. Talousarvioon tehtävistä muutoksista tulosaluetasolla päättää kaupunginvaltuusto.
2. Tuloyksikön menojen yhteismäärää ei ilman asianomaisen toimielimen lupaa saa ylittää eikä käyttää muutoin kuin tuloyksikön tavoitteiden ja päämäärien mukaisesti. Ylityspäätöstä tehdessään ao. toimielimen/viranhaltijan on samalla tehtävä päätös, miltä samantasoiselta toiselta tai useammalta tuloyksikön kohdalla vastaava säästö saadaan ylityksen katteeksi. Katetta ei voida osoittaa sisäisistä eikä omien liikelaitosten eristä. Määrärahoihin liittyvät päätökset on tehtävä etukäteen hallintosäännön mukaisesti.

Tilien käyttäjät ovat ensisijaisessa vastuussa määrärahan riittävydestä lakimääräisten tehtävien osalta ja toissijaisesti kaikkien suunniteltujen tehtävien suorittamisesta. Lakimääräisten tehtävien suorittamiseen kaupunginvaltuusto on varannut riittävät määrärahat. Ehdotukset työohjelman tai toiminnan muutoksista, jatkamisesta tai lisäämisestä on tehtävä niin ajoissa, että kaupunginvaltuusto ja -hallitus voivat olla siitä aiheutuvaa ja ehdotettua menoylitystä hyväksymättä.

3. Havaitessaan toiminnan muutoksen, joka on aiheuttamassa talousarviomäärärahan käytön ylityksen, on tulosalueen/ -yksikön tai kustannuspaikan esimiehen etsittävä aktiivisesti ratkaisuja ja tehtävä esityksiä toiminnan muutoksista ja/tai rakenteiden uudistamisesta, jotta määrärahaylityksiltä vältytään. Jos kattaminen ei ole mahdollista oman tulosalueen/ -yksikön tai kustannus-

paikan toiminnasta, kattamiset tehdään ensisijaisesti oman toimialan sisällä.

Palkkoihin varatut määrärahat ovat kuitenkin sitovia siten, että palkkatileiltä ei voida kattaa muita menoja eikä vastaavasti voida palkkojen katteeksi siirtää muilta tileiltä.

4. Jämsän kaupungin virkojen/toimien täyttämiseen tarvitaan kaupunginhallituksen lupa (kaikki vakinaiset palvelussuhteet). Sijaisuuksien täyttämiseksi noudatetaan hallintosääntöä ja täyttämiseksi on huomioitava myös henkilöstöhallinnon antamat ohjeet.
5. Työllisyysvaroin palkattava henkilökunta palkataan työvalmennussäätiö Avituksen työnsuunnittelijan kautta. Työllistämistoimikunnalla on oikeus antaa tarkempia ohjeita konsernin työllisyyden hoidossa.
6. Talouden hoidossa on kirjanpitolain mukaisesti varojen käytössä bruttoperiaate. Kukin toimielin ja ao. tilivelvollinen on vastuussa tulosalueen menoista ja tuloista erikseen. Tulojen ylittyminen talousyksikön käyttötaloudessa ei oikeuta menojen ylittämiseen.
7. Tulosalueiden on huolehdittava siitä, että tulot kertyvät ajallaan ja että kustannustason nousua seurataan huolellisesti. Niiden viranomaisten, joiden tehtäviin sisältyy tariffeja, tulee tehdä tarpeelliset tarkistusselvitykset ja tarkistuspäätökset. Tariffeihin tulee sisällyttää yleiskustannuslisä sekä poistot ja laskennalliset korot, ellei sitä ole lain tai muun säädöksen nimenomaisen määräyksen perusteella kielletty.
8. Taksat ja maksut tarkistetaan vuosittain kaikilla toimialoilla ja liikelaitoksissa. Maksujen ja taksojen tarkistamisen tarkoittaa myös niiden rakenteen ja määräytymisperusteiden tarkistamista.
9. Mikäli on odotettavissa tulovajaus, mistä syystä tahansa, on asianomaisten toimielimien huolehdittava vastaavan menosäästön syntymisestä. Tilannetta on seurattava ja esitettävä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi hyvissä ajoin tarpeelliset toimintaan vaikuttavat sekä hankinta- ja työohjelmien muutokset.
10. Kuntien valtionosuuden, projektiohjeiden tms. avustuksen saannin ohjeita on tarkoin noudatettava. Mihinkään valtionosuuteen tai -avustukseen oikeuttavaan hankkeeseen tai hankintaan ei ole lupa ryhtyä ennen kuin on varmistettu valtionosuuden tai -avustuksen saanti, silloin kun se on hankkeen ehtona. Projektien kirjanpidosta ja käytännön talouden hoidosta ja kustannusten erittelyistä on kaupunginhallitus hyväksynyt erilliset ohjeet.
11. Kaupungin myöntämät harkinnanvaraiset toiminta- ja kohdeavustukset tulee asianomaisten toimielinten julistaa haettavaksi samanaikaisesti yhteisilmoituksella. Määräys ei koske kaupunginhallituksen avustuspäärahajoja.

Hankintarajat ja investoinnit

12. Kaupungin hankinnoissa noudatetaan hankintalainsäädäntöä ja annettuja hankintaohjeita. Talousarvioon perustuvat hankinnat on tehtävä taloudellisesti, suunnitellusti ja tarkoituksenmukaisesti.

Hankinnat on mahdollisuuksien mukaan tehtävä keskitetysti. Materiaali- ja palveluhankintoja koskevia puite- ja yhteishankintasopimuksia on noudatettava.

Tulosalueilla kalusto- ja irtaimistohankintoihin talousarviossa varattu määräraha on sitova. Talousarvion investointiohjelmassa nimettyjen erillishankkeiden (ml. kalusto) määrärahat ovat toimielimiä sitovia.

Käyttötalouteen kirjattavien hankintojen tekemistä on vältettävä joulutammikuun välisellä ajanjaksolla. Investoinniksi kirjattavat hankinnat eivät saa ajoittua marras-helmikuun väliselle ajalle.

13. ICT-hankinnat suoritetaan tietohallintoyksikön kautta. Määrärahat sisältyvät hallintokuntien vuosibudjetteihin ja hankinnat perustuvat kaupungin ao. yksikön tilaukseen. ICT-hankinnoista on erillinen ohje.
14. Tulosalueen esimies voi päättää enintään 60.000 euron (alv 0 %) irtaimen tavarahan, urakan tai

- palvelun hankinnasta.
15. Tulosityksikön esimies voi päättää enintään 10.000 euron (alv 0 %) irtaimen tavaran, urakan tai palvelun hankinnasta.
 16. Kustannuspaikan esimies voi päättää enintään 5.000 euron (alv 0 %) irtaimen tavaran hankinnasta tai palvelun ostosta. Tilapalveluissa Kiinteistöhuolto ja kunnossapito –kustannuspaikan esimies voi kuitenkin päättää enintään 10.000 euron (alv 0 %) irtaimen tavaran hankinnasta tai palveluiden ostosta.
 17. Talousjohtajalla on oikeus myöntää korkeintaan 50.000 euroa lyhytaikaista antolainaa yhteisöille, kun EU-projekti tai muu kunta-/valtionorganisaation tukema yhteisprojekti on hyväksytty kaupunginhallituksessa.
 18. Yli 10.000 euron hintaiset yksittäiset irtaimet hyödykkeet budjetoidaan investointiosaan. Pienten yksittäisten hankkeiden niputtaminen em. rajan ylittämiseksi tai hankinnan perusteeton pilkkominen em. rajan alittamiseksi on kiellettyä.
 19. Talousarvion investointiosassa olevat hankkeet ovat käyttöomaisuutta (= pysyvät vastaavat), jotka merkitään erilliseen käyttöomaisuuskirjanpitoon.
 20. Talousarvioon talousarviovuodelle sisältyvät talonrakennushankkeet ovat toimielimiä ja yhdyskuntatoimea sitovia suunnittelumääräyksiä, seuraavien suunnitteluvuosien investointisuunnitelman hankkeet ovat ohjeellisia suunnittelumääräyksiä. Kohteiden suunnittelu tulee käynnistää niin, että kohteet voidaan aloittaa aikataulun mukaisesti. Luonnospiirustukset ja alustavat kustannusarviot hyväksyy kaupunginhallitus, mikäli hankkeen kustannusarvio ylittää 500.000 euron. Alle 500.000 euron hankkeiden luonnospiirustukset ja hyväksytyihin luonnospiirustuksiin perustuvat pääpiirustukset hyväksyy tekninen lautakunta.
 21. Talonrakentamishankkeissa investointikustannuksiin on sisällytettävä hankkeen suunnittelu. Ensikertaisen kalustamisen kustannukset käsitellään omana kalustomäärärahana.
 22. Kaikki talonrakentamishankkeet ja erikseen nimetyt kunnallistekniikan hankkeet tarvitsevat ennen toteutuksen aloittamista erillisen kaupunginhallituksen toteuttamispäätöksen, jossa hyväksytään hankkeen lopullinen laajuus, alustava maksuaikataulu ja kustannukset. Maksuaikataulu ja niiden tarkennukset on toimitettava taluspalveluihin tiedoksi maksuvalmiussuunnitelmaa varten.
 23. Investointimääräraha saadaan käyttää vain talousarvioon merkittyyn tarkoitukseen. Kiinteät rakenteet ja laitteet määräraha on jaettu hankeryhmiin. Hankeryhmät muodostavat kokonaisuuden, jonka yksityiskohtaisesta käytöstä päättää kaupunginhallitus kolmannesvuosittain hyväksyttävässä työohjelmassa. Talousarviossa erillisiksi hankkeiksi määritellyt yksittäiset investoinnit ovat sitovia ja niihin varattujen varojen nettomäärää ei voida käyttää muuhun tarkoitukseen ilman kaupunginvaltuuston lupaa.
 24. Liikelaitoksen investointiosaan varatuista hankkeista ja määrärahoista päättää ao. liikelaitoksen johtokunta. Nimetyistä kehittämishankkeista liikelaitoksella on kuitenkin neuvotteluvollisuus kaupunginhallituksen kanssa. Vesiliikelaitoksen investoinnit on koordinoitava ja toteutettava yhdessä muiden kunnallistekniikan hankkeiden kanssa.